

**Comuna DUMITRA
Judetul BISTRITA NASAUD**

PLAN URBANISTIC GENERAL

**VOLUMUL 1
MEMORIU GENERAL**

BENEFICIAR:

Consiliul Local al Comunei Dumitra – cu sediul in comuna Dumitra, sat
Dumitra, strada Principala, nr. 140, judetul Bistrita-Nasaud

Faza : PUG

Titlu: PLAN URBANISTIC GENERAL, comuna Dumitra

MEMORIU GENERAL – PLAN URBANISTIC GENERAL

BENEFICIAR: CONSILIUL LOCAL DUMITRA

PROIECTANT: SC ARHI BIST SRL

COLECTIV: ARHITECT URBANIST Prof. Dr. Arh Adriana MATEI

ARHITECT: Ioana Alexandra BARB DAVID

ARHITECT: Razvan TURCANU

CUPRINS:

- 1. INTRODUDERE**
 - 1.1. DATE DE RECUNOASTERE A DOCUMENTATIEI**
 - 1.2. OBIECTUL PLANULUI URBANISTIC GENERAL**
 - 1.3. SURSE DOCUMENTARE**
- 2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTARII URBANISTICE**
 - 2.1. EVOLUTIE**
 - 2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL**
 - 2.3. RELATII IN TERITORIU**
 - 2.4. POTENTIALUL ECONOMIC**
 - 2.5. POPULATIA – ELEMENTE DEMOGRAFICE SI SOCIALE**
 - 2.6. CIRCULATIA SI TRANSPORTUL**
 - 2.7.**
 - 2.8. INTRAVILAN EXISTENT– ZONE FUNCTIONALE – BILANT TERITORIAL**
 - 2.9. ZONE CU RISCURI NATURALE**
 - 2.10. ECHIPARE EDILITARA**
 - 2.11. PROBLEME DE MEDIU**
 - 2.12. DISFUNCTIONALITATI (LA NIVELUL TERITORIULUI SI LOCALITATILOR)**
 - 2.13. NECESITATI SI OPTIUNI ALE POPULATIEI**
- 3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICA**
 - 3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE**
 - 3.2. EVOLUTIE POSIBILA. PRIORITATI**
 - 3.3. OPTIMIZAREA RELATIILOR IN TERITORIU**
 - 3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITATILOR**
 - 3.5. EVOLUTIA POPULATIEI**
 - 3.6. ORGANIZAREA CIRCULATIEI**
 - 3.7. INTRAVILAN PROPOS. ZONIFICARE FUNCTIONALA. BILANT TERITORIAL**
 - 3.8. ZONE CU RISCURI NATURALE SI MASURI PROPUSE**
 - 3.9. DEZVOLTAREA ECHIPARII TEHNICO EDILITARE**
 - 3.10. PROTECTIA MEDIULUI**
 - 3.11. REGLEMENTARI URBANISTICE**
 - 3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICA**
- 4. CONCLUZII. MASURI IN CONTINUARE**

Memoriu general

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOASTERE A DOCUMENTATIEI BAZA PROIECTARII

Prezentul proiect a fost intocmit la comanda beneficiarului - Consiliul Local Comuna Dumitra – si are ca scop intocmirea Planului Urbanistic General pentru localitatile componente ale comunei: Dumitra, Cepari si Tarpiu.

Prezentul Plan Urbanistic General impreuna cu Regulamentul de Urbanism aferent, va avea o valabilitate de 10 ani din momentul aprobarii acestuia in Consiliul Judetean Bistrita.

TITLUL LUCRARII: ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL

BENEFICIARUL LUCRARII: Consiliul Local al Comunei Dumitra– cu sediul in comuna Dumitra, sat Dumitra, strada Principala, nr. 140, judetul Bistrita-Nasaud

PROIECTANT GENERAL: S.C. ARHI BIST S.R.L., Bistrita

Sef proiect: Prof. Univ. Dr. Arh. Adriana MATEI

Urbanism: Prof. Univ. Dr. Arh. Adriana MATEI

..... arh. Razvan TURCANU

..... arh. Ioana Alexandra BARB DAVID

Istorie: Corneliu Gaiu

..... Vasile Duda

Studii geotehnice

SC. GOMAS SRL, ing. Geotehnician Manarca Ionut Alex

DATA ELABORARII: 2015-2018

1.2. OBIECTUL PLANULUI URBANISTIC GENERAL

1.2.1. Solicitari ale temei program

Aceasta documentatie s-a elaborat in conformitate cu tema – program, cerintele stabilite prin caietul de sarcini si legislatia actuala in vigoare.

Metodologia folosita este in conformitate cu "GHIDUL PRIVIND METODOLOGIA DE ELABORARE SI CONTINUTUL - CADRU AL PLANULUI URBANISTIC GENERAL" , indicativ GP038/99.

- Codul Civil;
- Legea numarul 84/2004 privind reorganizarea unor unitati teritoriale administrative actualizata 2017
- Legea numarul 50/1991 privind Autorizarea executarii lucrarilor de constructii cu modificarile si actualizarile ulterioare

- LEGEA Nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul cu modificările si completările ulterioare
- ORDONANTA Nr. 27/2008 pentru modificarea si completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul
- Ghid privind metodologia de elaborare si continutul-cadru al Planului Urbanistic General, indicativ GP038/99 aprobat prin Ordinul Nr.13/N/10.03.1999
- Ghid privind metodologia de elaborare si continutul-cadru al Planului Urbanistic Zonal, indicativ GM-010-2000 aprobat prin Ordinul Nr.176/N/16.08.2000
- Ghid privind metodologia de elaborare si continutul-cadru al Planului Urbanistic de Detaliu, indicativ GM-009-2000 aprobat prin Ordinul Nr.37/N/08.06.2000
- Ghid privind elaborarea si aprobarea regulamentelor locale de urbanism, indicativ GM-007-2000 aprobat prin Ordinul Nr.21/N/10.04.2000
- HG. Nr. 525/1996 pentru aprobarea regulamentului general de urbanism republicată;
- ORDIN Nr. 13/N/1999 pentru aprobarea reglementării tehnice „Ghid privind metodologia de elaborare si continutul-cadru al planului urbanistic general”, indicativ GP038/99;
- LEGEA Nr. 265 / 2006 pentru aprobarea Ordonantei de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protectia mediului;
- Evaluarea strategică de mediu (SEA) pentru Planuri si Programe:
 - Hotărârea nr. 1076 din 8 iulie 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri si programe;
 - Ordin nr. 117 din 2 februarie 2006 pentru aprobarea Manualului privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri si programe;
 - Manual pentru aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri si programe;
 - Ordin nr. 480 din 16 mai 2006 privind constituirea si functionarea Comitetului special la nivel central pentru realizarea etapei de incadrare a procedurii de evaluare de mediu;
 - Manual privind SEA pentru politica de coeziune 2007-2013.
- LEGEA Nr. 52/2003 privind transparenta decizională in administratia publică.
- Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 195/2005 privind Protectia mediului publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, nr. 1196 din 30 decembrie 2005;
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea in constructii, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, nr. 12 din 24 ianuarie 1995, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea numarul 213/1998 privind proprietatea publica si regimul juridic al acestuia;
- Legea 18/2016 pentru completarea art. 9 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publica
- Legea fondului funciar numarul 18/1991, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificarile si completarile ulterioare;

- Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igiena si sanatate publica privind mediul de viata al populatiei
- Legea numarul 247/2005 privind circulatia juridica a terenurilor;
- Legea numarul 82/1998 privind regimul drumurilor cu completarile si modificarile ulterioare
- Legea imbunatatirilor funciare numarul 138/2004 cu modificarile si completarile ulterioare
- Legea cadastrului si publicitatii imobiliare numarul 7/1996 cu modificarile si completarile ulterioare
- Legea nr. 33/1994 - Legea privind Exproprierea pentru cauza de utilitate publica, cu modificarile si completarile ulterioare
- Legea numarul 43/1997 republicata in anul 1998 privind regimul juridic al drumurilor;
- Ordinul numarul 158/1996 al Ministerului Transporturilor privind emiterea acordului Ministerului Transporturilor la documentatii tehnice;
- Ordinul nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea si modernizarea drumurilor
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 138 bis din 06 aprilie 1998
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 47/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrarilor edilitare, a stalpilor pentru instalatii si a pomilor in localitatile urbane si rurale, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 138 bis din 06 aprilie 1998;
- Hotararea Guvernului nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul si marimea zonelor de protectie sanitara si hidrogeologica, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, nr. 800/02 septembrie 2005
- Hotararea Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deseurilor, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, nr. 394 din 10 mai 2005;
- Legea apelor numarul 107/1996;
- Legea numarul 242/2009 privind aprobarea Ordonantei Guvernului numarul 27/2009 pentru modificarea si completarea Legii numarul 350/2001;
- Legea numarul 215/2001 - Legea Administratiei Publice Locale, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea numarul 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice;
- Legea nr. 289/2006 pentru modificarea si completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul
- Ordonanta de urgenta nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii
- Ordonanta de urgenta nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publica
- Legile de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului National (PATN):

- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national - Sectiunea I Retele de transport
- Legea nr. 171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national - Sectiunea a II-a Apa
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national - Sectiunea a III-a - zone protejate
- Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national - Sectiunea a IV-a Reteaua de localitati
- Legea nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national - Sectiunea a V-a Zone de risc natural
- ORDINUL MLPAT nr. 21/N/2000, pentru aprobarea "Ghidului privind elaborarea si aprobarea regulamentelor locale de urbanism
- Legea energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012
- Legea nr.184/2001 privind organizarea si exercitarea profesiei de arhitect, republicata
- Ordinul nr. 2701/2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare si consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajarea teritoriului si de urbanism.
- Baza topografica, constand in planuri cadastrale

S-a pornit de la analiza modului de materializare al prevederilor PUG anterior – elaborat in anul 2008, coroborate cu analiza situatiei existente, disfunctionalitatile identificate si evolutia localitatii precum si de la identificarea si analiza optiunilor si reglementarilor ce se impun la nivelul comunei.

Obiectul principal al acestui proiect este intocmirea Planurilor Urbanistice Generale pentru localitatile componente ale comunei Dumitra, respectiv pentru:

- Sat Dumitra – sat resedinta de comuna
- Sat Cepari – sat component al comunei
- Sat Tarpiu – sat component al comunei

Prin prezentul proiect se doreste constientizarea problemelor principale rezultate din analiza situatiei existente, disfunctionalitatilor depistate atat in teritoriu cat si in cadrul celor trei localitati componente. De asemenea se urmareste zonificarea functionala a terenurilor din localitati si stabilirea regimului juridic al acestora printr-un set de reglementari si servituti adiacente. De asemenea se analizeaza volumul si structura potentialului uman precum si resursele de munca si potentialul economic al celor trei localitati componente ale comunei Dumitra. Se vor avea in vedere organizarea circulatiei si conservarea mediului precum si conditiile si posibilitatile de realizare a obiectivelor de utilitate publica.

Principiile care au stat la baza selectarii criteriilor de analiza si de formulare a propunerilor, respectand conceptul dezvoltarii durabile, au fost urmatoarele:

- Satisfacerea cerintelor actuale de locuinte, servicii publice si sociale si echiparea tehnica a localitatilor componente, formulate de colectivitatea locala sau proiecte urbanistice si tehnice recente

- Anticiparea posibilitatilor de evolutie a localitatilor, cu identificarea directiilor favorabile de dezvoltare
- Protejarea calitatii cadrului construit si a peisajului, considerate importante pentru pastrarea calitatii vietii locuitorilor

OBIECTIVELE Planului Urbanistic General al comunei Dumitra – Actualizat

In linii mari, prin proiectul de actualizare a PUG Dumitra, se doreste atingerea obiectivelor enumerate mai jos:

- Optimizarea relatiilor localitatilor cu teritoriul administrativ si judetean;
- Valorificarea potentialului natural, economic si uman;
- Organizarea si dezvoltarea cailor de comunicatii;
- Stabilirea si delimitarea teritoriului intravilan;
- Stabilirea si delimitarea zonelor construibile;
- Stabilirea si delimitarea zonelor functionale;
- Stabilirea si delimitarea zonelor cu interdictie temporara sau definitiva de construire;
- Stabilirea si delimitarea zonelor protejate si a zonelor de protectie a acestora;
- Stabilirea cadrului de modernizare si dezvoltare a echiparii edilitare;
- Stabilirea obiectivelor de utilitate publica
- Stabilirea modului de utilizare a terenurilor si a conditiilor de conformare si realizare a constructiilor
- Identificarea directiilor de dezvoltare si prevederea unor masuri pentru realizarea acestora

Planul urbanistic general al comunei Dumitra stabileste actiunile si masurile de dezvoltare atat a centrului de comuna, cat si a localitatilor componente pe o durata determinata, pe baza analizei multicriteriale a situatiei existente si a necesitatilor de dezvoltare a teritoriului.

1.2.2. Prevederi ale programului de dezvoltare a localitatilor, initiat si aprobat de Consiliul Local

Prin solutiile urbanistice propuse se vor identifica atat potentialul economic cat si toate valorile istorice, arhitecturale, memoriale, etnografice ce vor conduce la reglementari care au ca scop atat conservarea dar mai ales valorificarea potentialului si valorilor comunitatii din Dumitra.

Planul urbanistic general stabileste solutiile urbanistice, obiectivele, actiunile si masurile de protectie a mediului, dezvoltarea infrastructurii – drumuri, cai de comunicatie, utilitati, avand la baza analiza multicriteriala a situatiei existente.

Propunerile vor incerca sa asigure armonizarea mediului construit cu cel natural, fara agresarea acestuia din urma, pus in valoare in spiritul unui urbanism ecologic.

1.2.3. Editii anterioare PUG, modificari sau completari necesare

Obiectul prezentei lucrari consta in elaborarea PUG comuna Dumitra, in conformitate cu tema program si caietul de sarcini, prin actualizarea Planului

Urbanistic General al comunei Dumitra, elaborat in anul 2008 de catre SC AXA PROIECT SRL, Bistrita, in calitate de proiectant general.

Pentru realizarea prezentului proiect s-a avut in vedere analiza modului in care prevederile editiilor anterioare ale Planurilor Urbanistice Generale ale Comunei Dumitra si-au pus amprenta asupra dezvoltarii comunei, situatia existenta actuala la nivelul comunei, disfunctionalitatile observate, etc.

1.3. SURSE DOCUMENTARE

1.3.1. LISTA STUDIILOR SI PROIECTELOR ELABORATE ANTERIOR P.U.G.-ului

- Planuri topografice –aduse la zi dupa orto fotoplanuri;
- Planul urbanistic general existent al comunei Dumitra – pentru fiecare dintre cele trei localitati componente – Dumitra, Cepari si Tarpiu, realizat in anul 2008
- Proiecte de investitii si date privind situatia existenta si de perspectiva pentru infrastructura si echipare tehnico edilitara
- Proiecte de investitii in constructii de interes general la nivelul comunei
- Monumente, situri si ansambluri arheologice – judetul Bistrita - lista aprobata de Ministerul Culturii si publicata in Monitorul Oficial
- Strategia de dezvoltare a comunei Dumitra pentru perioada 2009-2034 si prioritatile de dezvoltare a comunei in perioada 2009-2034.
- Strategia de dezvoltare a Judetului Bistrita-Nasaud pentru perioada 2014-2020.
- Planul Judetean pentru gestionarea deseurilor in judetul Bistrita-Nasaud

1.3.2. LISTA STUDIILOR DE FUNDAMENTARE INTOCMITE CONCOMITENT CU PUG

- Planuri topografice –aduse la zi dupa orto fotoplanuri;
- Actualizarea studiilor topografice si cadastrale
- Studii geotehnice, zone de rosc
- Analiza circulatiei
- Studiul istoric
- Anchete socio-urbanistice
- Anchete privind evolutia activitatilor economice
- Anchete privind evolutia socio-demografica
- Date culese de proiectant in teren precum si din discutiile purtate cu membrii Consiliului Local si primarul comunei Dumitra

1.3.3. DATE STATISTICE FURNIZATE DE COMISIA NATIONALA DE STATISTICA, SURSE JUDETENE SAU LOCALE

- Date ale recensamantului
- Date statistice culese de la Primaria comunei Dumitra

1.3.4. PROIECTE DE INVESTITII ELABORATE IN DOMENII CE PRIVESC DEZVOLTAREA LOCALITATILOR

- Proiecte si culegerea de date privind situatia existenta si de perspectiva pentru infrastructura

- Proiecte si culegerea de date privind situatia existenta si de perspectiva pentru echiparea tehnico edilitara a localitatilor
- Proiecte si culegerea de date privind situatia existenta si de perspectiva pentru dezvoltarea si/sau modernizarea functiunilor de interes pentru comunitate (invatamant, sanatate, cultura, turism, recreational, etc).

1.3.5. STUDIUL TOPOGRAFIC AL PUG

Pentru intocmirea pieselor desenate s-au folosit ca suport ridicarile topografice actualizate dupa ortofotoplan, oferite de catre inginerul topograf si puse la dispozitia noastra de catre primaria comunei Dumitra.

1.4. METODOLOGIA UTILIZATA

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTARII URBANISTICE

2.1. EVOLUTIE

Comuna Dumitra, in alcatuirea sa actuala, cuprinde localitatile Dumitra, Cepari si Tarpiu, aflate dincolo de Dealul Targului, intr-o zona depresionara individualizata, drenata de valea Rosua si paraiele Targului, Morii, Valea Lunga, ce-i alimenteaza cursul. Delimitata de culmi inalte, spre est de Dealul Targului (653 m) si Dealul Pinticului (740 m), la vest de dealul Prislopului si Mintiului iar spre sud de culmea Ciuha, depresiunea Dumitrei este alcatuita din roci cristaline suprapuse de cele sedimentare si cutari diapire care au dat nastere unor ample depozite de sare. In hotarul Cepariului prezenta rocilor vulcanice a dat nastere unor straturi de tufuri exploatate pana de curand. Comuna este strabatuta de DN 17 C, drumul strabatand localitatile Dumitra si Cepari, care leaga Bistrita de Nasaud si Valea Rodnei fiind una din caile de comunicatii utilizate inca din evul mediu. Tarpiul este accesat de un drum judetean dinspre Cepari. In trecut pe un drum direct asigura legatura satului cu Bistrita.

Depresiunea Dumitra-Tarpiu dispunand de resurse naturale variate si un sol productiv a favorizat instalarea unor grupuri umane inca din preistorie. Descoperirile arheologice se concentreaza pe terasele din vecinatatea depozitelor salifere din partea de sud-vest a localitatii Cepari. Cele mai timpurii vestigii le reprezinta fragmentele de silex de tip aurignacian, din punctul Steinkempel, pe malul lacului de odinioara. Alte urme paleolitice, formate din gresii silicioase au fost identificate pe pantele cu expunere sudica din partea de nord-vest a localitatii, pe versantul stang al Vaii Sarate (Al. Paunescu, *Paleoliticul si mezoliticul din spatiul transilvan*, Editura AGIR, Bucuresti 2001, p. 458).

Dupa ce teritoriul intracarpatic a fost treptat cucerit de catre regii Ungariei, aici apar o serie de domenii nobiliare si posesiuni regale. La inceputul sec. XII, odata cu prima atestare a unui voivod transilvanean in dependenta maghiara, regiunea din nordul Transilvaniei intra in componenta regatului. Ardealul medieval cuprindea un numar de opt comitate: Solnocul Interior, Dabaca, Cluj, Turda, de Jos, Alba de Sus, Tarnava si Hunedoara, sapte scaune sasesti: Orastie, Sebes, Miercurea, Sibiu, Nocrich, Cincu, Sighisoara si doua districte: Brasovul si Bistrita si alte cinci scaune secuiesti. Ele nu au o baza etnica omogena, fiind locuite atat de romani, cat si de sasi, secui, unguri si alte grupuri de populatii.

In acest mozaic etnic si administrativ Tara Bistritei sau Nösnerland – cum este ea cunoscuta in lumea germana, ocupa o pozitie relativ izolata si marginala, cu un contur care a suferit o anumita dinamica si al carui statut s-a definitivat pe parcursul unei perioade mai intinse de timp. Regiune de granita, tara Bistritei a facut parte din Pamantul Craiesc (fundus regius). Nevoia regalitatii maghiare de a asigura apararea regiunilor de pe Pamantul Craiesc si in acelasi timp de a asigura si o valorificare economica a teritoriului au condus la realizarea unei colonizari planificate. Pentru aceasta se apeleaza la grupuri de flamanzi si germani – tarani, mestesugari, mici nobili – cunoscuti sub numele generic de „saxones”(sasi). Atrasi prin drepturi si privilegii constand din proprietatea asupra pamantului, proprietate care poate fi lasata mostenire, libertate personala si dreptul de stramutare, administratie si jurisdictie proprie, autonomie bisericeasca prin dreptul de libera alegere a preotilor, dari reglementate, toate insemnand o ridicare a statutului social si siguranta propasirii economice.

Privilegiile acordate sasilor transilvaneni au fost fixate printr-un act – *Bula de aur* – dat de catre regele Andrei al II-lea in anul 1224, emis initial pentru sasii sibieni si extins sau confirmat in urma si pentru celelalte grupuri de „hospites”. Autonomia de care beneficiau initial doar sasii din sudul Ardealului s-a dezvoltat treptat si pentru tinutul Nösnerland. Aflat mai intai in dota reginei este amintit ca district separat abia din anul 1291 „Districtus de Beszterce”. Conducerea districtului era detinuta de judele orasului. Adunarea districtuala se compunea din sase reprezentanti ai orasului si sase reprezentanti ai localitatilor din district. Pana la 1366 conducerea districtului o exercita, in numele reginei, comitele secuilor. Prin privilegiul acordat de catre Ludovic I privilegiul andreean isi extinde valabilitatea si asupra sasilor din districtul Bistritei, iar prin actul emis de Matei Corvin, in anul 1486, acest privilegiu este acordat tuturor localitatilor libere ale sasilor din Transilvania, consfintind astfel formarea Universitatii Sasesti (*Universtas Saxonum*). Organizarea institutionala a Universitatii sasesti a urmat modelul organelor administrative si juridice ale Sibiului. Adunarea reprezentantilor tuturor scaunelor si districtelor sasesti se intrunea de obicei de ziua Sf. Ecaterina la Sibiu. Adunarea stabilea impartirea corecta a sarcinilor fiscale, preturile unor marfuri, masuri si greutati comune, statute de breasla, reglementari ale tuturor domeniilor vietii cotidiene publice si decizii de factura politica. Ca instanta de apel Universitatea decidea in baza dreptului consuetudinar specific. Prin acest organism de autoadministrare si reprezentare comunitatea sasilor ardeleni si-au condus destinul pe parcursul mai multor veacuri, conservand particularismele, identitatea cultural-etnica si autonomia teritoriala. Statutul juridic obtinut si conservat pana dupa mijlocul secolului al XIX-lea de catre sasii transilvaneni a reprezentat un factor definitoriu pentru Transilvania. Acelasi lucru il putem stabili si pentru regiunea de colonizare saseasca din nordul Transilvaniei unde amprenta prezentei germane mai staruie chiar daca numarul acestora s-a diminuat in mod dramatic in ultimele sase decenii.

Instalati peste sau alaturi de grupurile umane preexistente in regiune – romani, slavi, pecenegi, unguri – comunitatile germane atrase in aceasta zona pe parcursul secolelor XII- XIII, provin din mai multe parti din zonele Rinului si

Mosellei – franconi, valoni, saxoni, bavarezi – dovedite de numele unor localitati (Waldorf, Villa Bavarica, Villa Paganica) si elemente dialectale pastrate din limba vorbita in locul de origini. Nici din punct de vedere juridic statutul lor nu este unul unitar: alaturi de comunitatile libere stabilite pe pamantul craiesc, alte grupuri au fost atrase pe domenii feudale.

In districtul Bistritei erau intr-o prima etapa 16 asezari conolizate cu sasi in afara Bistritei care a fost dintru inceput o asezare cu un statut privilegiat, mai erau localitatile: Aldorul inferior (Niederwallendorf – actualul cartier Independentei), Viisoara (Heidendorf, Villa Paganica), Sigmoid (Schönbirk, Zepner), Tarpiu (Treppen), Dumitra (Mettersdorf), Slatinita (Pintak), Unirea (Wallendorf, Latina Superior), Livezile (Jaad), Dorolea (Klein Bistritz), Satu Nou (Neudorf, Nova Villa), Ghinda (Windan), Jelna (Seendorf), Budacu de Jos (Budak), Monariu (Minarken) si Eppendorf (sat disparut).

DUMITRA

Dumitra apare mentionata pentru prima data in lista dijmelor papale din anii 1317 – 1320, cand este mentionata *ecclesia de villa Demetri*, care facea parte din decanatul catolic al Bistritei si administrativ din districtul sasesc al Bistritei. In 1366 satul apare intr-o disputa de hotar cu nobilii mosiilor Fata, Bachna si Chege sate disparute situate in vecinatate, confruntarea dintre comunitatile libere din Dumitra si Tarpiu cu acesti nobili derulandu-se pe aproape un secol. Intr-o diploma din anul 1380 se mentioneaza *universum populorum seu iobaginarum nostrorum Demether*. In documente satul apare sub denumiri variate: Villa Demetri, Noghdemeter, Magno Demetri,. Din 1760 toponimicul cel mai uzitat va fi cel de Mettersdorf. La 1800 se inregistreaza ca Mettersdorf, Nagy Demeter, Dumitre, sau Dumitrea Mare. Pe inaltimea situata la cca 3 km est de sat se gaseste o cetate de piatra care supraveghea vaile Bistritei si Somesului, dar despre a carui istorie date concludente lipsesc.

In 1440 regele Sigismund de Luxemburg daruia mosia lui Grigore Bethlen, satul ajungand din 1453 in stapanirea lui Iancu de Hunedoara. Localitate instarita in Dumitra apar bresle mestesugaresti aflate sub patronatul breslelor din Bistrita. Intre cetatenii Dumitrei si Bistrita relatiile se dovedesc extrem de apropiate, in schimbul folosirii Hotarului Nou acestia angajandu-se sa aduca 1000 de care de piatra pe an pentru ridicarea incintei orasului.

In 1521 regele Ludovic II scutea satul de impozite pe o perioada de trei ani, dovada a dificultatilor economice. In 1557 un incendiu devastator a distrus numeroase gospodarii. Satul se reface destul de rapid, dovada ca la 1642 avea 51 de gospodarii, intr-un moment in care majoritatea asezarilor din district erau decimate de ciuma din deceniile anterioare. La finele aceluiasi secol Dumitra avea 90 de gospodarii. La 1720 erau 104 gospodarii. Daca in 1785 Dumitra avea o populatie de 1170 de locuitori, in 1850 ajunge la 1746. Ulterior se inregistreaza o diminuare a numarului de locuitori, in 1910 erau 1677, in 1930 – 1460.

Din punct de vedere confesional la 1850 din 1744 locuitori, 1693 erau evanghelici si doar 49 greco-catolici. Cum mare parte din constructii erau din lemn, incendiile din 1856, 1863 si 1876 au distrus un mare numar de gospodarii.

ARHI Bist

In urma acestor dezastre se trece la ridicarea de case din materiale solide, piatra si caramida, astfel in anul 1900 din 364 de gospodarii 305 detineau case din zidarie, majoritatea cu acoperis din tigla, si doar 46 de case din lemn. Recensamantul din 1941 consemna o populatie de 1557 locuitori din care sasi 1227, romani 221, tigani 89. La 1900 erau 1460 evanghelici, 133 greco-catolici, 24 izraeliti. In perioada interbelica , in anul 1930 din 1460 de locuitori 1251 erau evanghelici, 170 greco-catolici, 11 ortodocsi, 15 izraeliti. In urma evenimentelor de la sfarsitul celui de-al doilea razboi mondial, cu retragerea precipitata a trupelor germane, la 19 septembrie 1944 un numar de 1260 de persoane se incoloneaza in carute si pleaca catre vest, lasand satul pustiu si bunurile risipite. Localitatea a fost repopulata in buna masura cu cetateni atrasi de mirajul pamantului liber, din zona montana a Somesului Mare. Recensamantul din 1992 consemna o populatie de 2532 de persoane, majoritatea ortodoxa (2215) si 312 neoprotestanti. Vecinatatea Bistritei si retrocedarea pamanturilor a facut ca populatia sa fie intr-o permanenta crestere, in 2002 fiind recenzati un numar de 2692 persoane.

CEPARI

Spre deosebire de celelalte doua localitati ale comunei, Cepari nu a facut parte din districtul sasesc al Bistritei, asezarea fiind in evul mediu integrata in comitatul Solnocul Interior, structura administrativa in care o regasim inca din 1392. Abia in secolul al XIX-lea in urma constituirii comitatului Bistrita-Nasaud localitatea a fost arondata la Bistrita.

Localitatea **Cepari**, apare relativ tarziu mentionata documentar, intr-o hotarnicie din anul 1380, sub numele de Chepan cu toate ca zona a intrat in atentia factorilor politici din regatul Ungariei de timpuriu. In secolul al XIII-lea neamul Becse-Gergély, stabilit in Transilvania, cu maxim douazeci de ani anterior marii invazii mongole din 1241/42 achizitionase in comitatul Dabaca patru posesiuni, in comitatul Alba din Transilvania un domeniu format din sapte mosii, in partea estica a comitatului Solnocul Interior au detinut inca de la finalul perioadei arpadiene posesiuni situate intre domeniul cetatii Ciceu si satele din zona Bistrita-Rodna: 23 de posesiuni, din care 9 ale familiilor Betlen si Apafi, iar 14 ale familiilor Somkeréki, Nemegyei si Virágosberki, impartite de abia in 1391. Localitatea apare mentionata doar intr-o delimitare de hotar din anul 1380, intre posesiunile nobililor de Fatha si nobilii de Sintereag care detineau mosiile Sintereag, Nimigea si Cepari (*Chepan*), cu trimitere la acte anterioare de la 1356 si 1360. La 20 decembrie 1391, conventul de la Cluj Manastur scria vicevoievodul Ladislaus ca a primit scrisoarea acestuia din 15 noiembrie prin care solicita o diviziune a proprietatilor dintre nobilii din familia Somkeréki: Stephanus Virágosberki, fiul lui Beche, Iohannes si Anthonius, fii lui Nicolaus, Ladislaus, fiul lui Ladislaus, Ladislaus, fiul lui Geleth Somkeréki si Iohannes, fiul lui Michael Nemegyei. Ladislaus Nemegyei a primit 1/3, Stephanus Virágosberki a primit 1/3, iar urmasii lui Ladislaus Somkeréki o alta treime. Posesiunile astfel impartite au fost: *Somkerék* [Sintereag] (1), *Virágosberk Nemeth* [Crainimat] (5), *Prozlop* [Prislop, Liviu Rebreanu] (6), *Luchka* [Lusca] (7), *Magasmorth* [Mogoseni] (8), *Kach* [Cociu] (9), *Alsobvbrethe* [Bretea] (10), *Egrus* [Agrisu de Sus] (11), *Uduarhel* [Sieu-Odorhei]

(12), *Felsewbrethe* [Bretea] (13) si *Chepan* [Cepari] (14) din comitatul Solnocul Interior. Un act din aceasta perioada, emis dupa moartea lui Ladislaus Somkeréki, indica faptul ca familia acumulasese destule bunuri de valoare. De exemplu, in casa lui Ladislaus, fiul lui Geleth, pe langa lada de acte, se mai gaseau: armuri, lancei, arcuri de tip *zamscirig*, cel putin trei cai de lupta valorand 150 de florini, doua cruci, un relicvar plin cu moaste, un scrin argintat cu haine femeiesti in valoare de 40 de florini, un inel sigilar din aur masiv si alte asemenea. Ladislaus isi redactase testamentul in perioada in care participase la campania din Moldova [1395], fapt certificat prin sigiliul voievodal, dar fusese redactat intr-o forma foarte proasta, astfel ca la 1407 decanul capitolului Bistrita si ceilalti preoti si nobili supuneau capitolului de Alba Iulia confirmarea acestuia.

Documentul consemna o *ecclesiae sanguinis Christi de Chepan*, in seama careia sunt testate 6 maji de ovaz anual si 20 de oi precum si o cana si un pahar din argint, alaturi de doua vase ordinare. O suma de bani era destinata unuia din urmasi care sa intreprinda un pelerinaj la roma pentru a aduce moaste sfinte pentru bisericile din Sintereag si Cepari. De asemenea, o suma era destinata comitilor de Cepari Emerich si Christel „*item quod sacerdotibus ad suas obesquias vocatis de pecuniis*”, primului dintre cei mentionati, de asemenea bani pentru cumpararea unei perechi de boi si a unui cal.

Familia nobiliara Somkereki a ramas in stapanirea mosiei Cepari pana la 1661. Stim ca la 1481 Ladislau de Zala confirma ca a primit ca zalog pentru suma de 48 florini jumătate din mosiile Cepari si Prislop, din partea nobililor de Sintereag Thomas si Nicolae Somkereky. Un intreg sir de anchete si delimitari de proprietate intervenite intre nobilii de Fatha si sasii din Dumitra si Tarpiu, amintesc parti ale hotarului Cepari. Doar dupa ce cele doua comunitati libere

De-a lungul vremii satul apare inregistrat sub diverse toponime: Zippendorf (1505), Czypan (1509), Schepan (1539), Chyepan (1573), Czyepan (1587), Czittmany (1589), Csipendorf (1895), Tsepan (1839), Tschepany (1817), Tschippendorf (1910), Cepan (1854), Cepari (1925). Numele satului pare a-si avea radacina in numele Stephan. Localitatea Cepari a apartinut la inceput districtului Bistritei. In anul 1269 trece la comitatul Dabaca, iar din anul 1392 apartine, impreuna cu Sintereagul, de comitatul Solnocul Dinauntru.

La 1392 mosia se afla in stapanirea nobililor de Sintereag. Mosia ramane in stapanire nobiliara si in veacurile urmatoare dupa cum rezulta din inregistrarile documentare din 1452, 1581, 1645, 1661, in care stapani raman nobilii din neamul Farkas de Sintereag. In 1758 una din ficele nobilului de Sintereag se casatoreste cu un reprezentant al familiei Földvari. Astfel, dupa aceasta data parte din hotarul satului a intrat in proprietatea acestei familii. Pamantul a fost cumparat de catre sateni intre 1890 si 1902 de la urmasii acestei familii cu mari sume de bani: la 1890 partea de hotat „Breserliche Wald” de 129 jugere cu 5000 de guldeni, restul a fost achizitionat cu uriasa suma de 155000 coroane.

In 1645 in Cepari erau inregistrate 13 familii pentru ca in 1720 sa fie inregistrate 172 de persoane, iar in 1850 – 571 de persoane. Recensamantul din 1733 consemna la Cepari 18 familii greco-catolice dar care erau lipsiti de biserică si de slujitor al altarului. Epidemia de holera din 1873 a provocat moartea a 40 de

ARHI Bist

persoane in localitate iar incendiul din 1863 a mistuit mai multe gospodarii. La 1910 in sat traiau 830 de locuitori: 700 sasi, 70 romani, 30 tigani si 30 evrei in 156 de case, 74 din zidarie si 82 din lemn, din care 34 aveau acoperisul din paie sau trestie. Primul razboi mondial a adus si aici mari suferinte, pe parcursul conflagratiei fiind mobilizati pe front 140 de barbati din care 19 au cazut pe diversele fronturi. In memoria lor, in anul 1923 a fost ridicat un monument in curtea bisericii, pe cheltuiala maiorului Oskar Wolf. Recensamantul din 1930 inregistra un numar de 838 de persoane- 656 sasi, 106 romani 42 tigani si 34 evrei.

Dictatul de la Viena si razboiul al doilea mondial au provocat dezaastroase mutatii in viata localitatii, bulversand societatea, la fel ca in toata regiunea. Evacuarea sasilor din nordul Transilvaniei, din septembrie 1944 a dus la depopularea satului si distrugerea inventarului agricol. Dupa la inceputul razboiului satul avea 875 de locuitori dupa evacuare raman 135 intr-o localitate cu 178 de case. Pentru a compensa plecarea populatiei germane se fac masive colonizari din zona Lapusului si de pe valea Somesului, atrase de perspectiva impropietaririi si instalarea in locuintele parasite. Se instaleaza in sat 120 de familii cu 467 de persoane. Acestia primesc in urma reformei agrare o suprafata totala de 907 jugere de teren. Dupa razboi si reorganizarea administrativa Cepariul devine centru de comuna, in componenta careia intrau Dumitra si Prislopul. Din 1956 centrul de comuna a fost stabilit la Dumitra. Evolutia demografica a cunoscut o evolutie usor ascendenta: daca in 1948 erau 670 de locuitori in 1956 erau 767 iar in 2002 976 de locuitori. Sub raport etnic, in 1966 satul era format din 669 de romani si doar 18 germani, ulterior ultimii reprezentanti ai etniei germane sa dispara. Sub raport confesional in 1850 erau in Cepari 429 evanghelici, 129 greco-catolici si 12 izraeliti, la 1900 erau 596 luterani, 114 greco-catolici si 37 izraeliti, iar in 1930 din cei 840 de locuitori ai localitatii 148 erau greco-catolici, 656 evanghelici, 34 mozaici si 2 calvini. In 1992 satul avea 631 de crestini ortodocsi, 79 penticostali.

TARPIU

Localitatea Tarpiu (germ.Treppen, ung. Szasztorpeny) se afla in zona de colonizare germana din nord-estul Transilvaniei, la numai 12 km de Bistrita. Sosirea colonistilor sasi in aceasta zona a inceput probabil in secolului al XII-lea. Administrativ asezarea facea parte in evul mediu din districtul Bistritei. Accesul relativ facil spre acest oras, a influentat cu certitudine dezvoltarea economica a asezarii precum si aspectul ei edilitar. Geografic vorbind, asezarea este plasata intr-o zona depresionara, o depresiune colinara de eroziune, incadrata de dealurile Prislopului, de dealurile Targului (Cetatii) spre Bistrita, avand inasa o deschidere larga spre Culoarul Sieului. Atestarea documentara a localitatii este relativ tarzie, ea fiind mentionata pentru prima data in Registele de dijme papale intre anii 1332-1335 unde figureaza in socotelile arhidiaconatelor Tylegd si Dabaca. In aceste imprejurari e amintit preotul paroh Petrus din Tarpiu (de Cupinio) care platea la acea data o suma mare de bani, o marca de argint dupa greutatea de la Alba.

In apropiere de satele Tarpiu si Dumitra sunt des mentionate de sursele documentare patru asezari, azi disparute. Nu se cunosc imprejurarile in care asezarile mentionate au fost parasite. Aceste sate au constituit obiectul unui indelungat litigiu intre localitatile Dumitra si Tarpiu pe de o parte si nobilii de Fattendorf, care le revendicau, pe de alta parte. Un document emis in 1243 mentioneaza pentru prima data satele Fatateleke, Bachunateleke si Chegeteleke apartinatoare cetatii Dabaca [*"terra castri nostri de Doboka"*). El a dat insa nastere unor controverse: actul original nu s-a pastrat dar, exista diploma de reconfirmare a sa, datata 1344. Formula de donatie care se regaseste in acest document pare neobisnuita; imprejurarea a generat de fapt controversa amintita dar, s-a facut si remarca indreptatita ca, momentul emiterii documentului era dupa un eveniment exceptional, anume dezastrul provocat de marea invazie mongola, ceea ce ar putea explica chiar nerespectarea uzantelor. Actul in discutie a fost emis de regele Ungariei care daruia aceste sate din domeniul cetatii Dabaca comitilor Theotonicus si Herman. Cei doi beneficiari ai actului de donatie regala vor primi astfel numele de nobili de Fata [*nobiles de Fatha*). Cetatea Dabaca la radu-i, atunci cand in 1285 a fost arsa si distrusa de tatars, era, prin danie regala, a banului Mikud, personaj ce detinea intinse mosii in nord-estul Transilvaniei. In veacul al XIV-lea un litigiu intre comunitatile sasesti din zona Tarpiu - Dumitra Mare si nobilii de Fattendorf este mentionat de sursele documentare care ne ofera de altfel tabloul unui indelungat conflict intre partile amintite, care vor fi implicate decenii la rand in aceasta disputa. Astfel, in 1344 voievodul Ladislau intervine in contextul in care conflictul se acutiza dispunand ca nobilii de Fatha sa fie pusi in posesia satului Chegeteleke. Doua decenii mai tarziu, in iunie 1366, localitatea Tarpiu e amintita in conditiile in care regele Ludovic I de Anjou intervine la randul sau intarind hotarnicia dintre satul Dumitra si mosia Thewkes, sat medieval disparut si el in acest tinut. In 1380 sate din apropierea Cepariului, Mintiul si Sintereagul, de asemenea in conflict cu nobilii de Fata, solicita si ei reluarea hotarnicirilor vechi. Litigiul se dovedeste greu de solutionat: in acelasi an locuitorii din Dumitra si Tarpiu au si ei un diferend cu acei nobili de Fata, conflictul continua si in veacul urmator iar partile ajung in repetate randuri inaintea voievodului Transilvaniei si a regelui Ungariei.

In iulie 1412, voievodul Stibor, face cunoscuta amanarea judecarii litigiului dintre comunitatile din Dumitra si Tarpiu si nobilii din Fata pentru ca acestia din urma sa-si poata prezenta actele lor, obiectul litigiului fiind legat de delimitarea hotarelor. Un act datat in 30 iulie 1414 sugereaza insa ca diferendul era atunci pe punctul a se incheia: regele Sigismund de Luxemburg comunica hotararea sa in procesul dintre comunitatile din Tarpiu si Dumitra pe de o parte si nobilii din Fata, Bachna si Chege. Acestia din urma, ne reprezentandu-si actele pana la data stabilita de voievod, au pierdut procesul; in consecinta, actul dispune punerea celor doua comunitati in drepturile lor. In 1434 Fatha este mentionata ca predium. Spre mijlocul veacului al XV-lea satul Tarpiu e amintit din nou de documentele vremii: in 1440 , Elisabeta, regina Ungariei zalogeste lui Gregoriu de Bethlen unele posesiuni din aceasta zona. In acelasi an ea porunceste locuitorilor din Tarpiu, Dumitra, si Slatinita predarea veniturilor regale catre acel Gregoriu de Bethlen. Un

an mai tarziu, in 1441, autoritatea regala intervine din nou in legatura cu asezarile care constituiseră obiectul litigiului inceput cu un veac inainte, asa cum s-a precizat deja. Regele porunceste voievozilor ardeleni Nicolae de Ujlak si Ioan de Hunedoara sa-i apere pe sasii din Dumitra si Tarpiu care erau atunci in posesia unor proprietati reclamate de cativa nobili. In anul urmator, 1442, seria documentelor privitoare la acest diferend continua: palatinul Laurentiu Hedervari solicita, la randul sau, acelorasi voievozi Ioan de Hunedoara si Nicolae Ujlaki sa protejeze proprietatile Fata, Chege si Bochonya apartinand satelor Dumitra si Tarpiu deoarece nobilii implicati nu s-au prezentat la proces. Cateva luni mai tarziu chiar regele Vladislav I cere voievozilor ardeleni Ioan de Hunedoara si Nicolae Ujlaki sa ia o hotarare definitiva privind diferendul dintre comunitatile Dumitra si Tarpiu si acei nobili pentru proprietatile mentionate. La scurta vreme, in 1443, sasilor din Dumitra si Tarpiu le sunt intarite mai multe documente cu privire la drepturile lor asupra amintitelor Fatha, Chege si Bachna pe care le primesc in conditiile in care nobilii de Fahta s-au stins fara urmasi. Curand insa apar elemente noi in acest diferend: in martie 1448, Conventul din Cluj Manastur comunica voievozilor Marcu, Gheorghe si Nicolae ca in urma unei anchete s-a constatat ca mosiile Chege, Bachna, Fatha si Thewkes au fost de fapt mostenite de nobilii amintiti in linie feminina. Protestul locuitorilor din Dumitra si Tarpiu este prompt dar, in cele din urma, in iulie 1448, vicevoievozii hotarasc in litigiul dintre sasii din localitatile amintite si nobilii din Sangeorz in favoarea acestor nobili. Epilogul conflictului este insa semnificativ: o serie de documente emise in mai 1449 confirma faptul ca locuitorii din Dumitra si Tarpiu au cumparat de la nobilii din Sangeorz proprietatile pierdute (Fatha, Bachna, Chege si Thewkes) platind 2000 de guldeni, punand astfel capat unor dispute care au durat mai mult de un veac. Un document din anul 1343 il mentioneaza pe *Blasius plebanus de villa Therpeniae*, iar la 1407 Gerhald de Terpinio. Localitatea era zalogita in 1440 de catre regina Elisabeta lui Grigore de Bethlen pentru cei 2000 de guldeni imprumutati de regele Sigismund. Mai apoi , in anul 1453 satul impreuna cu celelalte localitati ale districtului Bistrita au fost daruite lui Iancu de Hunedoara. Un document din 1465 inregistreaza acordarea dreptului de targ localitatii. Ca urmare a distrugerilor provocate de incendii, in 1521 regele ii scutea pe locuitorii din Tarpiu de la plata censului pe o perioada de trei ani. Un document din anul 1524 il inregistreaza pe Balticzar Goebel comites de Treppen. In 1642 satul avea 41 de gospodarii, pentru ca la sfarsitul aceluasi secol sa fie 60 de gospodarii. La 1783 Tarpiul avea 156 de familii, 760 de suflete care locuiau in 145 de case pentru ca la 1818 sa fie 304 familii din care doar 8 romanesti. Un puternic incendiu a afectat numeroase gospodarii an anul 1892. La 1900 Satul era format din 215 case, din care doar 21 erau constructii din lemn. La inaugurarea casei comunale din Tarpiu la 28 iunie 1914 a sosit vestea asasinarii lui Franz Ferdinand la Sarajevo, eveniment care va duce la declansarea marii conflagratii mondiale. Angrenati in conflagratie, din Tarpiu au cazut pe front un numar de 30 de militari. Dupa razboi aplicarea reformei agrare a dus la exproprierea unei suprafete 444 de jugere si impropietarierea a 59 de familii cu o suprafata de 115 jugere.

Evenimentele legate de cel de-al doilea razboi mondial, cu pierderile umane si greutatile provocate de razboi, apoi evacuarea populatiei sasesti a schimbat starea localitatii si structura etnica a satului, aici fiind colonizati locuitori adusi de mirajul pamantului din Apuseni si din Valea Somesului.

Tipologia asezarilor Dumitra, Cepari si Tarpiu

Comuna Dumitra si satele Tarpiu si Cepari s-au dezvoltat in directa legatura cu micile cursuri de apa care strabat vaile din zona. Sunt sate adunate care au doua centre dominante, pe de o parte este biserica, ca un nucleu al asezarii, iar pe de alta parte una sau doua artere liniare de circulatie care au impus o artera de tranzit mai importanta. Nucleul istoric al localitatii este concurat de nucleul drumului national spre care s-au orientat tot mai multe investitii si se exploateaza mai bine potentialul vadului comercial. Strazile secundare s-au dezvoltat intre aceste repere de dezvoltare. Biserica este plasata de obicei pe o zona mai inalta fiind fortificata in perioada medievala, la Cepari doar cursurile de apa asigurau fortificarea edificiului religios. Terenul inalt a determinat la Dumitra si Tarpiu aparitia unor fortificatii medievale care urmau configuratia terenului. Strazile si parcelarele gospodaresti s-au distribuit intre acest pol reprezentativ si cel al unei strazi centrale, iar cursurile neregulate ale paraielor si forma vailor acestora au determinat abaterea de la unele planuri regulate.

Caracterul de asezare adunata a impus insa conturarea unui centru, dezvoltat intre spatiul bisericii si artera de tranzit. Aceasta zona aflata in proprietate publica a fost initial un spatiu liber, amenajat pentru folosinta comuna. Plantarea unor copaci trebuia sa marcheze rigul de dans al satului si locul de intalnire al comunitatii la evenimentele laice. Traditia saseasca a pastrat in comunitate respectul pentru spatiul aflat in utilizare comuna, dar odata cu miscarile de populatie de la jumatarea secolului XX si disparitia obiceiurilor traditionale se pierde si simtul administrarii in comun a spatiului.

Din perioada comunista populatia a incercat sa preia treptat o parte din spatiul public prin ocuparea si amenajarea temporara a terenului public din fata caselor, iar dupa 1990 in tot mai multe cazuri spatiul public a fost imprejmuit ca un veritabil spatiu privat. Artera centrala, conceputa ca un spatiu larg, chiar foarte larg pentru asemenea comunitati rurale a fost micorat abuziv. La Dumitra laturile actualului drum national trebuiau sa fie flancate de un spatiu verde generos care se incheia cu fronturile compacte ale caselor. In ultimele decenii, in mod abuziv proprietarii au construit imprejmuiri in fata caselor sau au transformat aceste zone in gradinile de flori sau de zarzavaturi din fata caselor. Dupa o tolerare indelungata este greu sa se accepte in 2017 ca spatiul respectiv trebuie sa revina sub tutela proprietatii publice, dar fara asemenea interventii zona centrala a comunei risca sa-si piarda coerenta. Spre iesirile din localitate, unele constructii au restrans spatiul public fiind construite tot mai aproape de sosea. Pastrarea unei distante rezonabile si unitare sunt obligatorii pentru a putea asigura perspectiva unei dezvoltari, dar si confortul cetatenilor fata de traficul auto. Recastigarea acestor terenuri publice ofera in timp oportunitatea reconsolidarii autoritatii si colaborarii la proiectele de coeziune locala.

Caracteristicile lotizarii in Dumitra, Cepari si Tarpiu

Parcelele din Dumitra, Cepari si Tarpiu au dimensiuni similare cu parcelarile realizate in localitatile cu traditie germana din Transilvania. Ograda larga este inchisa intre imobilul locuinta, amplasat spre strada, in timp ce pe latura expusa la soare o serie de anexe cu rol de depozitare prelungesc in L, spre interiorul parcelarului, latura locuintei, in timp ce latura dinspre gradina este inchisa de anexa utila cresterii animalelor. In spate o gradina care acopera nevoile unei familii are suprafete de circa 40-50 ari.

Casa de locuit traditionala ocupa latura de la strada, cu un acces pietonal care asigura intrarea direct din strada. Pe una dintre lateralele parcelarului este amplasata poarta de acces carosabil – tot timpul pe latura opusa anexelor care prelungesc locuinta spre interiorul parcelarului. Accesul pietonal insotit de o scara cu 4-5 trepte este de multe ori protejata de un pridvor zidit. Poarta carosabila este uneori incadrata intr-o structura cu acoperis, modelul este specific caselor sasesti din sudul Transilvaniei, se folosesc si in nord, dar nu in mod obligatoriu. Traditia portilor inalte s-a pastrat si in aceasta zona.

Modelul accesului din strada a fost introdus in arhitectura satelor in secolul al XIX-lea sub influenta urbanizarii. Accesul din strada nu are o utilizare foarte mare in mediul rural, din aceasta cauza este folosit destul de rar, iar uneori aceste accese au fost blocate.

Modelul de locuinta traditionala acum in Dumitra, Cepari si Tarpiu s-a conturat in secolul al XIX-lea, iar propotia interioarelor, dispunerea in amfilada a incaperilor si decoratia utilizata se incadreaza in caracteristicile acestei perioade. Cladirile sunt construite din piatra prin intermediul santierelor de vecinatate. Subsolurile sau demisolurile au plansee pe grinzi de lemn, arce dublouri de caramida sau bolti prusesti pe profile metalice. Parterul inalt are ferestre care se incheie in partea superioara cu arce de caramida cu rol de descarcare. Fiecare incapere de la strada are de obicei 2 ferestre, iar frontul construit se structureaza dupa 4-6 axe. Etajarea acestor cladiri este o exceptie si apare mai ales la cladiri care au primit si alte functiuni decat ce de locuinta. Planseul parterului este construit din grinzi de lemn cu decoratie si inscriptii, dar in ultimul deceniu tendinta este sa fie acoperite si transformate in suprafete monotone zugravite. Podul are o sarpanta inalta, adaptata climei cu ierni lungi si zapada. Cele mai vechi sarpante se incadreaza in tipologia sarpantelor istorice eclectice. Pantele de scurgere sunt orientate spre strada si spre curte, iar laturile scurte sunt inchise cu pinioane zidite (mai rar din lemn). Lucarne de tabla asigura lumina si aerisirea podului, celebrele ochiri de sibiu, intalnite la casele din sudul Transilvaniei nu se regasesc si la sasi din nord.

Modelul locuintelor de la sfarsitul secolului al XIX-lea si inceputul secolului XX este completat de o serie de cladiri sau de interventii realizate in a doua parte a secolului XX. Locuinta standardizata cu doua camere la strada, cu ferestre in trei ochiuri, cu poarta pe una dintre laturi s-au construit si spre periferia acestor localitati, dar fronturile istorice au ramas relativ compacte. In cazul unor demolari s-a pastrat latimea la strada a locuintei pentru a obtine inchiderea parcelarelor istorice. Mult mai neinspirate au fost modificarile grefate pe cladirile istorice

existente prin amplificarea golului ferestrelor (largirea pe orizontala) si modificarea sarpantelor. Modificarea proportiei dintre plin si gol a impus cladirilor istorice aspecte greoaie si masive, amplificate si de renuntarea la jocul dinamic al decoratiei prin aplicarea unei tencuieli simple in stropi de ciment. Sub influenta unui curent neofolcloric in anii 80-90 s-au utilizat si decoratii cu o geometrie de inspiratie populara. Sarpanta simpla si functionala a acoperisului a fost in multe cazuri fragmentata in trei pante independente, cu pinioane nefunctionale spre partea centrala a acoperisului. Unitatea istorica a sarpantelor a fost inlocuita de imbinarea unor acoperisuri in pupitru si pinioane cu aerisiri triunghilare.

Ferestrele cu impartirea golului cu traversa amplasata dupa raportul 2/3, obloanele de lemn cu voleti lamelari se mai pastreaza la unele cladiri. Din pacate in ultimul deceniu existenta noilor materiale de constructie accesibile si odata cu cresterea nivelului de trai au fost eliminate tot mai multe caracteristici istorice. Schimbarea etnica survenita dupa 1944 a antrenat si o asociere etnica a caracteristicilor istorice, iar eliminarea acestor amprente a fost inteleasa ca un firesc al noii realitati etnice si culturale.

Schimarile inregistrate in ultimele decenii nu au amplificat calitatea spatiului construit, iar coeziunea mostenita a tins spre un eclectism incoerent. Caracteristicile traditionale identificate in Dumitra, Cepari si Tarpiu par in conflict cu cele actuale sau cel putin intr-o asezare concurentiala in care ultimele interventii tind sa elimine sau sa acopere mostenirea culturala. Solutiile identificate in cadrul unui plan de urbanism trebuie dublate si de solutii de arminizare sociala si culturala care sa aseze trecutul si prezentul intr-o continuitate armonizata.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. ASEZARE GEOGRAFICA

Judetul Bistrita - Nasaud este asezat in partea de nord a tarii, intre paralelele 47°37` si 47°48` latitudine nordica si intre meridianele 23°27` si 25°36` longitudine estica, incadrat de judetele Maramures in nord, Suceava in est, Mures in sud si Cluj in vest, insumand o suprafata de 5305 km² (2,2% din suprafata tarii).

Comuna Dumitra este asezata, din punct de vedere administrativ, in partea centrala a judetului Bistrita - Nasaud.

Comuna Dumitra, in alcatuirea sa actuala, cuprinde localitatile Dumitra, Cepari si Tarpiu. Este o comuna de marime mijlocie, situata in zona centrala a judetului Bistrita-Nasaud. Dumitra, localitatea de resedinta a comunei, este situata la intersectia paralelei 47°13' latitudine nordica cu meridianul 24°28' longitudine estica.

Prin localitatile Dumitra si Cepari trece soseaua D.N. 17C care leaga municipiul Bistrita de orasul Nasaud. Intre localitatile Dumitra si Cepari exista 4 km, iar intre Cepari si Tarpiu distanta masoara aproximativ 7 km. Localitatea Dumitra este situata la 12 km fata de Bistrita si 11 km fata de Nasaud. D.N. 17C a fost si este o cale usoara de comunicatie pentru locuitorii localitatilor Dumitra si Cepari cu Valea Somesului Mare si Depresiunea Bistrita. Soseaua trece spre

Nasaud prin pasul si localitatea Prislop, iar spre Bistrita prin pasul Targului. Legatura spre Tarpiu se face pe un drum judetean, partial modernizat, care insoteste raul Rosua. In trecut exista o legatura directa intre Tarpiu si Bistrita, cale mult mai scurta, in prezent impracticabila.

Comuna Dumitra se invecineaza cu doua orase si patru comune. Cea mai mare parte din lungimea hotarelor o are cu orasul Bistrita si comuna Sintereag.

In partea de sud si de sud - est, comuna este marginita de orasul Bistrita. Hotarul se intinde in lungul Dealului Handrabestiului, Dealul Targului si Dealul Pinticului, urmand de obicei creasta acestora, intr-o zona aproape complet acoperita cu paduri de foioase.

Hotarul cu comuna Feldru se afla in partea de est si nord - est si urmeaza directia Dealului Cetatii.

In partea de nord, pe linia sinuoasa a dealurilor se margineste cu comuna Rebrisoara. Tot la nord se afla si hotarul cu orasul Nasaud, hotar ce coboara pe Dealul Fotovolului pana la paraul Cepariului, ca apoi sa treaca prin apropierea dealurilor cartierului Lusca.

In partea de nord - vest si vest, peste Dealul Mintiului se margineste cu comuna Nimigea.

Hotarul spre comuna Sintereag trece peste Valea Tarpiului ajungand in Dealul Handrabestiului, urmand partea vest si sud - vest.

Caracteristica principala a acestor hotare este ca ele urmeaza linia naturala a crestelor dealurilor, intretaiaata in mod mai pronuntat de Valea Tarpiului in partea de sud - vest.

2.2.2. RELIEFUL

In cadrul marilor unitati de relief, judetul inglobeaza zona de contact a Carpatilor Orientali cu Depresiunea Transilvaniei, Bazinul Superior al Somesului cu afluentii sai (Sieu, Bistrita, Salauta, Ilva, etc), precum si o mica portiune din Bazinul Mijlociu al Muresului (Lutu, Comlod, Seulia si Sarماسu).

Relieful este variat si complex, dispus sub forma unui amplu amfiteatru natural, reprezentat prin doua trepte - munti si dealuri. Lipsa campiei este suplinita de luncile manoase ale Somesului Mare, Sieului, Bistritei, Budacului si ale afluentilor lor, care completeaza dispunerea armonioasa a treptelor de relief din judet.

Zona dealurilor, care reprezinta 2/3 din suprafata sa, ocupa partea centrala si de vest a judetului.

In partea centrala s-a conturat o regiune colinara denumita Dealurile Bistritei, alcatuita dintr-un ansamblu de culmi longitudinale, fragmentate intr-o serie de coline cu altitudini cuprinse intre 400 - 700 m acoperite cu paduri de foioase si livezi.

Dealurile Bistritei alcatuiesc de fapt o asociere de trei bazine depresionare, care s-au format sub actiunea erozionala a apelor curgatoare, fiecare fiind drenat de cate o vale principala. Acestea sunt: Depresiunea Dumitra - Taure, situata de-a lungul Vaii Rosua (Valea Sarata); Depresiunea Livezile - Birgau si Depresiunea Budacului.

Comuna Dumitra este asezata, din punct de vedere administrativ, in partea centrala a judetului Bistrita - Nasaud.

Sub raport geografic, Dumitra este asezata in Depresiunea Dumitra-Taure, care reprezinta o zona de tranzitie intre podis si lantul Muntilor Carpati, dar bine delimitata de unitatile geografice din jurul ei.

Situata destul de aproape de Muntele Heniu Mare din Grupul Muntilor Birgaului si nord - estul Podisului Transilvaniei, Dumitra beneficiaza de conditii favorabile desfasurarii vietii si activitatii locuitorilor sai.

Comuna Dumitra face parte din zona Dealurilor Bistritei, care se intind in partea de vest a Muntilor Birgaului.

Ea are un microrelief specific, dominat de o depresiune de proportii mai reduse, ceea ce a determinat ca in cadrul reliefului judetului suprafata comunei sa fie cunoscuta sub numele de Depresiunea Dumitra - Taure, depresiune intracolinara de eroziune, sculptata pe seama braului de formatiuni tortoriene moi, cu argile friabile, formatiuni de sare, etc.

Forma depresiunii este un patrulater, cu o suprafata de 200 km ², corespunzatoare specificului depresiunilor de proportii mai reduse.

In cuprinsul comunei, regiunea deluroasa ocupa cea mai mare intindere. In partea estica altitudinea lor se apropie de 800 m, facand legatura cu zona muntoasa din apropiere, urmand a scadea in partea de sud - vest spre Campia Transilvaniei.

Privind pe inaltimea Dealului Cetatii, aflat in extremitatea estica a comunei, toate dealurile Dumitrei apar ca niste spinari de oi aplecate sa pasca in partea vestica.

Dealul Cetatii este cel mai inalt deal, in punctul sau Piatra Pinticului, avand inaltimea de 740 m. El este punctul de unde se orienteaza pe intregul cuprins al comunei, toate celelalte dealuri.

De-a lungul hotarului cu orasul Bistrita se intinde Dealul Targului, ce se termina dincolo de satul Tarpiu, urmand latura sudica a depresiunii. Altitudinea dealurilor cel compun variaza intre 600 - 700 m, punctele mai inalte fiind: Dealul Ciuha 620 m, Dealul Bistritei 653 m si Dealul Slatinitei 671 m. Paralel se intalnesc dealurile: Hum, Cimitirului, Candrasului.

Latura nordica a Depresiunii Dumitra - Taure este formata din Dealurile Prislopului, Urzicarului, Mintiului. O pozitie mai centrala ocupa Dealul Fetii.

Toate dealurile de la hotarul comunei sunt acoperite de intinse suprafete de paduri de foioase, iar pe cele cu pozitie mai centrala s-au plantat intinse suprafete de pomi fructiferi, vii sau plante de cultura.

Intre aceste dealuri strabatute de paraie mici, se intind vai a caror latime se mareste spre partea vestica a comunei.

Cu toate ca intinderea comunei este relativ mica, se intalnesc forme de relief diferite: dealuri specifice zonei de podis, vai largi cu zone inguste, asemanatoare luncilor, terase caracteristice.

Formele de relief se imbina ca intr-un fel de teatru antic, cu deschidere spre Valea Sieului si Somesului.

Dumitra este legata de toate comunele din jur prin pasuri, cele mai multe fiind de importanta locala. Pasurile ce o leaga de Feldru si Rebrisoara sunt putin intrebuintate, avand caracterul unor drumuri de tarina.

Legaturile cu Mintiu si Sintereag se fac prin drumuri accesibile, dar gradul lor de degradare le fac uneori putin practicabile.

Cele mai bune legaturi se fac cu cele doua orase prin Pasul Prislopului spre Nasaud si prin Pasul Targului spre Bistrita, pe soseaua modernizata, de importanta judeteana.

2.2.3. CLIMA

Depresiunea Dumitra- Taure, inclusiv comuna Dumitra ce apartine acestei depresiuni, are un climat temperat continental de adapost. Continentalismul climatic este moderat in sensul absentei caldurilor de vara excesive si repartitia precipitatiilor in toate cele patru anotimpuri, cu o maxima in lunile mai-iunie. Datorita inversiunilor de temperatura iarna se pot instala geruri persistente in vaile joase de la baza depresiunii. Inversiunea de temperatura se produce cand aerul rece, mai greu, coboara in vai, iar aerul mai cald fiind mai usor urea pe culmi. Aceste inversiuni de temperatura cauzeaza ingheturile si brumele din anotimpurile primavara si toamna. Caracterul de adapost al climatului se manifesta in Depresiunea Dumitra- Taure prin numarul mai redus al furtunilor si vannturilor. Un aspect negativ al climatului de depresiune il constituie nurnarul mai mare al zilelor cu ceata din anotimpurile iarna, primavara si toamna.

Circulatia generala a atmosferei se face si in depresiunea Dumitra- Taure din directia vest si nord-vest. Exista in anotimpul vara situatia in care vantul si ploile se abat asupra comunei Dumitra din directia est si nord-est.

Neexistand un centru de culegere a datelor meteorologice in depresiunea Dumitra-Taure luam in considerare datele culese la statiunea meteorologic a Bistritei deoarece microclimatul celor doua depresiuni este foarte asemanator:

Temperatura medie a aerului este de 8,2 °C. Luna cea mai friguroasa este ianuarie, media fiind de -4,4°C, iar luna iulie inregistreaza caldurile cele mai mari, cu medii de +19,1°C.

In cinci luni din an se obtin temperaturi medii de peste 10°C.

In intervalul 1896 - 2002, cea mai scazuta temperatura a fost inregistrata in luna ianuarie -30,8°C, iar maxima in luna august +37,6°C.

Nebulozitatea mijlocie anuala este sub 50%. Maxima nebulozitatii este inregistrata in lunile de toamna si iarna.

Precipitatiile medii anuale totalizeaza 680 mm.

In timpul verii precipitatiile sunt in medie de 250,5 mm, in luna iunie se atinge maxima de 94,4 mm. Numarul zilelor cu precipitatii intr-un an este aproximativ 120. Ploile torentiale ajung la 0,6 - 0,8 mm pe minut. La 11 august 1938 au cazut 75,9 mm.

Taria medie lunara a vantului nu depaseste 2,5 m/secunda. Maxima se inregistreaza in luna aprilie, urmand martie si mai. Directiile principale ale vanturilor sunt: nord - est -> nord - vest si est.

2.2.4. APELE

Reteaua hidrografica in Depresiunea Dumitra este formata din cateva paraie al caror debit este foarte redus.

Variatia debitului si a nivelului se datoreaza precipitatiilor abundente in special primavara, dupa topirea zapezii si a perioadelor de seceta din timpul verii.

Caracterele specifice depresiunii, imprima si retele hidrografice o specificitate caracteristica, astfel paraul cel mai mare din comuna, Valea Tarpiului isi are bazinul de alimentare in exclusivitate pe suprafata comunei. Cumpana apelor pentru acest bazin este formata din dealurile: Cetatii, Targului si Prislopului.

Panzele de apa freatica sunt la mica adancime si in vetrele satelor, dar aceasta apa nu este potabila, ea fiind intrebuintata in alte scopuri.

Apa potabila este adusa prin conducte metalice de la o distanta de circa trei km, din izvoare captate care nu isi mentin debitul constant in perioada de vara.

Cel mai important parau este Valea Tarpiului care se varsa in Bistrita Birgaului. Valea Tarpiului are ca afluenti paraul Cepari si paraul Prislopului pe dreapta, iar pe partea stanga paraul Targului, Broasca, Valea Lunga si Naselul.

Pe intinsul comunei se afla un lac numit "Tau" care in urma cu aproximativ cinci ani avea o suprafata de 6236 metrii patrati, dar acum este aproape secat. Acest lac se afla la marginea satului Dumitra, folosit in trecut de sateni pentru cresterea ratelor si gastelor. Debitul acestui lac a fost tot timpul inconstant. Popularea lacului cu peste nu a dat rezultate.

2.2.5. SOLURILE

Solurile s-au format pe depuneri alternante de argile marnoase si gresii grosiere, argile si gresii conglomerate si marne nisipoase.

In unele portiuni (Handrabesti) ale teritoriului se gasesc straturi de argile compacte subjacente inclinate, care determina alunecarile de teren.

Pe lunci solificarea s-a produs pe maluri, luturi si argile. Solurile rezultate au o textura grea, un drenaj intern defectuos.

Teritoriul Dumitrei este situat in zona solurilor brune, de padure podzolite (19,7%) si a solurilor brune (4,5%).

Solurile erodate reprezinta 40,1%, solurile laconestite 21,6%, solurile negre pseudorendzinice 13,5% si solurile aluvionale 0,6%.

Solurile negre de faneata se gasesc la baza pantelor concave unde apar umeziri datorita izvoarelor de coasta, ceilalti factori avand caracterele generale care au determinat solurile brune de padure sau brune de padure podzolite.

Pe lunci, microrelieful si apa freatica a determinat fie formarea laconistelor fie a solurilor aluvionale.

Prin defrisari si desteleniri, omul a influentat negativ potentialul productiv a solurilor, favorizand dezvoltarea eroziunii pana la moderat si chiar excesiv erodat.

Datorita pozitiei geografice, a zonei de relief, a climatului cu ierni reci, veri potrivit de calduroase, cu precipitatii bogate, cu nebulozitate mica in sezonul de vara si inceputul toamnei, arealul comunei asigura conditii propice culturii pomilor, iar pe mezorelief, a vitei - de - vie si a culturilor de camp: grau, orz, ovaz, cartofi si plante furajere perene si anuale.

2.2.6. FLORA

Pe teritoriul comunei, vegetatia este variata datorita conditiilor diferite de clima, relief si actiunii consistente a omului.

Vegetatia se poate grupa in asociatii in functie de factorii fizico - geografici.

In cadrul acestor asociatii se intalnesc aproape toate grupele de plante caracteristice zonei subalpine, zone de dealuri si podisuri, uneori chiar zone de campie.

Pe cuprinsul localitatii Dumitra se pot distinge urmatoarele zone de vegetatie:

- vegetatia zonei forestiere,
- vegetatia zonei agricole,
- vegetatia baltilor si mlastinilor.

Terenurile din prima grupa se situeaza in zona de vegetatie a padurilor de foioase etajul stejarului - pe formele mai ridicate de relief facandu-se trecerea la fag.

Padurile au in componenta speciile de: Quercus petraca, Quercus cerris, Quercus deschampi, Carpinus betulus, Malus sivestris, Malus communis, Pirus pyroster, Prunus avium, Corylus avelaria, Acer campestre, Crataegus monogyna, Viburnum lantana.

Pe lunci, vegetatia lemnoasa apare in palcuri si e compusa din specii de Salix, Alnus glutinosa si Populus tremula.

Vegetatia ierboasa zonala cuprinde pajisti de tipul Agrostis termis, Cynosurus cristatus, Festuca rubra, Briza media, Anthoxanthum odoratum, Melica transilvanica, Holcus lanatus, Trifolium rebeus, Ononis hircina, Lotus corniculatus, Trifolium pratense etc.

Productiile de masa verde si fan sunt mijlocii. Pe versanti, pajistile sunt de tipul Agrostis termis, Festuca sulcata, mai putin productive decat primele.

Pe lunci pajistile umede sunt dominate de Cyperacee care pot fi puse in valoare numai dupa lucrari hidroameliorative.

2.2.7. FAUNA

Teritoriul localitatii se incadreaza in etajul faunei de deal si podis.

Dintre mamifere amintim pe cele mai reprezentative: iepurele (Lepus europeus) - in prezent in numar destul de redus, din cauza ierbicidarilor, stropirilor, recoltarilor mecanice, araturilor de vara sau toamna, inmultirii vulpilor; caprioara (Capreolus capreolus) - in numar mai mare datorita ocrotirii de catre om si popularii rezervatiilor. In ultimul timp lupii sunt tot mai putini, dar a crescut numarul mistretilor, care provoaca uneori pagube culturilor agricole. Prezenta ursilor, e datorata mai mult Rezervatiei de la Budac, aflata in apropierea hotarului comunal.

Pasarile mai des intalnite sunt: ciocanitoarea, gaita, pupaza, turturica, porumbelul gulerat, cinteza, graurele, cucul, sitarul de padure, uliul, eretele, mierla, pitigoiul, stancuta, corbul, ciocarlia, randunica si foarte des intalnita vrabie.

In zonele de culturi cerealiere sunt caracteristice: potarnichea, cioara de semanatura si fazanul.

Dintre pasarile nocturne se remarca buha mare, cucuveaua comuna si liliacul. In zonele mai umede se intalnesc berzele albe.

Pe lacul "Tau" se pot observa aproape tot timpul anului ratele salbatice, care in mod normal pe timpul iernii ar trebui sa plece dar se intampla foarte rar acest lucru.

2.2.8. CARACTERISTICILE GEOTEHNICE

Caracteristicile geotehnice ale zonei au fost stabilite pe baza prevederilor legale in vigoare.

Caracterizarea geotehnica a terenului de fundare in comuna Dumitra s-a facut pe baza unei raionari terenurilor aferente fiecareia dintre localitatile componente.

Zona localitatii Dumitra:

Zona depresionara (de terasa)

Zona de terasa din cadrul localitatii Dumitra ocupa partea centrala a localitatii cu extindere spre VSV. Aceasta zona este caracterizata de prezenta depozitelor aluvionare fine (nisipuri argiloase) acoperite si interstratificate cu nivele de maluri noi, cu grosimi apreciabile(peste 9 m in unele zone) fapt ce indica un regim hidraulic lent. Aceasta zona este una mlastinoasa, cu nivelul freatic ridicat si izvoare subterane bogate, la care se adauga si lipsa intretinerii retelei hidrologice din zona. Din studiile de teren efectuate a rezultat faptul ca acest perimetru este impropriu fundarii constructiilor sub forma clasica, impunandu-se solutii de fundare la adancime.

Zona deluroasa (de versant)

Din punct de vedere geomorfologic, in afara zonelor centrale de ses, comuna este caracterizata de zone deluroase cu pante variabile cuprinse intre 15 si 45% care nu prezinta semne de instabilitate. Aceste zone de panta sunt dominate de depozite deluviale cuaternare, alcatuite din prafuri nisipoase si nisipuri prafoase, cu fragmente de tufuri vulcanice si gresii. Formatiunile sedimentare de baza in aceasta zona sunt argile marnoase si tufuri vulcanice, situate sub depozitele deluviale, la adancimi care in general pot depasi 4-5 m, iar local pot ajunge pana la 9-10 m.

Terenul de fundare in aceasta zona il reprezinta stratul deluvial de suprafata, cu conditia executarii de sprijiniri calculate a taluzurilor si sapaturilor, precum si un management adecvat al apelor subterane si de siroire. Dat fiind pantele mari ale versantilor se recomanda intocmirea unor studii de stabilitate generala a versantilor (pentru intocmirea PUZ-urilor).

Zona localitatii Cepari

Zona depresionara (de terasa)

Zona de terasa din cadrul localitatii Cepari ocupa cea mai mare parte a localitatii. Aceasta zona este caracterizata de prezenta depozitelor aluvionare fine (nisipuri argiloase) acoperite si interstratificate cu nivele de maluri moi cu grosimi in general mai reduse decat in cazul localitatii Dumitra (in medie 1-3 m). Nivelul freatic este situat intre 1 si 2 m.

Din studiile de teren efectuate fundarea in aceasta zona impune fie coborarea talpii fundatiei sub cota inferioara a stratelor aluvionare moi, fie adoptare de metode de imbunatatire a terenului de fundare, in functie de constructiile ce urmeaza a se construi.

Zona deluroasa (de versant)

Zona de versant din localitatea Cepari este prezenta in zonele periferice ale localitatii, inspre sud-est , sud-vest si nord. Arealul nu prezinta semne de instabilitate. Aceste zone de panta sunt dominate de depozite deluviale cuaternare, alcatuite din prafuri nisipoase si nisipuri prafoase, cu fragmente de tufuri vulcanice si gresii. Formatiunile sedimentare de baza in aceasta zona sunt reprezentate prin argile, nisipuri si tufuri vulcanice, situate sub depozitele deluviale, la adancimi care in general pot depasi 4-5 m, iar local pot ajunge pana la 9-10 m.

Zona localitatii Tarpiu

Zona depresionara (de terasa)

Zona de terasa a localitatii Tarpiu ocupa zona centrala a localitatii, pe un aliniament est-nord-vest cu panta digitatie spre sud. Aceasta zona este caracterizata de prezenta depozitelor aluvionare fine si grosiere (pietrisuri, nisipuri, nisipuri argiloase) acoperite si intercalate pe alocuri cu nivele de maluri moi cu grosimi medii de 1 m.

Din studiile de teren efectuate fundarea in aceasta zona impune fie coborarea talpii fundatiei sub cota inferioara a stratelor aluvionare moi si incastarea lor in stratele aluvionare grosiere (pietrisuri), fie adoptare de metode de imbunatatire a terenului de fundare, in functie de constructiile ce urmeaza a se construi.

Zona deluroasa (de versant)

Zona de versant in cadrul localitatii Tarpiu se afla in zonele de sud si nord ale localitatii. Arealul nu prezinta semne de instabilitate.

Aceste zone de panta sunt dominate de depozite deluviale cuaternare, alcatuite din prafuri nisipoase si nisipuri prafoase, cu fragmente de tufuri vulcanice.

Formatiunile sedimentare de baza in aceasta zona sunt reprezentate prin argile marnoase si tufuri vulcanice, situate sub depozitele deluviale, la adancimi care in general pot depasi 4-5 m, iar local pot ajunge pana la 9-10 m.

Terenul de fundare in aceasta zona il reprezinta stratul deluvial de suprafata, cu conditia executarii de sprijiniri calculate a taluzurilor si sapaturilor, precum si un management adecvat al apelor subterane si de siroire. Dat fiind pantele mari ale versantilor se recomanda intocmirea unor studii de stabilitate generala a versantilor (pentru intocmirea PUZ-urilor).

Concluzii

Din analiza lucrarilor geotehnice efectuate pe raza comunei Dumitra, se constata o neuniformitate a stratificatiei terenului atat pe verticala cat si pe orizontala.

Stratificatia terenului este formata din sol vegetal sau umpluturi cu grosimi variabile, urmata de straturi intermediare de pamanturi coezive preponderent

ARHI Bist

argile nisipoase, prafoase, nisipuri argiloase, prafuri nisipoase-argiloase consistente, sub aceste straturi interceptandu-se straturile bune de fundare formate in principal din argile marnoase vartoase, argile nisipoase, tufuri vulcanice, pietrisuri cu nisip si combinatii de pietrisuri cu argila.

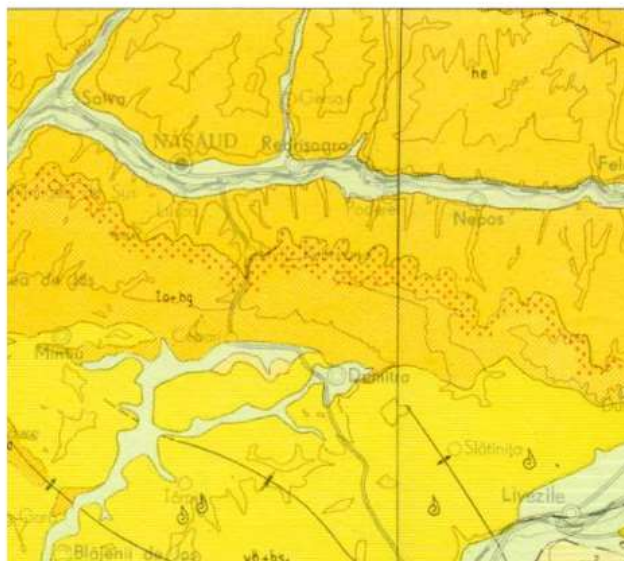
In zonele centrale ale localitatilor componente, de-a lungul raurilor care le traverseaza, sunt intalnite terenuri dificile alcatuite din pamanturi cu consistenta redusa, de natura aluvionara, continand materii organice avand compresibilitate mare, asa cum sunt malurile si argilele moi.

Aceste zone necesita o atentie deosebita in ceea ce priveste construirea locuintelor private si a imobilelor cu caracter public, iar solutiile constructive sunt diverse si impun fundarea de adancime sau imbunatatirea terenului de fundare.

Zonele periferice ale localitatilor sunt amplasate pe pantele versantilor ce marginesc zonele de vale. Pantele variaza in limite largi intre 15 si 45%. Fundarea constructiilor in aceste zone se poate face in stratul aluvionar de suprafata, a carui grosime poate depasi ocazional 10m.

Apa subterana a fost interceptata la adancimi intre 0.80 si 2.10 m, nivelul acesteia fiind direct influentat de caracterul precipitatiilor din zona, a permeabilitatii straturilor de pamant traversate si de debitele raurilor din comuna, care nu sunt deosebit de importante.

In general apa subterana provine din infiltratii si are regim static.

Figură 1 - Harta geologica zonală (Harta geologica a Romaniei, sc. 1:200000, foaia Bistrita)

CUATERNAR	Holocen	Superior	qh ₂	Pietrișuri, nisipuri
		Inferior	qh ₁	
	Pleistocen	Superior	qp ₃	Pietrișuri, nisipuri, grohotișuri
NEOGEN	Pliocen	Pannonian	pn	Argile marnoase, nisipuri, pietrișuri, tufuri
			vh+bs ₁	Argile marnoase, nisipuri, tufuri
	Miocen	Sarmatian	bg	- Argile, nisipuri, gresii, tufuri - Argile, nisipuri, tufuri, sare - Argile, nisipuri, pietrișuri, tufuri
			to	
		Tortonian	to	

Zonarea seismică

Sub aspect geologico-tectonic, geomorfologic si climato-mineralogic, zona studiata se afla in conditiile specifice judetului Bistrita-Nasaud, se gaseste sub influenta cutremurelor de tip „moldavic” ce au epicentrul mai indepartat din zona Vrancei.

Conform „Cod de proiectare seismică – Partea I – Prevederi de proiectare pentru cladiri” – P100-1/2013, amplasamentul constructiei se caracterizeaza prin acceleratia terenului $a_g=0,10g$ si perioada de colt $T_c=0,7s$

Zonarea valorii de varf a acceleratiei terenului s-a luat in functie de intervalul mediu de recurenta (al magnitudinii) $IMR=225$ ani

Conform Cod de proiectare. Evaluarea actiunii zapezii asupra constructiilor – CR1-1-3-2012 amplasamentul este caracterizat de o incarcare la sol $S_0,k=1.5$ $2.0kN/m^2$ cu un $IMR=50$ ani din punct

de vedere al calculului greutatii stratului de zapada.

Conform Cod de proiectare. Evaluarea actiunii vantului asupra constructiilor – CR1-1-4-2012 amplasamentul este caracterizat de o presiunea de referinta a vantului, mediata pe 10min. la 10m

inaltime de la sol pentru o perioada de recurenta de 50 ani, de $q_{ref} = 0.4kPa$.

Conform STAS 6054 – 77 adancimea de inghet este 100 cm.

2.3. RELATII IN TERITORIU

Comuna Dumitra, avand in componenta satele Dumitra, Cepari si Tarpiu, se invecineaza cu:

- orasul Nasaud si comuna Rebrisoara la NORD,
- cu comuna Nimigea la VEST
- cu comuna Sintereag la SUD-VEST
- orasul Bistrita la SUD-EST
- comuna Feldru la EST

2.3.1. INCADRAREA IN TERITORIUL JUDETULUI

Judetul Bistrita - Nasaud este asezat in partea de nord a tarii, intre paralelele 47°37` si 47°48` latitudine nordica si intre meridianele 23°27` si 25°36` longitudine estica, incadrat de judetele Maramures in nord, Suceava in est, Mures in sud si Cluj in vest, insumand o suprafata de 5305 km² (2,2% din suprafata tarii).

Comuna Dumitra este asezata, din punct de vedere administrativ, in partea centrala a judetului Bistrita - Nasaud.

Fata de orasele ce au dat denumirea judetului se afla la o distanta de 12 km. Gasindu - se la jumatatea distantei dintre orasul Bistrita si orasul Nasaud, localitatea Dumitra are un contact aproape direct cu viata urbana, gasindu - se din toate punctele de vedere sub influenta acestora.

Faptul ca o mare parte din judet este legata de centrul administrativ prin soseaua care trece prin Dumitra, a determinat existenta unui transport rutier, de calatori si de marfuri destul de aglomerat, dar cu consecinte favorabile pentru intreaga comuna.

Cai de comunicatie si transport

Principalul drum care traverseaza comuna Dumitra este DN 17 C care face legatura intre orasul Nasaud si municipiul Bistrita. Acesta traverseaza localitatile Dumitra si Cepari, Igatura cu localitatea Tarpiu realizandu-se pe un drum judetean, partial modernizat.

2.3.2. INCADRAREA IN PATN

PATN este suportul dezvoltării complexe si durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului si reprezintă contributia specifică a țării noastre la dezvoltarea spatiului european si premiza inscrierii in dinamica dezvoltării economico-sociale europene.

Planul de Amenajare a Teritoriului National are caracter director si fundamentează programele strategice sectoriale pe termen mediu si lung si determină dimensiunile, sensul si prioritățile dezvoltării in cadrul teritoriului Romaniei, in acord cu ansamblul cerintelor europene.

PATN are mai multe sectiuni:

Sectiunea 1 – RETELE DE TRANSPORT

Prevederile PATN cuprinde prevederi pentru fluidizarea traficului, insa nici una dintre acestea nu privesc in mod direct comuna Dumitra.

Sectiunea II - Apa

In aceasta sectiune comuna Dumitra se regaseste in categoria zonelor cu localitati rurale care necesita lucrari prioritare de alimentare cu apa in sistem centralizat. Tinand cont de faptul ca PATN – Sectiunea II a fost realizat in anul 1997, o mare parte din reseaua de alimentare cu apa a localitatilor comunei Dumitra a fost realizata pana in prezent, restul urmand a fi realizata pe parcursul anilor viitori, asa cum a fost prevazut si in prezentul proiect.

Sectiunea III – zone protejate

Comuna Dumitra nu se regaseste in nici un areal natural protejat. In schimb, prevederile acestui proiect au avut in vedere pastrarea mediului inconjurator pe cat posibil nealterat. Constructiile se vor realiza cu grija pentru mediu si pentru cadrul natural.

Cu toate ca nu exista areale naturale protejate, exista o serie de monumente istorice in zona.

Zone construite protejate

Conform listei monumentelor istorice pe teritoriul comunei Dumitra se regasesc urmatoarele zone construite protejate:

- Ruina incinta fortificata – sat Dumitra, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-s-B-01341, „La cetate”, pe culmea de la nord-sec. XIV - XV est de sat
- Situl arheologic de la Cepari, punct „Fantana Alba” - sat Cepari; comuna Dumitra- cod LMI BN-I-s-B-01309, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tirpiu in dreapta drumului, pe lmalul stang al pariului
- Asezare datata in secolele II-III , sat Cepari; comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.01, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al pariului la 1,5 km V de sat
- Asezare datata in perioada Latene , sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.02, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al pariului
- Asezare datata in perioada Hallstatt sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.03, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al pariului
- Asezare datata in epoca bronzului sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.04, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al pariului
- Situl arheologic de la Tarpiu, punct „Pe vale” la 1 km sud-est de sat, in jurul fostelor saivane IAS , sat Tarpiu; comuna Dumitra, cod LMI BN-I-s-B-01420,
- Asezare datata in sec IV, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.01
- Asezare datata in sec II-III, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.02
- Asezare datata in perioada Latene, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.03

- Asezare datata in perioada Hallstatt, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.04
- Biserica evanghelică C.A, azi biserica ortodoxă „Buna - Vestire”, sat Cepari; comuna Dumitra, nr. 36, datata sec XV, cod LMI BN-II-m-B-01627
- Fantana de apa sarata cu casa, sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-II-m-B-21089
- Ansamblul bisericii evanghelice C.A., azi ansamblul bisericii ortodoxe „Sf. Ap. Petru si Pavel”, sat Dumitra, comuna Dumitra nr. 1-2, datat secolele XV-XIX, cod LMI BN-II-a-A-01652
- Biserica evanghelică C.A., azi biserica ortodoxă „Sf. Ap. Petru si Pavel”, datata 1892-1899, SAT Dumitra, comuna Dumitra nr 1, cod LMI BN-II-m-A-01652.01
- Turnul clopotnita, („Turnul Slaninilor”), datat 1488, 1892, sat Dumitra, nr. 1 , comuna Dumitra, cod LMI BN-II-m-A-01652.03
- Casa parohiala a bisericii ortodoxe, sat Dumitra, nr. 2, comuna Dumitra, datata 1909, cod LMI BN-II-m-A-01652.02
- Casa – datata secolul XIX, Sat Dumitra, nr. 504, comuna Dumitra, datata sec XIX, cod LMI BN-II-m-B-01653
- Ansamblul bisericii evanghelice C.A., azi ansamblul bisericii ortodoxe „Sf. M. Mc. Gheorghe”, sat Tarpiu, comuna Dumitra, nr. 243-244. Datat sec XIC, XV, XVI, XIX, cod LMI BN-II-a-A-01716
- Casa parohiala sat Tarpiu, nr. 243, comuna Dumitra, datata sec XIX, cod LMI BN-II-m-A-01716.02
- Biserica evanghelică, azi biserica ortodoxă „Sf. M. Mc. Gheorghe”, Sat Tarpiu, nr. 244, comuna Dumitra, datata sec XIV, XV, 1504, cod LMI BN-II-m-A-01716.01
- Turn clopotnita sat Tarpiu, nr. 244, comuna Dumitra, datat sec XVI, cod LMI BN-II-m-A-01716.03
- Zid de incinta sat Tarpiu, nr. 244, comuna Dumitra, datat sec XVI, cod LMI BN-II-m-A-01716.04

Sectionea V – zone cu risc natural

Comuna Dumitra nu se afla in zone cu riscuri naturale. Protejarea, amenajarea si intretinerea cursurilor de apa care traverseaza localitatile comunei sunt insa esentiale pentru evitarea inundatiilor provocate de acumularile mari de ape din topirea zapezilor sau ploi torentiale. Conform studiilor geotehnice efectuate, exista zone in care fundarea constructiilor este dificil de realizat fara masuri speciale, din cauza terenului bun de fundare aflat la adancimi mari sub stratul aluvionar. In aceste zone se vor prevedea **masuri speciale de fundare**, dar nici acestea nu pun probleme majore si nu sunt sursa unor alunecari de teren sau alte riscuri naturale.

Aceste spatii, nu reprezinta zone de riscuri naturale – acestea se pot folosi pentru constructii fara a pune probleme de siguranta, insa, costurile pentru realizarea constructiilor sunt sensibil mai mari decat in cazul terenurilor bune de fundare.

Sectionea VI – zone cu resurse turistice

Teritoriul comunei Dumitra se afla in zona cu concentratie mare de resurse turistice antropice si naturale, in schimb nu beneficiaza de o infrastructura turistica si tehnica suficienta pentru exploatarea lor la potentialul maxim.

2.3.3. INCADRAREA IN TERITORIUL ADMINISTRATIV AL COMUNEI

Comuna Dumitra are in componenta 3 sate, asezate in teritoriul administrativ astfel:

- Satul Dumitra, in partea central estica a comunei. Acesta este strabatut de drumul national DN 17 C
- Satul Cepari, in partea vestica a comunei. Acesta este strabatut de drumul national DN 17C.
- Satul Tarpiu, in partea sudica a comunei. Acesta este strabatut de drumul judetean DJ 173 B.
- Conform planurilor existente, suprafata totala a comunei Dumitra este de 8534.43 ha din care 722.21 ha reprezinta intravilanul comunei si restul se afla in extravilan.

Intravilan Localitate	EXISTENT	
	HA	%
Dumitra	391.34	54.19
Cepari	176.35	24.42
Tarpiu	154.52	21.40
TOTAL INTRAVILAN	722.21	100

Organizarea circulatiei in cadrul comunei Dumitra cuprinde drumul principal care strabate doua din cele trei localitati componente – DN 17 C care strabate loc Dumitra si Cepari, un drum judetean – DJ 173 B care face legatura cu localitatea Tarpiu si o serie de drumuri comunale care asigura circulatia in interiorul localitatilor.

Relatiile satului Dumitra in teritoriu:

Asupra celorlalte doua localitati din comuna exercita influente caracteristice centrului de comuna, prin concentrarea tuturor activitatilor administrative, prin concentrarea tuturor obiectivelor publice de interes comunal.

Relatiile cu cele mai apropiate orase: Bistrita si Nasaud sunt stranse in special prin prisma deplasarilor pentru munca si aprovizionare.

Celelalte doua localitati sunt legate de centrul de comuna prin prisma concentratii functiilor administrative in localitatea Dumitra.

Prin prisma celorlalte functiuni majore intr-o localitate rurala (camin cultural, biserica, etc) putem considera ca fiecare din cele trei sate componente ale comunei Dumitra sunt independente, in fiecare existand functiuni de acest tip.

2.4. POTENTIALUL ECONOMIC

Potentialul economic al comunei este determinat de situarea in teritoriu, conditiile climatice si principalele activitati economice care se desfasoara pe teritoriul comunei.

Activitatea economica de baza este agricultura, cu cele doua ramuri principale ale sale.

Principalele suprafete agricole existente, conform sunt reprezentate in tabelul de mai jos:

In ceea ce priveste cresterea animalelor, in comuna Dumitra se regasesc urmatoarele efective de animale: 770 bovine, 594 porcine, 3510 ovine+caprine, 5130 pasari si 95 stupi de albine.

Activitatile turistice si recreative nu sunt reprezentate la nivelul comunei. In strategia de dezvoltare a comunei Dumitra este prevazuta crearea unei zone turistice pe teritoriul localitatii Dumitra, sub forma unui ansamblu turistic si balnear, care ar avea un impact major asupra situatiei economice din zona.

Activitatile industriale sunt si ele in prezent slab reprezentate pe teritoriul comunei Dumitra. Industria alimentara este cea mai bine dezvoltata, cu un numar de aproximativ 24 de agenti economici. Industria de prelucrare a lemnului, cu 1 agent economic, este cea de-a doua ramura industriala prezenta pe teritoriul comunei.

Activitatile comerciale in comuna sunt reprezentate de puncte comerciale mici. Pe teritoriul comunei se regasesc in momentul de fata un numar de 14 unitati de desfacere cu amanuntul (magazine) si 4 unitati de alimentatie publica (baruri si restaurante).

In ceea ce priveste activitatile agricole in zona comunei Dumitra, informatiile sondajelor pe care le avem sunt oferite de catre **ultimul recensamant agricol, realizat in anul 2010.**

Din analiza acestuia se remarca faptul ca in zona se realizeaza in cea mai mare parte **agricultura de subzistenta**, marea majoritate a exploatatiilor agricole fiind de tip gradini in gospodarii.

Tendinta actuala insa este cea de crestere a exploatatiilor agricole, in ultimii ani aparand o serie de ferme de crestere a animalelor, in special bovine si porcine, precum si cateva exploatatii agricole pentru diverse culturi.

Cresterea numarului de exploatare agricole duce implicit la cresterea numarului de puncte de procesare a carnilor sau laptelui in zona.

Aceasta tendinta se datoreaza in special faptului ca locuitorii comunei Dumitra au inceput sa acceseze fonduri europene pentru investitii in agricultura – fapt ce a dus la o mai mare putere de dezvoltare a acestui domeniu.

2.5 POPULATIA – ELEMENTE DEMOGRAFICE SI SOCIALE

2.5.1. EVOLUTIA POPULATIEI

Vestigiile arheologice atesta faptul ca acest teritoriu cuprins intre Bistrita si Nasaud, aceasta punte de legatura, a constituit o arie de populare timpurie, inca din primele faze ale civilizatiei, din epoca oranduirii comunei primitive.

La tragerea locuitorilor pe aceste meleaguri, a contribui, in primul rand, existenta unor resurse naturale (vanat, fructe, lemn, piatra, argila, etc.) precum si a unor largi posibilitati pentru obtinerea mijloacelor de subzistenta prin cultivarea solului, cresterea animalelor pe baza fanetelor si pasunilor naturale.

Depresiunea Dumitrei, a oferit teren favorabil pentru amplasarea asezarilor omenesti, gasind o anumita ocrotire in fata calamitatilor naturale si in fata invadatorilor.

Dinamica populatiei din zona a cunoscut in decursul secolelor o continua evolutie, cu importante modificari de structura.

Stiinta demografica si etnologia demografica ofera importante deschideri explicative pentru cercetarea fenomenelor de istorie a culturii populare.

Odata cu trecerea la feudalismul dezvoltat, incep sa fie consemnate tot mai numeroase date care contin relatari cu privire la populatia acestor locuri.

Dupa unii autori, la sfarsitul secolului XII, densitatea in judet a ajuns la 3,8 locuitori pe km², ceea ce corespunde cu un numar aproximativ de 260 locuitori in zona cercetata.

Sporul demografic foarte mic in acele vremuri a fost determinat de numerosi factori distrugatori (razboaie, epidemii, calamitati naturale).

Abia referitor la secolul al XVIII - lea s - au pastrat date statistice in masura sa ofere o imagine demografica cuprinzatoare, apropiata de realitate.

Conscriptiile fiscale dintre 1713 - 1722, din 1750; conscriptiile confesionale din 1733, 1750, 1760 - 1762; numeroase tabele de impuneri si urbarii domeniile duc la urmatoarea situatie statistica a populatiei din localitatea Dumitra:

- 1720 - 1721: 891 locuitori;
- 1784 - 1786: 1171 locuitori;
- 1830: 1517 locuitori;
- 1850: 1766 locuitori;
- 1857: 1835 locuitori;
- 1870: 1775 locuitori.

La Dumitra si Tarpiu, ca intinse terenuri agrare, cresterea populatiei a fost limitata de ingradirile medievale sasesti privind pastrarea vechiilor mosii.

Satul Cepari a fost populat dupa anul 1830 cu noi familii aservite.

Din cauza "venirilor" si "plecarilor", populatia satului Dumitra a inregistrat in diverse perioade mari oscilatii. Cea mai numeroasa populatie a existat in anul

ARHI Bist

1877 cand erau 1775 locuitori si in anul 1912 cand satul avea 1676 locuitori, iar cel mai redus numar de locuitori a fost inregistrat in anul 1944, cand un mare numar de locuitori de origine germana parasesc localitatea, ramanand doar 1260.

Locuitorii satului, sasi, unguri, romani si tigani se ocupau cu agricultura, cresterea animalelor, iar pentru nevoile locale unii se mai indeletniceau cu dulgheria si zidaria.

In timpul celui de - al doilea razboi mondial sasii au parasit comuna, luandu-si lucrurile de valoare si in convoie au plecat spre vest, stabilindu-se in Austria sau Germania. Astfel au mai ramas 72 de sasi si 4 evrei.

In repioada anilor 1944 - 1946 comuna este repopulata, prin stabilirea unui numar mare de populatie originara din peste 65 de sate ale tarii.

In anul 1965 casele au fost vandute de stat localnicilor, devenind proprietate personala.

Inainte de 1950 comuna Dumitra era formata numai din satul Dumitra, neavand alte sate componente, satele actuale ce o compun erau comune separate avand conduceri proprii.

In 1950, in componenta comunei Dumitra, au fost inglobate satele Cepari si Prislop, centrul de comuna stabilindu-se in satul Cepari, iar numele comunei era Cepari. Incepand cu 1 ianuarie 1956 din componenta comunei Cepari se dezlipeste satul Prislop, care trece la orasul Nasaud, centrul de comuna se muta din nou la Dumitra, iar satul Cepari devine sat apartinator. In urma noilor reorganizari ale comunelor din punct de vedere administrativ, la 1 iunie 1968 teritoriului comunei Dumitra i s-a alipit satul Tarpiu, formand comuna Dumitra de astazi cu satele apartinatoare Cepari si Tarpiu. Densitatea populatiei din Dumitra este de 56,6 locuitori pe km² avand sub acest aspect reale posibilitati de dezvoltare.

Sporirea numarului de locuitori si densitatea demografica isi au importanta lor etnologica, confirmand pe deplin cele demonstrate anterior de alte cercetari.

Densitatea demografica poate influenta extinderea si transmiterea orientarii culturii si artei populare. In cazul unei comunitati cu o densitate demografica redusa, valorile culturale in general, si cele artistice in special, circula mai anevoie, dar mai cu seama se intalneste o mai redusa stimulare pentru diferentierea oamenilor cu ajutorul elementelor de cultura si arta (prin nascocirea unor eventuale variante morfologice si cromatice). Cu totul altfel stau lucrurile, din acest punct de vedere, intr-o comunitate cu o mai mare densitate demografica (necesitatile pe care le pune, in aceste cazuri, in fata societatii problema cantitatii produselor materiale si spirituale necesare indestularii unei asezari mai populate); intrecerea pentru inovatiile cele mai felurite, inclusiv aceea pentru decorul casei, omului (moda, imitatie, etc), este cu mult mai sustinuta, mai frecventa, fiind neindoielnic stimulata si de numarul mare al membrilor aceleiasi comunitati".

Majoritatea locuitorilor au fost si au ramas tarani. Din cele mai vechi timpuri, ei s-au ocupat cu agricultura si cresterea animalelor.

In primele veacuri ale evului mediu, majoritatea taranilor erau liberi. Pe masura accentuarii feudalitatii, procesul de aservire al taranimii se generalizeaza in raport direct cu ofensiva claselor dominante impotriva obstilor satesti.

In aceasta perioada numarul "meseriasilor" din Dumitra este redus. Cei care practica unele meserii precum: fieraria, zidaria si dulgheria, o faceau cand era necesar si numai pentru nevoi locale, indeletnicirea de baza ramanea agricultura.

Dat fiind legatura teritoriala directa cu orasul Bistrita situatia este explicabila. In Bistrita au functionat in tot evul mediu bresle mestesugaresti, formate aproape in exclusivitate din mesteri sasi, care au produs obiecte de uz gospodaresc, de port si de podoaba pentru toata populatia din imprejurimi, patrundand pana in Moldova si Bucovina.

Dupa desfiintarea breslelor, mestesugurile au putut fi imbratisate in masura mai mare de romani si unguri, pietele de desfacere ramanand aceleasi.

Categoria sociala in care erau conscrisi romanii din secolul al XVIII - lea, era aceia de oameni liberi. Numarul lor era redus, in comparatie cu al sasilor. Servitorii agricoli si casnici apar inclusi in familia gospodarului. Cei fara pamant munciau cu ziua, inchireau pamant sau lucrau in parte. Numarul lor nu se cunoaste cu precizie. Datorita marii fluctuatii in zona, venituri si plecari, structura reala a populatiei stabile se cunoaste cu exactitate in zilele noastre.

Populatia se afla in scadere fata de anul 2002, cand recensamantul a oferit urmatoarele date: in comuna Dumitra locuiau 4536 locuitori, din care 2696 se aflau in localitatea Dumitra, 906 in Cepari si 938 in Tarpiu.

Conform datelor oferite de recensamantul din anul 2011, (informatii oferite de Institutul National de Statistica), comuna Dumitra are o populatie de 4282 locuitori, din care in localitatea Dumitra traiesc 2555, localitatea Cepari adaposteste un numar de 965 de locuitori iar in Tarpiu locuiesc 762 locuitori.

Populatia comunei Dumitra este impartita pe sexe dupa cum urmeaza: 2130 barbati si 2152 femei.

Majoritatea locuitorilor sunt romani (3957 persoane), cu o minoritate de romi (86 locuitori) si 8 persoane de etnie maghiara.

Pentru 229 locuitori, apartenenta etnica nu este cunoscuta.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocsi – 3245 persoane, cu o minoritate de penticostali 734 persoane. De asemenea, 4 locuitori sunt romano catolici, 5 persoane apartin cultului reformat. Exista 3 locuitori greco catolici, 5 apartinand cultului adventist de ziua a 7-a, 8 de cultul martorilor lui Iehova. 23 de locuitori au alta religie, 5 persoane nu au o apartenenta religioasa iar pentru 247 de persoane nu se recunoaste apartenenta confesionala.

Statistica asupra populatiei, realizata in luna Iunie a anului 2017, arata o crestere a populatiei, numarul locuitorilor comunei Dumitra fiind de 5505 persoane.

In localitatea Dumitra locuiesc 3195 persoane, in localitatea Tarpiu 1071 persoane iar in localitatea Cepari locuiesc 1240 persoane.

Conform OUG 114/2007 este necesara o suprafata de minim 26 mp de spatiu verde pentru fiecare locuitor.

In PUG anterior localitatea Dumitra avea o suprafata de spatii verzi de 7.81 ha, insuficienta conform normelor in vigoare.

In localitatea Dumitra necesarul de spatiu verde este de $26 \times 3195 = 83070$ mp, respectiv 8.30 ha.

Suprafata propusa de spatii verzi pentru localitatea Dumitra, prin PUG Actualizat este de 8.80 ha, respectiv 27.54 mp/locuitor.

Spatiile verzi necesare s-au asigurat din parcele de teren apartinand domeniului public al comunei Dumitra, in zona de extindere a intravilanului, in partea de Nord-Est a localitatii (zona amenajarilor turistice).

In PUG anterior localitatea Cepari avea o suprafata de spatii verzi de 7.78 ha.

In localitatea Cepari necesarul de spatiu verde este de $26 \times 1240 = 32240$ mp, respectiv 3.23 ha.

Suprafata de spatii verzi existente s-a pastrat in PUG actualizat, respectiv 7.78 ha. In localitatea Cepari fiecarui locuitor ii revine o suprafata de spatii verzi de 62.76 mp.

In PUG anterior localitatea Tarpiu avea o suprafata de spatii verzi de 7.53 ha.

In localitatea Tarpiu necesarul de spatiu verde este de $26 \times 1071 = 27846$ mp, respectiv 2.79 ha.

Suprafata de spatii verzi existente s-a pastrat in PUG actualizat, respectiv 7.53 ha. In localitatea Tarpiu fiecarui locuitor ii revine o suprafata de spatii verzi de 70.32 mp.

Populatia comunei Dumitra va fi afectata in viitor de urmatoarele fenomene demografice cu efecte asupra situatiei economico – sociale:

1. Reducerea populatiei active prin migrarea acestora spre zonele urbane din jur duce la un deficit de forta de munca in conditiile in care in comuna nu sunt suficiente societati care pot asigura locuri de munca pentru locuitori.
2. Numarul mic de tineri si cresterea numarului de persoane in varsta va afecta inlocuirea simpla a generatiilor.
3. Cresterea in viitor a problemelor sociale si economice legate de populatia cu varsta peste 65 de ani.

2.6. CIRCULATIA SI TRANSPORTUL

Circulatia principala auto in comuna Dumitra este asigurata de un drumul national DN 17C care traverseaza localitatile Dumitra si Cepari si de drumul judetean DJ 173B care face legatura cu localitatea Tarpiu. Transportul interurban de calatori este asigurat prin reseaua rutiera existenta.

De asemenea exista o serie de drumuri comunale. O parte dintre acestea sunt cu imbracaminte provizorie, iar o parte sunt propuse pentru modernizare,

largile si asfaltare, fiind in prezent realizate din piatra sparta sau sunt drumuri de pamant.

Reteaua stradala a localitatilor componente a comunei Dumitra este de tip liniar, de-a lungul unei strazi principale spre care converg toate celelalte strazile din localitati.

Pantele longitudinale ale strazilor se inscriu in limitele acceptabile pentru desfasurarea circulatiei vehiculelor, cu exceptia unor sectoare scurte de strazi, unde pantele relativ mari creeaza probleme in circulatie, dar aceste strazi nu fac parte din trama stradala majora a localitatii.

Latimea strazilor in profil transversal este foarte variata, atat de la o strada la alta, cat si in lungul aceleasi strazi. Strazile care fac parte din reseaua stradala majora a comunei Dumitra au latimea 5-8 m – strict partea carosabila, de circulatie.

Comuna Dumitra este traversata de cursuri de apa- parauri. Pentru traversarea acestora exista o serie de podete care asigura conditii optime pentru desfasurarea circulatiei. Nu toate aceste podete sunt insa in stare tehnica buna, unele fiind subdimensionate din punct de vedere al gabaritului.

Localitatile nu dispun de parcaje amenajate. Pentru mijloacele de transport existente in localitate sunt asigurate parcaje la domiciliu.

Mijloacele de transport in tranzit parcheaza in zona centrala a localitatii, in lungul partii carosabile

Pentru circulatia pietonala nu exista conditii pentru buna desfasurare decat pe strazile principale, unde partial sunt trotuare amenajate.

Pe celelalte strazi practic nu exista trotuare, circulatia pietonala desfasurandu-se pe partea carosabila.

Caile de comunicatie si transport ale comunei Dumitra satisfac in prezent o buna parte a necesitatilor actuale, dar sunt de remarcat urmatoarele aspecte:

- starea proasta a carosabilului la strazile nemodernizate si lipsa imbracamintilor rutiere moderne;
- capacitatea gabaritica redusa a unor podete;
- lipsa trotuarelor si a marcajelor corespunzatoare;
- lipsa unor parcaje amenajate;
- neasigurarea santurilor si rigolelor pentru scurgerea apelor pluviale;
- lipsa sau neintretinerea corespunzatoare a indicatoarelor rutiere.

Drumul national DN 17C se desfasoara pe teritoriul UAT Comuna Dumitra intre pozitiile kilometrice: 5+758- 15+340, pe o lungime totala de 9.590 km.

Drumul national traverseaza comuna de la Sud la Nord, dinspre municipiul Bistrita spre orasul Nasaud. Acesta traverseaza localitatile Dumitra si Cepari.

Pe intravilanul existent, drumul national DN 17C, traverseaza localitatea Dumitra intre pozitiile kilometrice 7+858 si 13+006, pe o lungime totala de 5.148 km.

Localitatea Cepari este traversata de DN17C pe o distanta totala de 1.724 km, intre pozitiile kilometrice 13+006 si 14+730.

Intravilanul propus al localitatii Dumitra, include drumul national intre pozitiiile kilometrice 6+672 si 13+006, pe o lungime de 6.334 km.

Intravilanul propus al localitatii Cepari include drumul national intre pozitiiile kilometrice 13+006 si 14+690, pe o lungime de 1.684 km.

Intre pozitiiile kilometrice de intravilan, mentionate mai sus, se vor aplica regulile de circulatie specifice circulatiei in localitati, conform normelor si normativelor in vigoare si conform cerintelor Inspectoratului Judetean de Politie Bistrita Nasaud.

Obiectivele amplasate la drumul national – primaria comunei Dumitra, caminul cultural din localitatea Dumitra, scoala generala din Cepari, etc, beneficiaza de parcare proprii, asadar, nu au fost prevazute benzi speciale pentru parcare autovehiculelor.

Intravilanul comunei Dumitra se va extinde de-a lungul drumului national doar in partea de Sud a localitatii Dumitra, cu o zona care cuprinde amenajari agricole si industriale de dimensiuni mici. Acestea nu vor genera trafic greu sau o crestere majora a numarului de autoturisme si autoutilitare care traverseaza zona.

Zonele de siguranță ale drumurilor, **in extravilan**, sunt cuprinse de la limita exterioară a amprizei drumului până la:

- 1,50 m de la marginea exterioară a șanțurilor, pentru drumurile situate la nivelul terenului;
- 2,00 m de la piciorul taluzului, pentru drumurile în rambleu;
- 3,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea până la 5,00 m inclusiv;
- 5,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea mai mare de 5,00 m.

Zonele de protectie ale drumului, **in extravilan**, vor fi cele din normele si normativele in vigoare, respectiv 22 m din axul drumului pana la zona de protectie pentru drumurile nationale.

Amenajarea intersectiilor la același nivel între două sau mai multe drumuri se face cu asigurarea priorității pentru circulația care se desfășoară pe drumul de categorie superioară.

Pe raza localitatii Dumitra, intersectii cu trafic relativ mare de autovehicule in situatie propusa se regasesc la pozitiiile kilometrice 10+216 si 10+516. Acestea vor descarca traficul din zona propusa spre extindere intravilan din partea de Nord-Est a localitatii, zona propusa pentru a fi destinata turismului, respectiv amenajarii unei statiuni.

Aceasta zona va produce un trafic mai mare decat cel existent in prezent, prin urmare se propune modernizarea stazilor din aceasta zona si amenajarea, respectiv modernizarea intersectiilor mentionate.

Zonele de siguranta ale drumului national in intravilanul existent au latimi diverse: intre 2 m de la marginea caii de rulare (asfalt) pana la 10 m in unele zone. Acestea reprezinta distanta dintre marginea asfaltului drumului national si marginea parcelelor construite (marcate prin imprejmuiiri).

Pe zona de intravilan existent se vor pastra zonele de siguranta si protectie existente.

In zona de intravilan propus, zonele de protectie ale drumurilor vor fi identice celor din extravilan:

- 1,50 m de la marginea exterioară a șanțurilor, pentru drumurile situate la nivelul terenului;
- 2,00 m de la piciorul taluzului, pentru drumurile în rambleu;
- 3,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea până la 5,00 m inclusiv;
- 5,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea mai mare de 5,00 m.

Zona de protectie va fi de asemenea de 13 m din axul drumului national pentru zonele de intravilan extins.

2.7. INTRAVILAN EXISTENT – ZONE FUNCTIONALE – BILANT TERITORIAL

Suprafata intravilanului localitatilor componente ale comunei Dumitra, prin definitie, cuprinde totalitatea suprafetelor ocupate, in prezent, de constructii precum si suprafete necesare dezvoltarii localitatilor pe durata valabilitatii PUG-ului.

De comun acord cu administratia locala, actualul PUG traseaza noul intravilan, prin respectarea legislatiei in vigoare, raspunzand necesitatilor aparute ca urmare a solicitarilor locuitorilor comunei.

Intravilanul trebuie acceptat ca o limita conventionala informativa, in cadrul caruia circulatia terenurilor urmeaza sa se supuna legislatiei in vigoare.

Zonele functionale existente in prezent isi vor pastra caracterul, iar unele vor cunoaste o dezvoltare accentuata, ca urmare a optiunilor populatiei si intentiilor administratiei locale de diminuare si inlaturare a disfunctionalitatilor existente la nivelul intregii comune, la nivelul locuirii, activitatilor economice, de agrement si gradul de dotare socio-cultural.

Zona de locuit, principala consumatoare de teren din cadrul intravilanului cuprinde in principal terenuri destinate gospodariilor individuale.

Se recomanda folosirea eficienta a terenurilor libere existente in zona de locuit deoarece densitatea mica a locuitorilor demonstreaza ca sunt posibilitati de ocupare rationala a terenurilor libere.

Zona institutiilor publice va trebui completata cu obiective noi amplasate la nivelul zonei centrale. Obiectivele nominalizate pentru etapele viitoare au in vedere functiunile deficitare.

Pentru siturile arheologice si monumentele istorice care sunt amplasate in teritoriul administrativ al comunei Dumitra se va respecta legislatia specifica.

Stalilirea zonelor de protectie a obiectivelor de patrimoniu se realizează în baza Legii nr. 422/18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu completările și actualizările ulterioare.

Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protectie, prin care se asigura conservarea integrata a monumentului istoric si a cadrului sau construit sau natural. În zona de protectie pot fi instituite servituți de utilitate publică și

reglementări speciale de construire prin planurile și regulamentele de urbanism aprobate și avizate conform legii. Procedura de delimitare și instituire a zonelor de protecție se stabilește prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare. Protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local. Orice intervenție asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice modificare a situației juridice a monumentelor istorice se fac numai în condițiile stabilite prin prezenta lege. Desființarea, distrugerea parțială sau totală, profanarea, precum și degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.

Zona de protecție din jurul unui monument este o porțiune de teren delimitată și trecută în regulamentul local de urbanism pe care nu se pot face construcții, plantații și alte lucrări care ar pune în pericol, ar polua, ar diminua vizibilitatea, ar pune în pericol eventualele vestigii arheologice subterane aflate sub sau în imediata vecinătate a monumentului. Este o zonă-tampon între monument și mediul înconjurător actual. Zonele de protecție din jurul monumentelor istorice sunt de minimum 100 de metri în localitățile urbane, de 200 de metri în localitățile rurale și de 500 de metri în exteriorul localităților, distanțe măsurate de la limita exterioară a terenurilor pe care se află monumente istorice. Terenul pe care se află un monument istoric include, în afară de construcția propriu-zisă, și drumuri de acces, scări, parcul sau grădina, turnuri, chioșcuri și foșoare, gardul sau zidul de incintă, bazine, fântâni, statui, cimitire și alte construcții sau amenajări care formează ansamblul monumentului.

Zona protejată poate fi o zonă naturală protejată - care cuprinde valori de patrimoniu natural, specii rare de plante sau animale, formațiuni geologice rare sau forme de relief deosebite - sau zonă construită protejată - care cuprinde o suprafață de teren cu o anumită densitate de construcții de interes, fie că acestea se află subteran, cum este cazul cu rezervația sau situl arheologic, sau vizibile la suprafața solului, cum sunt centrul istoric sau zona istorică a unor localități, ansamblul urban. Delimitarea zonei protejate se face de către Consiliul Local și urmărește păstrarea zonei protejate cât mai mult și cât mai bine posibil, controlul intervențiilor de orice fel - defrișări, distrugerii, reparații, modificări, demolări, construcții noi, săpături care să afecteze subsolul, etc. și punerea în valoare a zonei protejate pentru îmbunătățirea calității mediului și a vieții locuitorilor, pentru turism nedistructiv

Delimitarea zonelor de protecție s-a stabilit prin studiu individual în teren pentru fiecare obiectiv în parte. Echipa formată din istorici, arhitect și topograf s-au deplasat în teren și în funcție de calitatea monumentului și contextul construit existent, a parcelarelor și a unor repere precum axul unor străzi sau albia unor pâraie și forme de relief, s-a trecut la identificarea și demarcarea suprafețelor care sunt necesare asigurării unui context favorabil obiectivului de patrimoniu.

Coordonatele au fost fixate pentru fiecare reper în parte în următoarea formă:

INVENTAR COORDONATE IN DUMITRA>:

BISERICA ORTODOXA – fosta evanghelică			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
24	636,012,516	460,125,460	2,730
25	636012.797	460122.744	2.574
26	636012.991	460120.177	2.767
28	636014	460117.601	9.363
29	636023.345	460117.013	17.616
31	636040.911	460115.693	9.389
32	636050.252	460114.743	4.561
33	636050.414	460110.185	24.263
34	636050.105	460085.924	8.444
35	636050.2	460077.481	10.402
36	636050.136	460067.079	12.494
37	636050.182	460054.585	11.231
38	636048.58	460043.469	17.532
104	636044.555	460026.405	5.124
39	636042.074	460021.922	11.134
40	636035.747	460012.76	5.008
41	636033.27	460008.407	5.032
43	636030.335	460004.319	2.3
44	636028.531	460002.893	2.164
103	636026.387	460002.603	6.237
1	636020.154	460002.378	2.728
2	636017.45	460002.014	19.061
3	635999.491	460008.402	8.558
4	635991.519	460011.515	2.093
109	635989.76	460012.649	7.586
5	635983.893	460017.458	13.791
102	635977.376	460029.612	6.322
6	635975.683	460035.703	3.781
7	635976.384	460039.418	2.078
8	635976.676	460041.475	18.137
9	635981.364	460058.996	20.553
11	635986.672	460078.852	3.028
101	635983.698	460079.419	2.074
101	635981.692	460079.947	2.175
100	635982.079	460082.087	10.465
12	635981.935	460092.551	6.445
13	635979.095	460098.336	5.972
14	635975.741	460103.277	11.51
15	635969.833	460113.155	8.573
17	635964.406	460119.792	3.278
18	635964.661	460123.06	6.478
19	635971.09	460123.858	11.482
20	635982.523	460124.922	6.378
21	635988.898	460125.108	6.846
22	635995.731	460125.53	8.967
23	636004.683	460126.05	7.855
A(1)=7823.55mp P=376.580m			

INVENTAR COORDONATE ÎN CEPARI

INVENTAR COORDONATE ZONA AMNSAMBLULUI BISERICII EVANGHELICE			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
68	637380.893	456617.087	19.441
70	637364.111	456607.273	9.093
85	637358.485	456600.13	3.766
84	637354.897	456601.274	4.654
82	637350.362	456602.318	1.363
81	637348.999	456602.333	3.916
80	637345.089	456602.125	4.048
77	637341.739	456599.852	24.354
118	637325.153	456582.019	4.797
119	637324.91	456577.228	11.871
64	637326.661	456565.487	1.235
63	637326.861	456564.268	1.192
62	637327.191	456563.123	2.34
61	637327.964	456560.914	14.093
59	637335.64	456549.095	7.038
120	637340.785	456544.293	2.436
55	637343.21	456544.527	1.121
57	637344.33	456544.479	1.874
56	637346.204	456544.466	5.392
55	637351.593	456544.659	2.923
51	637354.288	456545.791	6.064
48	637359.148	456549.417	4.438
50	637362.638	456552.158	5.505
47	637366.754	456555.814	5.72
31	637368.049	456561.385	5.721
100	637368.799	456567.057	9.669
95	637378.384	456565.789	5.314
82	637383.68	456566.232	1.617
81	637385.253	456566.607	10.055
80	637394.796	456569.774	4.116
79	637398.643	456571.237	8.382
78	637406.562	456573.983	15.886
77	637421.884	456578.178	11.124
76	637419.579	456589.061	14.195
74	637411.963	456601.04	5.942
73	637407.58	456605.052	18.366
72	637394.087	456617.512	6.543
71	637387.544	456617.442	6.66
A(1)=4131.98mp P=272.264m			

INVENTAR COORDONATE ZONA DE PROTECTIE SIT ARHEOLOGIC - FANTANA ALBA -			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
18	636854.483	454613.385	21.307
19	636875.606	454610.591	29.081
1	636904.284	454605.767	59.744
2	636963.251	454596.161	82.368
4	637044.842	454584.876	43.893
5	637063.251	454624.722	33.887
6	637082.039	454652.924	50.421
7	637110.085	454694.825	37.888
8	637076.936	454713.173	54.029
9	637029.511	454739.057	45.621
10	636988.881	454759.804	58.159
11	636936.83	454785.75	59.077
12	636884.22	454812.625	16.798
13	636874.427	454798.977	41.312
14	636851.224	454764.797	68.645
15	636813.791	454707.256	41.513
16	636832.388	454670.142	44.826
17	636849.318	454628.636	16.102
S(1)=41045.05mp P=804.670m			

INVENTAR COORDONATE ZONA DE PROTECTIE A AMNSAMBLULUI BISERICII EVANGHELICE			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
10	637486.552	456417.717	37.175
15	637491.414	456454.573	16.919
17	637493.677	456471.34	13.482
18	637504.696	456479.109	19.782
20	637518.978	456492.797	37.608
21	637555.745	456500.707	71.738
19	637625.899	456485.716	75.241
23	637610.63	456559.391	28.763
25	637611.852	456588.128	30.271
26	637612.463	456618.393	36.612
27	637590.17	456647.436	34.599
28	637559.293	456663.046	31.224
29	637532.419	456678.943	19.281
30	637518.951	456692.74	19.991
31	637514.757	456712.286	16.338
34	637516.332	456728.548	42.777
39	637496.452	456766.425	50.765
36	637447.711	456752.233	3.852
38	637445.118	456755.081	9.633
37	637435.821	456752.558	21.504
41	637432.827	456773.853	13.096
40	637420.335	456769.922	20.85
45	637415.135	456790.113	28.78

ARHI Bist

44	637387.244	456783.015	13.73
43	637373.623	456781.286	14.1
46	637368.4	456794.383	44.837
42	637327.903	456775.138	96.204
35	637240.799	456734.295	11.898
33	637245.272	456723.27	4.084
32	637246.782	456719.475	171.204
24	637176.665	456563.288	14.004
22	637176.488	456549.285	87.137
16	637190.13	456463.223	16.843
14	637189.211	456446.405	13.645
12	637195.788	456434.45	49.999
13	637245.638	456438.312	15.282
11	637245.88	456423.032	25.428
8	637266.487	456408.135	25.15
9	637291.581	456409.81	14.335
7	637287.334	456396.119	22.786
3	637299.269	456376.709	52.19
2	637351.455	456376.089	8.251
6	637353.091	456384.176	3.016
5	637356.097	456383.925	42.702
4	637398.425	456378.286	79.422
1	637477.276	456368.78	49.808
S(2)=130263.27mp P=1556.336m			

INVENTAR COORDONATE ZONA DE PROTECTIE MONUMENT ISTORIC FANTANA CU APA SARATA CU CASA-			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
50	636938.352	456056.860	42.537
51	636965.413	456024.041	182.972
52	636853.574	455879.228	39.055
53	636821.493	455901.502	23.579
54	636831.519	455922.843	121.346
55	636727.161	455984.765	112.528
56	636811.431	456059.338	106.199
57	636890.077	455987.973	84.118
S(1)=18762.19mp P=712.334m			

INVENTAR COORDONATE MONUMENT ISTORIC - FANTANA CU APA SARATA CU CASA -			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
4	636849	455975	4.408

ARHI Bist

3	636844.736	455976.117	5.044
11	636846	455981	4.123
1	636850	455980	5.099
4	636849	455975	
S=22 mp			

INVENTAR COORDONATE SIT ARHEOLOGIC - FANTANA ALBA-

Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
20	636869.436	454631.581	9.221
21	636878.577	454630.372	29.381
22	636907.551	454625.498	59.452
23	636966.229	454615.939	67.308
24	637032.902	454606.718	30.625
25	637045.746	454634.519	35.461
26	637065.406	454664.031	28.681
27	637081.36	454687.865	16.068
28	637067.302	454695.646	53.694
29	637020.171	454721.37	45.249
30	636979.872	454741.948	58.161
31	636927.819	454767.894	41.956
32	636890.456	454786.981	40.193
33	636867.882	454753.726	56.981
34	636836.809	454705.963	30.818
35	636850.615	454678.411	46.206
36	636868.066	454635.627	4.272
S(1)=26461.01mp P=653.724m			

INVENTAR COORDONATE ÎN TĂRPIU

INVENTAR COORDONATE ZONA DE PROTECTIE IN JURUL ANSAMBLULUI BISERICII EVANGHELICE			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
1	632,648,233	455,113,730	29,934
2	632619.108	455120.643	45.196
3	632575.362	455131.999	44.986
4	632531.671	455142.715	37.579

ARHI Bist

5	632495.675	455153.508	87.67
6	632410.078	455172.461	26.435
7	632384.334	455166.456	10.855
8	632376.018	455173.433	18.111
9	632364.635	455187.52	17.624
10	632347.651	455192.226	5.969
11	632341.998	455194.143	41.216
12	632345.815	455153.104	36.791
13	632348.693	455116.426	28.055
14	632343.861	455088.79	32.555
15	632329.081	455059.783	18.251
16	632328.325	455041.548	122.578
17	632350.882	454921.063	10.401
18	632353.358	454910.961	53.527
19	632351.491	454857.467	14.323
20	632350.37	454843.188	26.301
21	632346.446	454817.181	36.716
22	632338.67	454781.298	40.888
23	632372.666	454758.581	46.863
24	632411.387	454732.183	36.978
25	632441.51	454710.736	78.854
26	632494.994	454652.793	205.441
27	632622.995	454813.485	38.248
28	632602.603	454845.843	75.989
29	632616.364	454920.576	73.388
30	632626.589	454993.248	65.809
31	632635.65	455058.43	56.714
S(1)=119476.13mp P=1464.245m			

INVENTAR COORDONATE CASA PAROHIALA			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
B	632496,914	454970,144	17,647
67	632497,003	454952,497	7,942
92	632489,062	454952,346	3,464
68	632489,050	454948,882	9,356
71	632479,696	454949,080	3,252
71	632479,773	454952,331	6,787
69	632472,987	454952,216	18,383
70	632473,339	454970,595	23,580
86	632496,914	454970,144	
S=460 MP			

ARHI Bist

INVENTAR COORDONATE PARCELA ANSAMBLULUI BISERICII EVANGHELICE SF.M. MC. GHEORGHE			
Nr. Pnct.	Coordonate puncte contur		dist. L (i, i+1)
	x [m]	y[m]	
81	632518,615	455018,743	14,956
80	632533,571	455018,798	21,289
79	632547,318	455002,542	13,888
78	632545,548	454988,768	17,966
77	632540,354	454971,569	30,260
76	632530,600	454942,924	9,644
54	632521,000	454942,000	55,009
55	632466,000	454941,000	31,000
56	632435,000	454941,000	6,325
57	632429,000	454943,000	5,831
58	632424,000	454946,000	11,705
59	632420,000	454957,000	31,257
60	632416,000	454988,000	39,205
61	632412,000	455027,000	3,162
61	632413,000	455030,000	44,268
85	632455,884	455019,016	15,046
84	632470,757	455016,744	15,545
83	632486,289	455016,100	19,857
82	632506,146	455016,277	12,711
81	632518,615	455018,743	
S=9594mp			

Coordonatele identificate în teren stau la baza delimitării zonelor de protecție din hărțile și anexele Planului Urbanistic General.

Pentru zonele unitatilor agricole, precum si pentru cele industriale daca va fi cazul, se vor crea rezerve de terenuri pe care sa poata fi amplasate asemenea unitati.

Suprafetele de teren aflate in intravilanul localitatilor comunei Dumitra, se regasesc in tabelele de mai jos:

Teritoriul administrativ teritorial al unitatii de baza EXISTENT	Categorii de folosinta(ha)									
	Agricol				Neagricol					TOTAL
	Arabil	Pasuni-fanete	Vii	Livezi	Padurii	Ape	Drumuri	Curti-constructii	Neprod	
EXTRAVILAN	2260,778	3331	1,27	106,46	1830,87	85,21	102,24	39,952	54,44	7812,22
INTRAVILAN	304,622	253	1,06	21,54	-	8,79	47,83	74,808	10,56	722,21
TOTAL	2565,40	3584	2,33	128	1830,87	94	150,07	114,76	65	8534,43

S-a realizat o actualizare a suprafetelor de teren existente in intravilan, conform PUG 2008, luand in considerare contururile prevazute in planse.

Intravilan Localitate	EXISTENT	
	HA	%
Dumitra	391.34	54.19
Cepari	176.35	24.42
Tarpiu	154.52	21.40
TOTAL INTRAVILAN	722.21	100

Structura, pe localitati, a zonelor functionale este urmatoarea:
Localitatea Dumitra:

BILANT TERITORIAL LOC. DUMITRA		
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT	
	HA	%
Zona de institutii publice si servicii	11.15	2.85
Zona de locuinte si functiuni complementare	320.61	81.93
Zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare)	14.11	3.61
Zona de gospodarire comunala	4.66	1.19
Zona spatii verzi	7.81	2.00
Zona amenajarilor turistice	0.00	0.00
Ape si zone protectie ape	10.20	2.61
Drumuri si circulatii	22.80	5.83
TOTAL INTRAVILAN	391.34	100.00

Marea majoritate a intravilanului existent este destinata locuirii, zonei de locuinte si anexe gospodaresti. Zona de locuinte si functiuni complementare cu cea mai mare densitate de constructii se afla in partea centrala a localitatii si de-a lungul drumului national. In aceste zone, in special in cea centrala, parcelele sunt construite aproape in totalitate.

Procentual, aceasta este urmata de zona de productie si servicii, in localitatea Dumitra existand cateva zone destinate in special domeniului agricol si agro industrial. Acestea sunt amplasate in extremitatile localitatii, cat mai departe de zonele construite – in special de zonele de locuinte.

Caile de comunicatie si transporturile ocupa si ele un procentaj semnificativ.

Institutiile publice si de interes public sunt cel mai bine reprezentate in localitatea Dumitra, aceasta fiind resedinta comunei. Acestea sunt concentrate in zona centrala a localitatii.

Spatiile verzi si de agrement si sport sunt reprezentate aici de zona terenului de sport si de doua parcuri. Parcurile sunt positionate in zona centrala a localitatii. De asemenea, de-a lungul cailor de circulatie, exista cateva zone in care exista o zona de protectie incadrata in categoria spatiilor verzi. Acestea sunt amplasate de-a lungul drumului national, in partea de Sud a localitatii si in zona centrala de-a lungul unui drum comunal.

Cimitirele, precum si rezervorul de apa si statia de epurare, acum dezafectate, sunt incadrate in categoria constructiilor tehnico edilitare din localitate. Acestea se afla aproape de limitele externe ale intravilanului.

Apele si zonele lor de protectie cuprind zonele paraurilor, a albiei acestora si zonele limitrofe de protectie.

Zonele publice si de interes public in localitatea Dumitra se regasesc in lista de mai jos:

- Intitutii administrative – primaria, politia, posta
- Institutii de invatamant – scoala generala, gradinita, after school, biblioteca
- Institutii de sanatate – dispensar medical uman, farmacie
- Culte – o biserica ortodoxa si una penticostala, cimitir
- Institutii pentru cultura – caminul cultural
- Sport, odihna, agrement – sala de sport, teren de sport si parcuri
- Servicii, comert – o serie de magazine si cladiri de alimentatie publica
- Agro-zootehnice – ferme de animale, plantatii agricole

Localitatea Cepari

BILANT TERITORIAL LOC. CEPARI		
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT	
	HA	%
Zona de institutii publice si servicii	2.84	1.61
Zona de locuinte si functiuni complementare	149.98	85.05
Zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare)	0.2	0.11
Zona de gospodarie comunala	1.15	0.65
Zona spatii verzi	7.78	4.41
Ape si zone protectie ape	2	1.13
Drumuri si circulatii	12.4	7.03
TOTAL INTRAVILAN	176.35	100.00

La fel ca in cazul localitatii Dumitra, in Cepari, cea mai mare pondere o reprezinta terenurilor destinata locuintelor si functiunilor complementare acestora. Cea mai mare densitate de locuinte se afla in zona centrala si de-a lungul drumului national, desi zonele destinate locuirii se regasesc pe intreaga suprafata a localitatii.

Caile de comunicatie si transporturile sunt si ele bine reprezentate.

In localitatea Cepari spatiile verzi sunt reprezentate de mici parcuri in zona centrala si un amplu spatiu verde, in prezent neamenajat, in partea de Vest a

localitatii. De asemenea, in categoria spatiilor verzi intra si o mica zona amplasata de-a lungul drumului judetean, in partea centrala a localitatii.

Institutiile publice si serviciile se regasesc si in localitatea Cepari sub forma scolii, a gradinitei si a caminului cultural, precum si zona bisericii.

Acestea se regasesc in partea centrala a localitatii.

Zonele publice si de interes public in localitatea Cepari se regasesc in lista de mai jos:

- Institutii de invatamant – scoala generala/gimnaziala, gradinita
- Culte – o biserica ortodoxa si una penticostala, cimitir
- Institutii pentru cultura – caminul cultural
- Sport, odihna, agrement –teren de sport
- Servicii, comert – o serie de magazine si cladiri de alimentatie publica
- Productie si servicii – cariera de piatra

Localitatea Tarpiu

BILANT TERITORIAL LOC. TARPIU		
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT	
	HA	%
Zona de institutii publice si servicii	2.24	1.45
Zona de locuinte si functiuni complementare	123.3	79.80
Zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare)	6.47	4.19
Zona de gospodarire comunala	1.83	1.18
Zona spatii verzi	7.53	4.87
Ape si zone protectie ape	4.5	2.91
Drumuri si circulatii	8.65	5.60
TOTAL INTRAVILAN	154.52	100.00

Ca si in cazul celorlalte doua localitati si localitatea Tarpiu este ocupata in cea mai mare parte de terenuri destinate locuintelor si functiunilor complementare acestora, cu o densitate mai mare de constructii in zona centrala.

Unitatile agrozootehnice se regasesc aici intr-un procent mai mare, fiind amplasate in zona de Est a localitatii.

In localitatea Tarpiu spatiile verzi se regasesc sub forma terenului de sport, a zonelor verzi de-a lungul cailor de circulatie in zona centrala a localitatii (in acest caz drumul judetean) si o zona ampla destinata unui parc, in prezent neamenajata, in partea de Sud-Est a localitatii.

Caile de comunicatie si transporturile sunt si ele bine reprezentate, desi suprafata reala a acestora, masurata in momentul realizarii noului PUG este redusa fata de cea declarata in PUG 2008.

Institutiile si serviciile de interes public sunt reprezentate aici prin biserica, scoala si caminul cultural, toate amplasate in partea centrala a localitatii.

Zonele publice si de interes public in localitatea Cepari se regasesc in lista de mai jos:

- Institutii de invatamant – scoala generala/gimnaziala
- Culte – o biserica ortodoxa si una penticostala, cimitir
- Institutii pentru cultura – caminul cultural
- Sport, odihna, agrement –teren de sport
- Servicii, comert – o serie de magazine si cladiri de alimentatie publica
- Agro-zootehnice – ferme de animale, plantatii agricole

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

Un aspect important existent in cadrul PUG al comunei Dumitra, il reprezinta inventarierea si delimitarea zonelor cu riscuri naturale, in special suprafetele supuse periodic la inundatii si suprafetelor cu alunecari de teren. In cazul localitatii Dumitra nu exista zone marcate pe plansele de riscuri naturale si nu s-au inregistrat fenomene de acest tip.

Protejarea, amenajarea si intretinerea cursurilor de apa care traverseaza localitatile comunei sunt inesa esentiale pentru evitarea inundatiilor provocate de acumularile mari de ape din topirea zapezilor sau ploii torentiale. Conform studiilor geotehnice efectuate, exista zone in care fundarea constructiilor este dificil de realizat fara masuri speciale, din cauza terenului bun de fundare aflat la adancimi mari sub stratul aluvionar. In aceste zone se vor prevedea **masuri speciale de fundare**, dar nici acestea nu pun probleme majore si nu sunt sursa unor alunecari de teren sau alte riscuri naturale.

Aceste spatii, nu reprezinta zone de riscuri naturale – acestea se pot folosi pentru constructii fara a pune probleme de siguranta, inesa, costurile pentru realizarea constructiilor sunt sensibil mai mari decat in cazul terenurilor bune de fundare.

2.9. ECHIPARE EDILITARA

Din punct de vedere al accesibilitatii, comuna Dumitra are o legatura foarte buna cu orasele Bistrita si Nasaud, aflandu-se la distanta egala fata de cele doua, pe drumul national DN 17C care strabate localitatile Dumitra si Cepari.

Legatura cu localitatea Tarpiu se realizeaza pe drumul judetean DJ 173 B, partial asfaltat.

Restul drumurilor din comuna sunt drumuri comunale si de hotar, partial asfaltate, partial pietruite si chiar drumuri de pamant.

In momentul de fata toate cele trei localitati componente ale comunei dispun de retea de canalizare si de o statie de epurare a apelor uzate menajere (5000 LE), $Q_{max} = 989,11$ mc/zi, amplasata in localitatea Tarpiu. De asemenea exista in derulare un proiect pentru extinderea si modernizarea acesteia retelei existente de canalizare a apelor menajere.

In comuna exista si o retea de alimentare cu apa potabila. Aceasta este asigurata din reseaua de alimentare a municipiului Bistrita, administrata de SC AQUABIS SA Bistrita. Si aceasta este in momentul de fata in curs de extindere si modernizare, prin diferite proiecte. Alimentarea cu apa a localitatilor Dumitra, Cepari, Tarpiu este reglementata din punct de vedere al gospodarii apelor prin autorizatia nr 456/12.12.2017. retelele de canalizare si epurare a apelor uzate menajere in comuna Dumitra sunt reglementate din punct de vedere al gospodarii apelor prin Autorizatia nr 180/29.03.2017.

Reteaua electrica insumeaza in prezent peste 32 de km. Aceasta asigura energia electrica necesara in peste 95% din numarul total de locuinte din comuna.

Comuna nu beneficiaza de o retea de alimentare cu gaze naturale, insa aceasta se doreste a se realiza in urmatorii ani, asadar a fost prevazuta in prezentul proiect.

Retelele de distributie sunt, in marea lor majoritate, amplasate la limita partii carosabile a strazilor si ulitelor localitatii.

Localitatile comunei Dumitra nu beneficiaza de sisteme centralizate de alimentare cu agent termic. Locuintele si dotarile existente folosesc sisteme individuale de incalzire.

Activitatea de gospodariile comunale este organizate la nivelul localitatii Tarpiu unde se afla amenajata o groapa de gunoi, conform normelor in vigoare. Se doreste extinderea acesteia, suprafata prevazuta in PUG cuprinzand atat zona existenta cat si zona necesara extinderii.

Pe raza comunei exista de asemenea 3 cimitire, cate unul in fiecare localitate.

2.10. PROBLEME DE MEDIU

2.10.1. SITUATIA EXISTENTA

Cadrul natural

Comuna Dumitra este asezata, din punct de vedere administrativ, in partea centrala a judetului Bistrita - Nasaud.

Sub raport geografic, Dumitra este asezata in Depresiunea Dumitra-Taure, care reprezinta o zona de tranzitie intre podis si lantul Muntilor Carpati, dar bine delimitata de unitatile geografice din jurul ei.

Situata destul de aproape de Muntele Heniu Mare din Grupul Muntilor Birgaului si nord - estul Podisului Transilvaniei, Dumitra beneficiaza de conditii favorabile desfasurarii vietii si activitatii locuitorilor.

Comuna Dumitra face parte din zona Dealurilor Bistritei, care se intind in partea de vest a Muntilor Birgaului.

Ea are un microrelief specific, dominat de o depresiune de proportii mai reduse, ceea ce a determinat ca in cadrul reliefului judetului suprafata comunei sa fie cunoscuta sub numele de Depresiunea Dumitra - Taure, depresiune intracolinara de eroziune, sculptata pe seama braului de formatiuni tortoriene moi, cu argile friabile, formatiuni de sare, etc.

In cuprinsul comunei, regiunea deluroasa ocupa cea mai mare intindere. In partea estica altitudinea lor se apropie de 800 m, facand legatura cu zona muntoasa din apropiere, urmand a scadea in partea de sud - vest spre Campia Transilvaniei.

Reteaua hidrografica in Depresiunea Dumitra este formata din cateva paraie al caror debit este foarte redus.

Variatia debitului si a nivelului se datoreaza precipitatiilor abundente in special primavara, dupa topirea zapezii si a perioadelor de seceta din timpul verii.

Caracterele specifice depresiunii, imprima si retele hidrografice o specificitate caracteristica, astfel paraul cel mai mare din comuna, Valea Tarpiului isi are bazinul de alimentare in exclusivitate pe suprafata.

Cel mai important parau este Valea Tarpiului care se varsa in Bistrita Birgaului. Valea Tarpiului are ca afluenti paraul Cepari si paraul Prislopului pe dreapta, iar pe partea stanga paraul Targului, Broasca, Valea Lunga si Naselul.

Resurse naturale:

Atat la Dumitra si in celelalte sate exista resurse de sare neexploatate. In zona localitatii Dumitra, spre sud-est, exista o zona cu izvoare de apa sarata, in prezent neexploatata. Se doreste realizarea in acest areal a unui complex turistic balnear. Suprafetele necesare dezvoltarii acestuia au fost incluse in intravilanul comunei.

Solurile sunt favorabile cultivarii mai multor tipuri de culturi, prin urmare, o mare parte din acestea ar putea fi exploatate din punct de vedere agricol.

Riscuri naturale

In arealul comunei Dumitra nu exista zone cu riscuri naturale majore. Amenajarea si intretinerea necorespunzatoare a cursurilor de apa ar putea fi cauza unor inundatii relativ reduse in perioadele cu cantitati mari de precipitatii sau in cele de topire a zapezilor.

Cu toate acestea, exista zone cu alunecari de teren izolate la lotizarile din apropierea terenului de fotbal si a bazinului de apa in localitatea Dumitra. In localitatea Tarpiu exista de asemenea o suprafata cu alunecari de teren izolate, in zona spatiului verde din partea de Sud-vest a localitatii.

In Cepari exista o zona mlastinoasa, instabila pentru realizarea de constructii, in partea de Vest a localitatii – zona spatiului verde.

Pentru evitarea oricaror tipuri de inundatii pe cursurile de apa din localitate, este obligatorie amenajarea si intretinerea adecvata a acestora.

Monumente ale naturii si istorice

Patrimoniul natural, cuprinde peisajele, bunurile imobiliare si mobiliare, produsele care s-au adaptat la conditiile locale si la traditiile localitatilor. In prezent pe teritoriul comunei Dumitra nu sunt monumente ale naturii dar sunt zone cu peisaje deosebite care trebuie conservate.

Patrimoniul cultural, cuprinde ansamblul elementelor materiale si imateriale care atesta relatiile speciale pe care o comunitate umana le-a stabilit de-a lungul istoriei cu un teritoriu. Monumentele, siturile de arheologie, istorie si arhitectura cuprinse in Lista Monumentelor Istorice sunt:

- Ruina incinta fortificata – sat Dumitra, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-s-B-01341, „La cetate”, pe culmea de la nord-sec. XIV - XV est de sat
- Situl arheologic de la Cepari, punct „Fantana Alba” - sat Cepari; comuna Dumitra- cod LMI BN-I-s-B-01309, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tirpiu in dreapta drumului, pe malul stang al paraului
- Asezare datata in secolele II-III , sat Cepari; comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.01, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al paraului la 1,5 km V de sat
- Asezare datata in perioada Latene , sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.02, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al paraului
- Asezare datata in perioada Hallstatt sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.03, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al paraului
- Asezare datata in epoca bronzului sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01309.04, „Fantana Alba”, intre Cepari si Tarpiu in dreapta drumului, pe malul stang al paraului
- Situl arheologic de la Tarpiu, punct „Pe vale” la 1 km sud-est de sat, in jurul fostelor saivane IAS , sat Tarpiu; comuna Dumitra, cod LMI BN-I-s-B-01420,
- Asezare datata in sec IV, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.01
- Asezare datata in sec II-III, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.02
- Asezare datata in perioada Latene, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.03
- Asezare datata in perioada Hallstatt, sat Tarpiu, comuna Dumitra, cod LMI BN-I-m-B-01420.04
- Biserica evanghelica C.A, azi biserica ortodoxa „Buna - Vestire”, sat Cepari; comuna Dumitra, nr. 36, datata sec XV, cod LMI BN-II-m-B-01627
- Fantana de apa sarata cu casa, sat Cepari, comuna Dumitra, cod LMI BN-II-m-B-21089
- Ansamblul bisericii evanghelice C.A., azi ansamblul bisericii ortodoxe „Sf. Ap. Petru si Pavel”, sat Dumitra, comuna Dumitra nr. 1-2, datat secolele XV-XIX, cod LMI BN-II-a-A-01652

- Biserica evanghelică C.A., azi biserică ortodoxă „Sf. Ap. Petru și Pavel”, datată 1892-1899, SAT Dumitra, comuna Dumitra nr 1, cod LMI BN-II-m-A-01652.01
- Turnul clopotniță, („Turnul Slăninilor”), datat 1488, 1892, sat Dumitra, nr. 1 , comuna Dumitra, cod LMI BN-II-m-A-01652.03
- Casa parohială a bisericii ortodoxe, sat Dumitra, nr. 2, comuna Dumitra, datată 1909, cod LMI BN-II-m-A-01652.02
- Casa – datată secolul XIX, Sat Dumitra, nr. 504, comuna Dumitra, datată sec XIX, cod LMI BN-II-m-B-01653
- Ansamblul bisericii evanghelice C.A., azi ansamblul bisericii ortodoxe „Sf. M. Mc. Gheorghe”, sat Tarpiu, comuna Dumitra, nr. 243-244. Datat sec XIC, XV, XVI, XIX, cod LMI BN-II-a-A-01716
- Casa parohială sat Tarpiu, nr. 243, comuna Dumitra, datată sec XIX, cod LMI BN-II-m-A-01716.02
- Biserica evanghelică, azi biserică ortodoxă „Sf. M. Mc. Gheorghe”, Sat Tarpiu, nr. 244, comuna Dumitra, datată sec XIV, XV, 1504, cod LMI BN-II-m-A-01716.01
- Turn clopotniță sat Tarpiu, nr. 244, comuna Dumitra, datat sec XVI, cod LMI BN-II-m-A-01716.03
- Zid de incintă sat Tarpiu, nr. 244, comuna Dumitra, datat sec XVI, cod LMI BN-II-m-A-01716.04

Indicarea zonelor de recreere, odihnă și agrement

În prezent, principalele zone de recreere din comuna Dumitra sunt așa numitele spații publice, adică locul în care au loc evenimentele comunității, suportul și mediul ce facilitează legătura cu tradiția, cultura și amintirile colective. Spațiul public este de multe ori unul din factorii importanți în succesul unei comunități. Când vorbim de spațiile publice ne referim în special la pietele, pietele pietonale și la zonele cu spații verzi.

Zonele de recreere nu sunt suficient dezvoltate, potențialul comunei din acest punct de vedere fiind insuficient valorificat.

Spațiile verzi existente nu sunt în totalitate amenajate. De asemenea, cu excepția terenurilor de sport și a câtorva parcuri, comuna nu dispune de alte zone de recreere amenajate corespunzător. Există, în schimb, zone ample în intravilan destinate dezvoltării unor astfel de zone – în partea de Nord a localității Dumitra, în zona destinată turismului, în partea de Vest a localității Căpari și în partea de Sud-Vest a localității Tarpiu.

Obiectivele industriale și zone periculoase

Surse de riscuri tehnologice sunt procesele industriale sau de echipare a locuințelor, care pot produce incendii, surpări de teren, dar și poluarea solului, apei și atmosferei.

În comuna Dumitra aceste riscuri pot apărea în zonele industrial-agricole și agrozootehnice, în cazul nerespectării condițiilor de depozitare și utilizare a materialelor periculoase (îngrășăminte chimice, produse pentru protecția

plantelor, pesticide, etc – in cazul plantatiilor agricole; dejectiile provenite de la animale in cazul exploatatiilor agricole de crestere a animalelor).

Un alt factor de risc este reprezentat de gospodariile populatiei, in special de cele care nu beneficiaza de racordare la retelele de apa si canalizare centralizata. De asemenea, constructiile realizate haotic, in unele cazuri cu materiale potential periculoase, fara respectarea normelor de mediu, sunt un alt factor de risc.

Reteaua principala de cai de comunicatie

Comuna Dumitra este traversata de un drum national si un drum judetean. Drumul national este principala legatura intre orasele Bistrita si Nasaud. Aceasta retea de cai de drumuri este de asemenea un factor de poluare fonica si a aerului.

Depozite de deseuri menajere si industriale

Sistemul de management intergrat a deseurilor solide in judetul Bistrita-Nasaud presupune realizarea unor investitii de importanta majora pentru protectia mediului si gestionarea deseurilor la nivelul judetului. Acesta presupune printre altele, construirea unui centru de management integrat al deseurilor in localitatea Tarpiu. Spatiul necesar realizarii acestuia a fost inclus in intravilanul localitatii Tarpiu, odata cu prezenta actualizare a planului urbanistic general.

Constructia depozitului de deseuri a fost partial realizata, in viitor urmand a fi construite si alte celule de depozitare a deseurilor pe langa cea existenta in acest moment.

O suprafata de 21.65 ha a fost introdusa in PUG actualizat ca spatiu destinat amenajarii depozitului ecologic de deseuri din localitatea Tarpiu. Aceasta suprafata cuprinde atat amenajarile deja existente legate de acest depozit cat si terenul necesar realizarii urmatoarei etape din proiectul deja avizat (celulele 2 si 3).

Terenul introdus in intravilan pentru amenajarea depozitului ecologic de deseuri a avut in PUG 2008 destinatia de pasune in extravilan.

In momentul actual, terenul are destinatia de curti constructii pe o suprafata de 9.23 ha si pasune pe o suprafata de 12.42 ha.

Intreaga suprafata de 21.65 ha se introduce in intravilan odata cu actualizarea PUG in categoria Zona de gospodarie comuna.

2.10.2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI (S)

1. Comuna Dumitra este comuna de tranzit intre Bistrita si Nasaud, fiind traversata de DN 17C, drum care face legatura intre Maramuresul Istoric si partea de est a Transilvaniei, reprezentand totodata principala cale rutiera de acces spre Moldova.
2. Comuna dispune de suprafete de terenuri agricole, cu soluri fertile, propice pomiculturii, viticulturii si zootehniei moderne.
3. Determinarea, profesionismul si capacitatea organizatorica a conducerii Primariei Dumitra.

PUNCTE SLABE (W)

1. Infrastructura de transport insuficient dezvoltata;
2. Infrastructura de utilitati si mediu slab dezvoltata (canalizare, epurare, gaze, managementul deseurilor, comunicatii, alimentare cu apa, energie electrica);
3. Activitati in faza incipienta de atragere a investitiilor straine directe;
4. Infrastructura de afaceri in stadiu incipient de dezvoltare (inclusiv pentru agricultura);
5. Insuficienta si standardul scazut al infrastructurii turistice si de agrement.
6. Zona rurala cu o pondere mare a populatiei ocupate in agricultura si o rentabilitate scazuta a activitatilor agricole datorata faramitarii terenurilor, unitatilor productive mici, mecanizarii reduse, etc.;
7. Probleme serioase cu saracia din mediul rural, servicii sociale precare;
8. Probleme de mediu, in special managementul deseurilor provenite de la animale in gospodarii si in exploatii agricole
9. Calitatea scazuta a infrastructurii de sanatate;
10. Decalaj intre pregatirea oferita de scoala si cerintele pietei muncii;
11. Discrepantele educationale intre mediul rural si urban;
12. Infrastructura de educatie insuficienta si neadaptata standardelor moderne in materie;
13. Decalaj informational fata de mediul urban;
14. Dezvoltarea limitata a sectorului industrial;
15. Slaba educatie antreprenoriala.
16. Zone in intravilan care nu au cunoscut o dezvoltare in ultimii 10 ani (din lipsa retelelor edilitare sau a infrastructurii, precum si din cauza unor zone cu terenuri de fundare dificile).
17. Zone introduse in mod eronat in anumite categorii, care in realitate au alte functiuni – de exemplu zone de institutii publice si servicii introduse in zona de locuinte si functiuni complementare.

AMENINTARI (O)

1. Cresterea discrepantelor inter si intrazonale;
2. Migratia masiva a tineretului catre zonele urbane sau chiar inafara tarii datorita lipsei locurilor de munca si a atractivitatii acestora.

OPORTUNITATI (T)

1. Potential pentru turismul balnear, religios si agroturism;
2. Dezvoltarea sectorului serviciilor va oferi oportunitati pentru crearea de noi locuri de munca;
3. UE aloca fonduri substantiale pentru protectia mediului si resurse umane;
4. Potential crescut pentru agricultura ecologica, in special apicultura, pomicultura, viticultura si zootehnie;
5. Disponibilitatea fortei de munca pentru recalificare si dezvoltarea abilitatilor;
6. Cresterea performantei institutionale a administratiei publice prin implementarea coerenta si generalizata de sisteme informatice integrate, in contextul realizarii la nivel de judet a unei retele intranet;

7. Evitarea cresterii numarului de someri prin adoptarea liniilor directe ale Uniunii Europene privind ocuparea fortei de munca, cresterea mobilitatii, flexibilitatii si adaptabilitatii fortei de munca, garantarea sanselor egale, dezvoltarea spiritului intreprinzator al angajatorilor si al persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca.

2.10.3. DISFUNCTIONALITATI – PRIORITATI (MEDIU)

Disfunctionalitati privind zonarea utilizarii teritoriului pe folosinta (construite, terenuri agricole, silvice, permanent sub ape, etc)

In fiecare dintre cele trei localitati a comunei Dumitra exista zone in intravilan care nu au cunoscut o dezvoltare in ultimii ani. Motivele pentru aceasta lipsa de dezvoltare sunt: terenurile dificile de fundare, care implica niste costuri mai mari de constructie, lipsa infrastructurii de drumuri, lipsa infrastructurii de utilitati.

De asemenea, exista zone in care au aparut o serie de constructii in ultimii ani, chiar daca aceste zone sunt in extravilanul localitatilor, conform PUG 2008. Acestea sunt areale spre care locuitorii comunei s-au orientat in realizarea constructiilor, in care exista o tendinta de dezvoltare si care prezinta un interes din acest punct de vedere in conditiile in care terenurile sunt bune de fundare, pantele terenurilor nu sunt foarte mari, iar in zona exista infrastructura de utilitati si transport.

De asemenea, exista zone a caror functiune reala este alta decat cea trecuta in PUG 2008 (spre exemplu zone de locuinte care au fost trecute in categoria institutiilor publice si serviciilor, zone agroindustriale care au fost trecute in categoria de locuinte si functiuni complementare, zone de institutii publice si servicii care au fost trecute in categoria locuintelor si functiunilor complementare – de exemplu zona fostei gradinite din localitatea Dumitra). Aceste areale au fost trecute in PUG actualizat in zonele de care apartin in realitate.

Prioritatile de interventie sunt:

- introducerea in perimetrul intravilan a constructiilor care in momentul inventarierii au fost situate in afara perimetrului;
- scoaterea din intravilan a zonelor care nu au cunoscut nici un fel de dezvoltare in ultimii ani
- modificarea regimului si categoriei terenurilor care au fost introduse in mod eronat in anumite UTR-uri in PUG 2008.

Identificare surselor de poluare:

Pe intreg teritoriul studiat problemele de poluare sunt in principal cele legate de circulatia auto intensa pe drumul national, de depozitarea necontrolata a deseurilor rezultate din exploatare agricole si industriale.

Calitatea factorilor de mediu cu marcarea zonelor poluate, a terenurilor degradate

Calitatea factorilor de mediu pentru aer, apa, sol se incadreaza in parametrii prevazuti de standarde. Poluarea solului apare accidental, in conditiile unei depozitari incorecte de substante chimice prin scurgeri si infiltratii, depozitari de

ingrasaminte chimice direct pe sol, din asezarea gunoiului menajer in spatii neamenajate sau in sapaturi necontrolate.

Poluarea apei poate aparea la deversari de reziduri necontrolate direct in cursurile de apa de pe teritoriul comunei.

Poluarea aerului se poate manifesta prin emisii de gaze, substante chimice, particule in atmosfera, prin emisii si mirosuri sau zgomote provenite de la unitatile de productie, unitatile agricole de crestere a animalelor sau mijloacelor de transport.

Nu au fost semnalate terenurile degradate.

Prioritatile de interventie sunt:

- introducerea in perimetrul intravilan a constructiilor care in momentul inventarierii au fost situate in afara perimetrului;
- rezolvarea cailor de comunicatie;
- rezolvarea problemelor de echipare tehnico – edilitara, realizarea sistemului de canalizare si de alimentare cu apa potabila

2.11. DISFUNCTIONALITATI (LA NIVELUL TERITORIULUI SI LOCALITATILOR)

Prezentam in continuare concluziile analizelor si studiilor de fundamentare privind disfunctionalitatile care apar in desfasurarea activitatilor in localitati si in teritoriul comunei Dumitra.

2.11.1. Aspecte critice privind organizarea circulatiei arata:

- lipsa marcajelor si indicatoarelor rutiere corespunzatoare pe unele drumuri;
- lipsa santurilor si rigolelor pentru a asigura o scurgere adecvata a apelor pluviale;
- trotuare in mare parte neintretinute si in cazul unor drumuri, lipsa;
- lipsa lucrarilor permanente pentru intretinerea sistemului rutier.

PRIORITATI:

- modernizarea si a tramei stradale;
- dotarea cu marcaje si indicatoare rutiere;
- reparatia sau realizarea de santuri si rigole pe strazile nereabilitate
- reabilitarea trotuarelor;
- intretinerea permanenta a sistemului rutier;

2.11.2. Raportul dintre gradul de echipare edilitara a localitatii, necesitatile populatiei si posibilitatile oferite de teritoriu si localitati este necorespunzator:

S-au identificat disfunctionalitati in sistemul de echipare edilitara existent al localitatilor, astfel:

- sistemul de alimentare cu apa nu acopera intreaga trama stradala;
- sistemul de canalizare nu acopera intreaga trama stradala;
- lipsa unui sistem de distributie a gazelor naturale
- unele retele si echipamente energetice sunt la limita duratei de exploatare.

PRIORITATI:

- extinderea conductelor de distributie apa;

- extinderea sistemului de canalizare menajera
- realizarea sistemului de alimentare cu gaze naturale
- efectuarea lucrarilor de reparatii de catre operatorul de distributie la sistemul de alimentare cu energie electrica, acolo unde situatia o impune.

2.11.3. Poluarea apelor de suprafata si a apelor freatice datorita lipsei canalizarii pe unele zone construite sau a depozitarii necorespunzatoare a dejectiilor provenite de la exploatarele de crestere a animalelor. De asemenea, poluarea apelor si a solului mai poate proveni de la deversarile accidentale din cauza depozitarii necorespunzatoare a substantelor chimice folosite in agricultura

PRIORITATI

- Rezolvarea problemei alimentarii cu apa si a canalizarii apelor uzate din gospodarii (locuinte si animale).
- Impunerea realizarii unor sisteme moderne si eficiente de depozitare a dejectiilor provenite din fermele de crestere a animalelor
- Impunerea realizarii unor spatii corespunzatoare de depozitare a substantelor chimice

2.11.4. Lipsa zonelor de protectie sanitara.

PRIORITATI

- Instituirea zonelor de protectie sanitara.

2.11.5. Aparitia unor constructii noi care nu respecta reglementarile sau tipologia zonei

PRIORITATI:

- Incurajarea construirii cu respectarea specificului zonei
- Incurajarea construirii cu respectarea cadrului natural si a mediului inconjurator
- Incurajarea folosirii de materiale si tehnologii traditionale, acolo unde situatia se impune
- Respectarea fondului construit existent, in special al celui din zonele centrale, unde sunt amplasate si monumente istorice importante
- Construirea in zonele de protectie a monumentelor istorice numai cu avizul organelor competente

2.11.6. aspecte privind spatiile verzi

Spatiile verzi din comuna Dumitra sunt in mare parte neamenajate.

Aceste sunt reprezentate prin zona terenului de sport si de doua parcuri in localitatea Dumitra. Parcurile sunt positionate in zona centrala a localitatii. De asemenea, de-a lungul cailor de circulatie, exista cateva zone in care exista o zona de protectie incadrata in categoria spatiilor verzi. Acestea sunt amplasate de-a lungul drumului national, in partea de Sud a localitatii si in zona centrala de-a lungul unui drum comunal.

In localitatea Cepari spatiile verzi sunt reprezentate de mici parcuri in zona centrala si un amplu spatiu verde, in prezent neamenajat, in partea de Vest a

localitatii. De asemenea, in categoria spatiilor verzi intra si o mica zona amplasata de-a lungul drumului judetean, in partea centrala a localitatii.

In localitatea Tarpiu spatiile verzi se regasesc sub forma terenului de sport, a zonelor verzi de-a lungul cailor de circulatie in zona centrala a localitatii (in acest caz drumul judetean) si o zona ampla destinata unui parc, in prezent neamenajata, in partea de Sud-Est a localitatii.

De asemenea, conform prevederilor OUG 114/2007, respectiv obligativitatea de a asigura o suprafata de 26 mp de spatiu verde/ locuitor, spatiile verzi din localitatea Dumitra sunt insuficiente.

PRIORITATI:

- Amenajarea spatiilor verzi prevazute prin PUG in localitate Cepari si Tarpiu
- Reabilitarea spatiilor verzi existente
- Asigurarea terenului necesar pentru spatii verzi in localitatea Dumitra, conform prevederilor OUG 114/2007.

2.11.6. aspecte privind riscurile naturale

In comuna Dumitra nu exista zone cu riscuri naturale cunoscute.

In unele zone ale cursurilor de apa nu exista amenajari specifice sau acestea nu sunt intretinute. De asemenea, exista unele zone cu alunecari de teren punctuale. In zona localitatii Cepari exista un areal cu teren mlastinos.

PRIORITATI:

- Amenajarea si intretinerea cursurilor de apa
- Luarea unor masuri de drenaj, canalizare, asigurarea scurgerii apelor pluviale de suprafata

2.11.7. protectia monumentelor istorice

Monumentele istorice si cladirile cu valoarea arhitecturala si ambientala sunt insuficient puse in valoare

PRIORITATI:

- Masuri de incurajare a conservarii acestor obiective cu valoare istoric - ambientala (impozitare redusa, sponsorizare reparatii cu conditia conservarii, etc.)
- Punere in valoare a monumentelor prin: amenajari exterioare potrivite, accese bine rezolvate, etc.
- Obligativitatea obtinerii avizelor de la organele competente in cazul construirii in zona de protectie a monumentelor istorice

2.11.8. Turism si resurse naturale neexploatate

PRIORITATI:

- Exploatarea resurselor de apa sarata prin crearea unei zone destinata turismului balnear
- Realizarea infrastructurii necesara punerii in valoare a Monumentelor istorice si a resurselor turistice din comuna;
- Promovarea in circuitul turistic a unor agropensiuni;

2.11.9. aspecte privind dezvoltarea agriculturii

În momentul de față în comuna Dumitra se practică în cea mai mare parte agricultura de subsistență. Deși au apărut câteva ferme de creșterea animalelor și exploatarea agricolă, numărul lor este mult sub capacitatea de exploatare a zonei din acest punct de vedere.

PRIORITATI:

- Asistența tehnică și logistică acordată fermierilor, în vederea realizării de proiecte viabile pentru obținerea de finanțare nerambursabilă care să conducă la modernizarea exploatarea agricole.
- Înființarea de centre de colectare și depozitare a legumelor și fructelor și a celorlalte produse agricole.

2.12.NECESITATI SI OPTIUNI ALE POPULATIEI

Necesitățile și opțiunile populației privesc:

1. extinderea perimetrelor intravilane ale localităților comunei Dumitra
2. echipare tehnică – edilitară corespunzătoare;
3. străzi modernizate și îmbunătățirea circulației;
4. măsuri pentru prevenirea riscurilor naturale.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICA

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

La baza reactualizării P.U.G. a stat actualul P.U.G. al comunei Dumitra, Proiectele de investiții în infrastructură și echipare tehnică edilitară și proiecte de investiții în construcții de interes general la nivelul comunei, aprobate sau în curs de aprobare care s-au pus de către beneficiar la dispoziția elaboratorului precum și studiile de fundamentare întocmite în etapa I în vederea aprofundării unor domenii sau unor aspecte relevante.

Studiile de fundamentare cu caracter analitic:

- studiile topografice – aduse la zi după orto fotoplanuri;
- Monumente, situri și ansambluri arheologice – județul Bistrita - lista aprobată de Ministerul Culturii și publicată în Monitorul Oficial
- Studiul istoric - Zone construite protejate – monumente, evoluția localității sub aspect istorico-cultural, etnografic, urbanistic – arhitectural, stabilirea zonelor protejate cu valoare deosebită;
- Protecția mediului - condiții geotehnice și hidrogeologice, zone de risc natural și tehnologic, reabilitarea, protecția și conservarea mediului
- Studii geotehnice, zone de risc
- Analiza circulației
- Anchete privind evoluția activităților economice
- Anchete privind evoluția socio-demografică
- Date culese de proiectant în teren precum și din discuțiile purtate cu membrii Consiliului Local și primarul comunei Dumitra

Studiile de fundamentare cu caracter consultativ ce privesc cerintele si optiunile populatiei de dezvoltarea urbanistica, anchete socio-urbanistice privind optiunile populatiei, specialistilor si institutiilor implicate.

Studiile de fundamentare cu caracter prospectiv ce privesc elaborarea unor prognoze pentru diferitele domenii sectoriale.

Fiecare studiu de fundamentare s-a finalizat cu o sinteza, axata in principal pe diagnosticarea disfunctionalitatilor si pe formularea propunerilor de eliminare sau diminuare a acestora, preluate in propunerile de organizare urbanistica . Se coreleaza toate propunerile studiilor de fundamentare avand ca rezultat o conceptie unitara de dezvoltare a localitatii.

3.2. EVOLUTIE POSIBILA. PRIORITATI.

Pentru stabilirea evolutiei posibile si a prioritatilor s-a pornit de la analiza modului de realizare a prevederilor editiei anterioare P.U.G. coroborate cu analiza situatiei existente, disfunctionalitatile identificate si evolutia localitatii in intervalul de 10 ani.

Principiile care au stat la baza selectarii criteriilor de analiza si de formulare a propunerilor, respectand conceptul dezvoltarii durabile, au fost urmatoarele:

- satisfacerea necesitatilor actuale de locuinte, servicii publice si sociale si echipare tehnica, formulate de colectivitatea locala sau proiecte urbanistice si tehnice recente;
- mentinerea deschisa a posibilitatii de realizare a investitiilor private;
- anticiparea unor posibilitati de evolutie, pentru a se identifica directiile favorabile de dezvoltare;
- protejarea calitatilor cadrului construit si a peisajului considerate importante pentru pastrarea calitatii vietii locuitorilor.

PRINCIPALELE DIRECTII POSIBILE DE EVOLUTIE PRIN VALORIFICAREA POTENTIALULUI NATURAL, ECONOMIC SI UMAN EXISTENT PE TERITORIUL COMUNEI DUMITRA

Pentru a inlesni adaptarea la schimbarile urmatoarei etape de dezvoltare, se impune asigurarea flexibilitatii la toate nivelurile a viitorului P.U.G..

Prin planificare si solutii urbanistice se identifica atat potentialul rezidential si economic deosebit cat si toate valorile istorice, arhitecturale, memoriale, etnografice ce conduc la reglementari menite sa conserve dar mai ales sa valorifice potentialul si valorile comunitatii.

Mai mult decat atat este necesar a se pune accentul pe evaluarea impactului factorilor externi asupra dezvoltarii localitatii.

Prin propuneri se incerca asigurarea armonizarii organice a mediului construit cu cel natural, fara agresarea acestuia din urma, pus in valoare in spiritul unui urbanism ecologic. Atunci cand armonizarea componentelor naturale preexistente cu cele ale mediului nou creat se realizeaza constient, avand la baza conceptia ecologica, rezultatul poate deveni adecvat si chiar remarcabil, pentru natura si om.

Finalitatea P.U.G., respectand toate obiectivele, continutul, modul de prezentare

solicitate prin tema de proiectare din caietul de sarcini, este:

- regulamentul de urbanism;
- strategia si directiile de actiune;
- prioritatile, masurile care sa conduca la programe de lucru;
- etapizarea lucrarilor, reglementari si competente de aplicare si responsabilitati de implementare pe durata valabilitatii PUG.

In acest mod, P.U.G. va putea fundamenta programele financiare pe prioritati. PLAN URBANISTIC GENERAL (P.U.G.) AL COMUNEI DUMITRA este o documentatie cu caracter de reglementare, raspunde programului de amenajare a teritoriului si de dezvoltare a localitatilor ce compun unitatea teritorial administrativa de baza. Evolutia posibila a localitatilor se coreleaza cu prevederile/propunerile Planului de amenajare a teritoriului national P.A.T.N. si cu strategiile de dezvoltare judetene si locale.

Planul stabileste solutiile urbanistice, obiectivele, actiunile si masurile de protectia mediului, dezvoltarea infrastructurii (cai de comunicatie, alimentari cu apa, canalizare, energie electrica) pe o perioada de 5 – 10 ani, avand la baza analiza multicriteriala a situatiei existente.

Prioritatile de interventie vizeaza etapa imediata si s-au propus in functie de nevoile imediate de amenajare si dezvoltare corelate cu fondurile avute la dispozitie. Obiectivele de utilitate publica necesare prioritare pentru alimentare cu apa, canalizare,alimenatarea cu gaze naturale, modernizari de drumuri, institutii publice, etc. se pot fundamenta pe baza P.U.G. aprobat, in cadrul documentatiilor privind solicitarea de fonduri de la bugetul statului.

Pe termen mediu si lung, luand in considerare prevederile din PATN si din strategiile de dezvoltare a judetului si a comunei, se poate vorbi despre o serie de lucrari care vor duce la evoluatia zonei si a comunei.

In prezent, in comuna Dumitra cea mai importanta activitate este agricultura si cresterea animalelor. Cadrul natural si terenurile pot permite dezvoltarea activitatii agricole si de prelucrare a produselor rezultate.

Comuna Dumitra prezinta numeroase atuuri care ar putea duce la o dezvoltare rapida si armonioasa a localitatilor. Cateva obiective care ar duce la cresterea si imbunatatirea nivelului de trai in comuna ar fi:

- Extinderea, reabilitarea si modernizarea strazilor existente
- Amenajarea strazilor comunale si a celor agricole
- Extinderea traseelor pietonale si a traseelor pentru biciclete, pentru facilitarea accesului la principalele zone de interes turistic din cadrul localitatilor – monumente istorice, zona balneara, parcuri, etc
- Trasee si strazi noi
- Impunerea prin Regulamentul de urbanism, parte componenta a PUG, a unor reguli de configurare spatial-morfologica a tesutului urban nou
- Reconvertia functionala si modenizarea cladirilor dezafectate
- Fasii de protectie intre zonele functionale si drumuri cu trafic intens
- Integrarea trupurilor de intravilan prin extinderea acestuia acolo unde se justifica

- Ocuparea terenurilor libere cu functiuni specifice zonei in care acestea se afla amplasate
- Incurajarea varietatii functionale si dezvoltarii functionale a localitatilor
- Marirea suprafetei de spatii verzi
- Dotari pentru agrement si sport care sa aduca un plus din punct de vedere al atractivitatii turistice
- Valorificarea potentialului peisager
- Valorificarea potentialului balnear si a celui turistic
- Diminuarea poluarii fonice
- Controlarea depozitarii deseurilor, stabilirea zonei destinate acestei functiuni si stabilirea zonei de protectie a acesteia
- Stoparea deversarilor necontrolate in apele de suprafata
- Ecologizarea activitatilor productive
- Reabilitarea fondului construit, in special in zonele monumentelor istorice si a protectiei acestora
- Dezvoltarea si modernizarea zonelor agro industriale
- Protejarea patrimoniului construit cu valoare arhitecturala si ambientala

Viziunea asupra dezvoltarii comunei este aceea de a deveni un centru de dezvoltare important in cadrul judetului, care sa utilizeze in mod inteligent resursele energetice, umane, naturale si antropice de care dispune si care sa ofere un nivel ridicat al calitatii vietii.

3.3. OPTIMIZAREA RELATIILOR IN TERITORIU

Pe baza prevederilor, propunerilor si informatiilor oferite de planurile de amenajare a teritoriului si de studiile de fundamentare, prezentam propunerile de optimizare a relatiilor in teritoriu.

3.3.1. Pozitia localitatii in reseaua judetului

Situata in imediata apropiere a resedintei de judet – municipiul Bistrita si in apropierea orasului Nasaud, comuna Dumitra are premisele necesare pentru dezvoltare.

3.3.2. Caile de comunicatie si transport

Drumul national si cel judetean se afla intr-o stare relativ buna, avand nevoie doar de reparatii punctuale.

O parte din drumurile comunale si a strazilor nu au imbracaminte definitiva, acestea fiind realizate din pamant sau pietris.

Se propune modernizarea tuturor drumurilor din localitate, prin asfaltare, largire, modernizare si prin realizarea lucrarilor auxiliare de colectare si evacuare a apelor pluviale din zona drumurilor, acolo unde acestea nu exista. Se vor moderniza sau reabilita, dupa caz, podurile, podetele, zidurile de sprijin de la nivelul drumurilor.

Se vor realiza trasee pietonale noi, se vor realiza trasee pentru biciclete in zonele turistice propuse, care sa uneasca toate punctele de interes turistic de la nivelul localitatilor.

Se vor reabilita trotuarele existente.

Toate strazile si drumurile se vor semnaliza corespunzator

3.3.3. Mutatii intervenite in folosinta terenurilor

Toate terenurile propuse a fi introduse in intravilan vor fi scoase din circuitul agricol.

3.3.4. Lucrari majore prevazute, propuse in teritoriu

Realizarea unei statiuni turistice balneare pe teritoriul localitatii Dumitra.

3.3.5. Deplasari pentru munca

Stabilirea populatiei si dezvoltarea zonei este conditionata de aparitia unor functiuni care sa genereze locuri de munca in localitate.

3.3.6. Dezvoltarea in teritoriu a echiparii edilitare

Prin extinderea perimetrelor construibile ale localitatilor comunei Dumitra vor apare noi consumatori de utilitati (apa, retea de canalizare, energie electrica) care vor putea beneficia de aceste utilitati prin extinderea si racordarea la retelele existente in fiecare localitate.

Se doreste de asemenea introducerea unei retele de alimentare cu gaze naturale.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITATILOR

In ce priveste dezvoltarea activitatilor, la nivelul comunei Dumitra se remarca faptul ca sunt create posibilitati foarte bune de dezvoltare a unui numar important de societati aproape in toate domeniile de activitate.

Industria si agricultura:

Cea mai mare parte a teritoriului administrativ este ocupata de suprafete agricole. Profilul economic al comunei este in prezent preponderent agricol, inasa, in cea mai mare parte se practica o agricultura de subzistenta, pe suprafete mici si fara a beneficia de tehnologiile moderne in domeniu. Se remarca inasa tendinta de dezvoltare a acestei ramuri a economiei zonei, prin urmare, s-au alocat suprafete extinse pentru realizarea investitiilor in domeniul agricol si de mica industrie.

Sectorul serviciilor

Se impune dezvoltarea sectorului serviciilor, cu precadere specificul unitatilor necesar a se realiza fiind cel care sa deserveasca zonele rezidentiale.

Deoarece dezvoltarea unei localitati depinde si de ceea ce ofera oamenilor din afara ei, se are in vedere dezvoltarea serviciilor in domeniul turismului prin crearea unei zone special destinate acestei functiuni – zona centrului balnear.

Modul de folosire a rezervelor existente de teren

Rezervele existente de teren trebuie folosite eficient cu pastrarea zonarii functionale si a caracterului fiecărei zone si unitati teritoriale de folosinta.

Asigurarea cu utilitati

Este un punct obligatoriu de indeplinit pentru orice asezare in curs de dezvoltare.

Locuri de munca necesar de creat

Odata cu dezvoltarea agro industrială a zonei si odata cu creerea unei zone turistice ample se vor crea locuri de munca diverse.

3.5. EVOLUTIA POPULATIEI

Populatia comunei Dumitra se afla in momentul de fata in crestere fata de anul 2002, cand recensamantul a oferit urmatoarele date: in comuna Dumitra locuiau 4536 locuitori, din care 2696 se aflau in localitatea Dumitra, 906 in Cepari si 938 in Tarpiu.

Conform datelor oferite de recensamantul din anul 2011, (informatii oferite de Institutul National de Statistica), comuna Dumitra are o populatie de 4282 locuitori, din care in localitatea Dumitra traiesc 2555, localitatea Cepari adaposteste un numar de 965 de locuitori iar in Tarpiu locuiesc 762 locuitori.

Statistica asupra populatiei, realizata in luna Iunie a anului 2017, arata o crestere a populatiei, numarul locuitorilor comunei Dumitra fiind de 5505 persoane.

Populatia comunei Dumitra va fi afectata in viitor de urmatoarele fenomene demografice cu efecte asupra situatiei economico – sociale:

1. Reducerea populatiei active prin migrarea acestora spre zonele urbane din jur duce la un deficit de forta de munca in conditiile in care in comuna nu sunt suficiente societati care pot asigura locuri de munca pentru locuitori.
2. Numarul mic de tineri si cresterea numarului de persoane in varsta va afecta inlocuirea simpla a generatiilor.
3. Cresterea in viitor a problemelor sociale si economice legate de populatia cu varsta peste 65 de ani.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULATIEI

Propunerile pentru organizarea circulatiilor se regasesc pe plansele de reglementari pentru fiecare localitate in parte.

Tramele stradale majore sunt reprezentate de drumul national, de cel judetean si de principalele drumuri comunale si strazi care converg catre acestea.

In scopul imbunatatirii conditiilor de circulatie se propun urmatoarele:

- modernizarea strazilor care fac parte din trama stradala majora, pornind din zona centrala spre extremitati, urmarindu-se corelarea lucrarilor de modernizare cu cele de extindere de utilitati.
- Consolidarea sistemelor rutiere de strazi pietruite, pana la realizarea imbracamintii definitive pe acestea
- pietruirea si balastarea strazilor care sunt impracticabile in anotimpurile ploioase

- amenajarea unor parcaje publice in zona centrala, fara insa a desfiinta zonele verzi existente;
- va fi impusa respectarea parcajelor pentru prestari servicii sau pentru locuinte in afara spatiului apartinand domeniului public
- amenajarea zonelor pentru circulatia pietonala;
- amenajarea corespunzatoare a trotuarelor si a zonelor verzi protectoare
- amenajarea unor piste de biciclete care sa uneasca principalele puncte de atractie turistica din localitati in scopul utilizarii si dezvoltarii potentialului turistic al zonei
- ordonarea tramei stradale, deschiderea de noi artere de circulatie, largirea si omogenizarea profilelor transversale ale strazilor existente

Lucrarile prevazute se vor realiza etapizat, in functie de necesitati si de posibilitatile de realizare a lor.

Etapă I ar trebui sa prevada lucrarile de maxima urgenta cum ar fi:

- eliminarea unor neconcordanțe între necesitățile traficului actual și caracteristicile

tramei stradale, remedierea unor dificultati existente;

- modernizarea strazilor care fac parte din trama stradala majora;
- consolidarea sistemelor rutiere la strazile pietruite;
- pietruirea si balastarea strazilor care sunt impracticabile in anotimpurile ploioase
- marcaje rutiere, amenajare de trotuare;
- consolidarea podurilor.

Etapă a II-a ar trebui sa cuprinda restul prevederilor pentru modernizarea tramei stradale, cum ar fi:

- extinderea tramei stradale in zonele de extindere a intravilanului;
- regularizarea vailor care traverseaza localitatea;
- realizarea parcajelor publice;
- realizarea traseelor pietonale si de biciclete;
- modernizarea intregii retele rutiere.

Se va urmări realizarea unor varietati a profilului transversal și adaptarea lui la functionalitatea predominanta a zonei care o strabate:

- fire de stationare in zonele comerciale si/sau de interes public;
- plantarea de arbori si arbusti;
- trotuare amenajate pentru pietoni;
- retrageri ale fronturilor construite.

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCTIONALA. BILANT TERITORIAL

Ca urmare a necesitatilor de dezvoltare, a strategiilor de dezvoltare și a studiilor de fundamentare, noi zone au fost introduse in intravilan fata de PUG anterior.

Intravilanul existent si propus, zonificarea functionala, categoriile de interventii sunt prezentate in plansele de REGLEMENTARI URBANISTICE. ZONIFICARE pentru fiecare localitate.

Intregul aspect al localitatilor este rural, cu insertii de cladiri avand un regim de inaltime P, P+1, gospodarii care au in componenta atat locuinte cat si anexe gospodaresti pentru cresterea animalelor. Parcelarul, fondul construit si amenajarile care constituie suportul si totodata generatorul functiunilor a fost analizat sub aspectul gradului de echipare tehnica, vecini, calitati spatiale volumetrice si arhitecturale, evidentiindu-se diferentierile morfologice, cele privind caracterul coerent si gradul de viabilitate a acestui fond. Au fost luate in considerare mai multe criterii de analiza a zonelor cu caracteristici comune si s-au putut contura in functie de acestea propunerile.

3.7.1. INTRAVILAN PROPUS

Se propune modificarea limitei perimetrului intravilan pentru fiecare localitate in parte, conform planselor REGLEMENTARI URBANISTICE - ZONIFICARE.

Cea mai mare parte a intravilanului este ocupata in continuare de zona de locuire, in principal zona de locuinte cu regim mic si mediu de inaltime. Problemele identificate la nivelul acesteia sunt legate in principal de racordarea cladirilor la retelele de utilitati ale comunei – apa, canalizare, energie electrica. Se doreste extinderea retelor astfel incat acestea sa fie asigurate in intreg intravilanul comunei, pentru reducerea numarului de locuinte care au ca sursa de apa fantanile proprii si ca retea de canalizare bazine vidanjabile.

Se remarca o relocare a zonelor pentru institutii publice si servicii, in functie de potentialul de dezvoltare al localitatilor.

De asemenea s-au extins/relocat zonele destinate functiunilor agro-industriale. Relocarea s-a facut din motive de incompatibilitate intre zone functionale, acestea aflandu-se dispersate in cadrul zonelor de locuit.

S-au extins zonele de spatii verzi cu scopul asigurarii suprafetei minime de spatii verzi conform reglementarilor in vigoare. Datele statistice din luna Iunie a anului 2017 arata ca in comuna Dumitra locuiesc 5505 persoane. Suprafata minima recomandata de spatiu verde pe locuitor este de 26 mp. Astfel, rezulta o suprafata minima recomandata de spatiu verde la nivelul comunei de 14.31 ha. S-au stabilit zonele de protectie a monumentelor istorice precum si zonele de protectie sanitara a unitatilor agro industriale, in functie de specificul lor.

S-a creat o zona distincta destiata turismului in localitatea Dumitra, zona cu potential de dezvoltare balnear. Aceasta va dispune de toate utilitatile, se afla amplasata intr-o zona mai retrasa a localitatii pentru a nu interfera prea mult cu viata comunei. In aceeasi masura zona turistica aduce un plus de dezvoltare la nivelul localitatii Dumitra si implicit a comunei.

Zona de gospodarie comunala, formata din doua componente distincte – subzona cimitirelor si subzona constructiilor si amenajarilor tehnico edilitare. Aceasta din urma a fost extinsa din cauza amplasarii depozitului de deseuri din localitatea Tarpiu. Aceste zone beneficiaza de limite de protectie sanitara.

3.7.2. ZONIFICARE FUNCTIONALA:

Toate localitatile comunei Dumitra vor avea urmatoarea zonificare functionala:

I. ZONA DE INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII – IS cu subzonele:

IS 1-Subzona Institutii publice si servicii

IS 2-Subzona Institutii publice si servicii cu interdictie temporara de construire

IS 3-Subzona Institutii publice si servicii cu interdictie definitiva de construire

IS 4-Subzona Institutii publice si servicii aflate in zona de protectie a monumentului istoric

II. ZONA DE LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE – L cu subzonele:

L1 -Subzona Locuintelor existente in zona centrala

L2 -Subzona Locuintelor existente si propuse

L3 -Subzona Locuintelor existente si propuse in zone cu interdictie temporara de construire

L4 -Subzona Locuintelor in zone cu interdictie definitiva de construire

L5 -Subzona Locuintelor aflate in zona de protectie a monumentului istoric

III. ZONA DE UNITATI AGRICOLE, INDUSTRIALE, AGROINDUSTRIALE SI DE DEPOZITARE AI cu subzonele:

AI-Subzona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare

AI1 -Subzona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare aflate in zona de protectie a monumentului istoric

IV. ZONA DE GOSPODARIRE COMUNALA G cu subzonele:

G1 - Subzona cimitire

G2 - Subzona constructiilor si amenajarilor tehnico edilitare

G3 – Subzona gospodarie comunala aflata in zona de protectie a monumentului istoric

V.ZONA SPATII VERZI – V cu subzonele:

V1- Subzona recreatie, sport

V2- Subzona spatii verzi plantate

V3- Subzona spatii verzi plantate aflate in zona de protectie a monumentului istoric

VI.ZONA AMENAJARI TURISTICE T cu subzonele:

T1- Subzona balneara statiune balneara

T2- Subzona de agrement, turism rural, case

VII. ZONA CAILOR DE COMUNICATIE RUTIERA CU AMENAJARILE AFERENTE

VIII. ZONA ACOPERITA DE APE Th

3.7.2. BILANT TERITORIAL PROPUS COMUNA DUMITRA

UAT Comuna Dumitra

Teritoriul administrativ teritorial al unitatii de baza PROPUS	Categorii de folosinta(ha)									
	Agricol				Neagricol					TOTAL
	Arabil	Pasuni- fanete	Vii	Livezi	Padurii	Ape	Drumuri	Curti- constructii	Neprod	
EXTRAVILAN	2162,49	3300,4	4,65	101,4	1830,87	83,44	86	2,41	52	7623,66
INTRAVILAN	390,94	287	1,32	26,6	-	10,56	69	112,35	13	910,77
TOTAL	2553,43	3587,4	5,97	128	1830,87	94	155	114,76	65	8534,43

Intravilan Localitate	PROPUS	
	HA	%
Dumitra	516.41	56.70
Cepari	201.5	22.12
Tarpiu	192.86	21.18
TOTAL INTRAVILAN	910.77	100

BILANT TERITORIAL COMUNA DUMITRA				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	HA	%	HA	%
Zona de institutii publice si servicii	16.23	2.25	13.07	1.44
Zona de locuinte si functiuni complementare	593.89	82.23	675.63	74.18
Zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare)	20.78	2.88	84.93	9.33
Zona de gospodarire comunala	7.64	1.06	28.79	3.16
Zona spatii verzi	23.12	3.20	24.11	2.65
Zona amenajarilor turistice	0.00	0.00	16.71	1.83
Ape si zone protectie ape	16.70	2.31	18.86	2.07
Drumuri si circulatii	43.85	6.07	48.67	5.34
TOTAL INTRAVILAN	722.21	100.00	910.77	100.00

NOTA: S-a facut o actualizare a tuturor suprafetelor de teren conform planselor PUG 2008, in conditiile in care acestea nu au fost calculate corect in momentul in care s-a realizat PUG-ul anterior din lipsa unor tehnologii si programe de care dispunem astazi.

S-au introdus in intravilan unele zone in care terenul bun de fundare si existenta utilitatilor si a drumurilor a dus la o dezvoltare a zonei in ultimii ani. De asemenea s-au introdus in intravilan suprafetele necesare pentru dezvoltarea unor functiuni noi – zona turistica, sau pentru dezvoltarea masiva a unor functiuni existente, sustinand astfel directia de dezvoltare actuala a comunei – spatii ample pentru zone agroindustriale.

De asemenea, scoaterea din intravilan a unor zone (in a caror directie nu s-au dezvoltat constructii din cauza naturii terenului de fundare, a pantelor prea mari a versantilor sau a lipsei infrastructurii de drumuri si utilitati in zona, implicit zone in care ridicarea constructiilor ar presupune costuri mai mari) a dus la modificarea suprafetelor unor categorii de folosinta, in sensul scaderii acestora.

BILANT TERITORIAL LOC. DUMITRA				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPOS	
	HA	%	HA	%
Zona de institutii publice si servicii	11.15	2.85	7.77	1.50
Zona de locuinte si functiuni complementare	320.61	81.93	379.59	73.51
Zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare)	14.11	3.61	64.43	12.48
Zona de gospodarire comunala	4.66	1.19	1.71	0.33
Zona spatii verzi	7.81	2.00	8.80	1.70
Zona amenajarilor turistice	0.00	0.00	16.71	3.24
Ape si zone protectie ape	10.20	2.61	11.70	2.27
Drumuri si circulatii	22.80	5.83	25.70	4.98
TOTAL INTRAVILAN	391.34	100.00	516.41	100.00

MODIFICARI ALE SUPRAFETELOR PE FUNCTIUNI – EXPLICATII SI JUSTIFICARI:

ZONA DE INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII: UTR IS

In partea de Nord, o suprafata de **3.25 ha** a trecut din zona de Institutii publice si servicii in zona de locuinte si functiuni complementare. Aceasta zona era trecuta in mod eronat in zona de institutii publice si servicii, fiind in realitate o zona de locuinte.

In zona centrala o suprafata de **0.27 ha** pe care sunt construite blocuri de locuinte era incadrata gresit in zona de institutii publice si servicii. Aceasta suprafata a fost trecuta la zona de locuinte si functiuni complementare.

In zona centrala a localitatii Dumitra exista doua parcele care au trecut din zona de locuinte si functiuni complementare in zona de institutii publice si servicii. Este vorba despre o parcela in suprafata de **0.05 ha** care reprezinta un teren pe care se doreste amenajarea unei piete agroalimentare si despre o parcela de 0.085 ha pe care in momentul de fata se afla centrul de informare turistica. Aceasta a fost incadrata gresit in zona de locuinte in PUG 2008, aceasta fiind de fapt cladirea fostei gradinite din localitate.

ZONA DE LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE: UTR L

Suprafete de locuinte si functiuni complementare scoase din intravilan.

Pe teritoriul localitatii Dumitra exista cateva zone care nu s-au dezvoltat in ultimii ani (nu au aparut constructii noi, nu beneficiaza de utilitati sau drumuri).

Din partea de Nord a localitatii Dumitra a fost scoasa din intravilan o suprafata de **3.1 ha** din zona de locuinte si functiuni complementare din cauza terenului instabil si a naturii dificile a terenului de fundare. Din aceste motive aceasta zona nu s-a dezvoltat in ultimii 10 ani din punct de vedere al fondului construit, asadar, s-a considerat oportuna scoaterea din intravilan.

Din partea central nordica a localitatii Dumitra s-a scos din intravilan suprafata de **10.27 ha**. In aceasta zona terenul este mlatinos, cu un nivel crescut al panzei freatice, acest lucru facand ca realizarea constructiilor sa se poata face doar cu sisteme speciale de fundare si drenaj, care cresc foarte mult costurile de constructie. Din acest motiv zona nu a cunoscut o dezvoltare in ultimii ani.

Tot in partea de Nord a fost scoasa din intravilan o suprafata de locuinte si functiuni complementare de **4.5 ha**. Panta mare a terenului a facut ca aceasta zona sa nu se dezvolte in ultimii 10 ani.

Tot din cauza pantei abrupte a terenului exista o zona de locuinte si functiuni complementare in suprafata de **10.5 ha** in partea de Vest care nu s-a dezvoltat in ultima perioada. Si aceasta zona a fost scoasa din intravilanul localitatii.

De asemenea, in partea de sud Vest a localitatii exista o zona de locuinte si functiuni complementare care nu s-a dezvoltat in ultimii 10 ani. Suprafata acesteia este de **6.57 ha** si a fost scoasa din intravilan.

In partea de SE a localitatii Dumitra, o zona cu suprafata de **8.96 ha** a fost scoasa din intravilan deoarece este o zona care se foloseste in special pentru culturi agricole. Din cauza lipsei infrastructurii in zona (drumuri, retele de utilitati) in acest areal nu s-au realizat constructii in ultimii ani.

Suprafete de locuinte si functiuni complementare care si-au schimbat functiunea:

In partea de Vest a localitatii, o suprafata de **8.96 ha** a trecut din zona de locuinte si functiuni complementare in zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare). In realitate in aceasta zona s-au dezvoltat ferme. Din acelasi motiv mai exista o suprafata de **5.18 ha** si o alta de **1.68 ha** in partea de Sud a localitatii, care au fost mutate din zona de locuinte in cea de productie si servicii.

In zona centrala a localitatii Dumitra exista doua parcele care au trecut din zona de locuinte si functiuni complementare in zona de institutii publice si servicii. Este vorba despre o parcela in suprafata de 0.05 ha care reprezinta un teren pe care se doreste amenajarea unei piete agroalimentare si despre o parcela de 0.085 ha pe care in momentul de fata de afla centrul de informare turistica. Aceasta a fost incadrata gresit in zona de locuinte in PUG 2008, aceasta fiind de fapt cladirea fostei gradinite din localitate.

Suprafete de locuinte si functiuni complementare introduse in intravilan:

Exista cateva zone la nivelul localitatii Dumitra care au cunoscut o dezvoltare in ultimii ani, chiar daca acestea se aflau in extravilan. Tendinta generala este de dezvoltarea a acestor areale. Zona beneficiaza atat de terenuri bune de fundare cat si de retele de utilitati si drumuri (sau de proiecte de extindere a acestora).

O suprafata de **14.50 ha** in partea de Nord a localitatii a fost introdusa in intravilan deoarece exista o tendinta de dezvoltare a zonei in ultimii ani

Tot in partea de Nord o zona de **2.50 ha** a fost introdusa in intravilan in zona de locuinte si functiuni complementare.

In partea de Nord-Est s-a introdus in intravilan suprafata de **48.45 ha**, in partea de Est o suprafata de **12.30 ha** iar in partea de Vest o suprafata de **36.95 ha**.

Suprafete de alte functiuni care au devenit zona de locuinte si functiuni complementare:

In partea de Nord, o suprafata de **0.52 ha** a trecut **din** zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare) in zona de locuinte si functiuni complementare, deoarece aceasta este functiunea reala a zonei.

In partea de Sud, o suprafata de **0.12 ha** a trecut din zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare) in zona de locuinte si functiuni complementare, deoarece aceasta este functiunea reala a zonei.

In partea de Nord, o suprafata de **3.25 ha** a trecut din zona de Institutii publice si servicii in zona de locuinte si functiuni complementare. Aceasta zona era trecuta in mod eronat in zona de institutii publice si servicii, fiind in realitate o zona de locuinte.

In zona centrala o suprafata de **0.27 ha** pe care sunt construite blocuri de locuinte era incadrata gresit in zona de institutii publice si servicii. Aceasta suprafata a fost trecuta la zona de locuinte si functiuni complementare.

ZONA DE PRODUCTIE SI SERVICII (ZONA DE UNITATI AGRICOLE, INDUSTRIALE, AGROINDUSTRIALE SI DE DEPOZITARE) UTR AI

Suprafete de zone de productie si servicii scoase din intravilan.

In partea de Nord a localitatii s-a scos din intravilan o suprafata de **0.7 ha** din zona de productie si servicii din cauza parcellarului existent (conturul noului PUG tine cont de parcellarul existent, prin urmare, s-au scos in intravilan suprafete ale parcelor care aveau doar o mica parte in intravilan).

In partea de Sud a localitatii s-au scos din intravilan **1.3 ha** deoarece zona nu s-a dezvoltat in ultimii ani din cauza lipsei infrastructurii in zona.

Suprafete de zone de productie si servicii care si-au schimbat functiunea:

In partea de Nord, o suprafata de **0.52 ha** a trecut din zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare) in

zona de locuinte si functiuni complementare, deoarece aceasta este functiunea reala a zonei.

In partea de Sud, o suprafata de **0.12 ha** a trecut din zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare) in zona de locuinte si functiuni complementare, deoarece aceasta este functiunea reala a zonei.

Suprafete de zone de productie si servicii introduse in intravilan:

Zona agro industrială s-a extins spre Nordul localitatii cu o suprafata de **1.17 ha**, aceasta zona cunoscand o dezvoltare accentuata in ultimul timp pe aceasta functiune – au aparut o serie de ferme zootehnice si plantatii agricole.

In partea de Nord Est a localitatii Dumitra, o suprafata de **7.5 ha** a fost introdusa in intravilan in zona de productie si servicii deoarece in aceasta zona exista de asemenea o tendinta a populatiei de a amenaja exploatatii agricole.

In partea de Sud a localitatii Dumitra intravilanul s-a extins cu **28.47 ha** de zona de productie si servicii (atat terenul cat si pozitia zonei in cadrul localitatii – departe de zonele de locuit) facand ca acest spatiu sa fie potrivit pentru dezvoltarile agricole si agro industriale de dimensiuni mici).

Suprafete de alte functiuni care au devenit de zone de productie si servicii:

In partea de Vest a localitatii, o suprafata de **8.96 ha** a trecut din zona de locuinte si functiuni complementare in zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare). In realitate in aceasta zona s-au dezvoltat ferme.

Din acelasi motiv mai exista o suprafata de **5.18 ha** si o alta de **1.68 ha** in partea de Sud a localitatii, care au fost mutate din zona de locuinte in cea de productie si servicii.

ZONA DE GOSPODARIRE COMUNALA UTR G

Suprafetele incluse in zona de gospodarie comunală (cimitire, constructii tehnice edilitare), a fost scoasa din intravilan in partea de Nord suprafata de **1.02 ha**. Rezervorul de apa din aceasta zona nu se mai foloseste in prezent.

De asemenea odata cu trasarea conturului noului intravilan, din cauza parcelarului, s-au scos din intravilan urmatoarele suprafete din zonele de cimitire: **1.22 ha** in cazul cimitirului din partea de Sud Vest a localitatii si **0.73 ha** in cazul celui din partea de Sud Est.

ZONA DE SPATII VERZI: UTR V

Spatiile verzi existente la nivelul localitatii Dumitra au ramas la fel.

In PUG anterior localitatea Dumitra avea o suprafata de spatii verzi de 7.81 ha, insuficienta conform normelor in vigoare.

In localitatea Dumitra necesarul de spatiu verde este de $26 \times 3195 = 83070$ mp, respectiv 8.30 ha.

Suprafata propusa de spatii verzi pentru localitatea Dumitra, prin PUG Actualizat este de 8.80 ha, respectiv 27.54 mp/locuitor.

S-a adaugat o suprafata de **0.99 ha** de spatiu verde in partea de Nord Est a localitatii din parcele de teren apartinand domeniului public al comunei Dumitra, in zona de extindere a intravilanului, in partea de Nord-Est a localitatii (zona amenajarilor turistice).

ZONA DE APE SI PROTECTIE APE: UTR Th

Per total suprafata de ape si protectie ape a crescut fata de cea din PUG 2008.

Exista atat zone scoase din intravilan care includ cursuri de apa (zona central nordica a localitatii, o suprafata de **1.04 ha**) cat si zone introduse in intravilan care contin cursuri de apa si zone de protectie ale lor (inspre Vest si Nord Vest, o suprafata totala de **2.54 ha**).

ZONA DE DRUMURI SI CIRCULATII:

Per total suprafata de drumuri si circulatii a crescut fata de cea din PUG 2008.

Exista atat zone scoase din intravilan care includ drumuri cat si zone introduse in intravilan pe care fie exista drumuri care se propun pentru largire/modernizare/reabilitare fie s-au propus drumuri pe trasee noi pentru asigurarea infrastructurii necesare zonei.

Per total, o suprafata de drumuri de **1.30 ha** a fost scoasa din intravilan si o suprafata de **4.20 ha** de drumuri au fost adaugate in intravilan odata cu extinderea acestuia.

ZONA AMENAJARILOR TURISTICE:

In zona de Nord Est a localitatii Dumitra s-a introdus in intravilan suprafata de 16.71 ha in zona Amenajarilor turistice.

Calculul suprafetelor introduse si scoase din intravila, in comparatie cu suprafetele totale de intravilan existent si propus – localitatea Dumitra:

Suprafete scoase din intravilan (suprafete in ha la nivelul localitatii Dumitra):

$$3.1+10.27+4.5+10.5+6.57+8.96+0.7+1.3+1.02+0.73+1.22+1.04+1.30 = 51.21 \text{ ha}$$

Suprafete introduse in intravilan (suprafete in ha la nivelul localitatii Dumitra):

$$14.50+2.50+48.45+36.95+12.30+1.17+7.5+28.47+0.99+2.54+4.20+16.71 = 176.28 \text{ ha}$$

Suprafata intravilanului existent la nivelul localitatii Dumitra este de 391.34 ha.

Din acesta, 51.21 ha au fost scoase din intravilan, iar 176.28 ha este suprafata totala introdusa in intravilan la nivelul localitatii Dumitra.

Suprafata de intravilan propus este de : **391.34 – 51.21 + 176.28 = 516.41ha**

BILANT TERITORIAL LOC. CEPARI				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPOS	
	HA	%	HA	%
Zona de institutii publice si servicii	2.84	1.61	2.84	1.41
Zona de locuinte si functiuni complementare	149.98	85.05	172.93	85.82
Zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare)	0.2	0.11	0	0.00
Zona de gospodarire comunala	1.15	0.65	1.15	0.57
Zona spatii verzi	7.78	4.41	7.78	3.86
Ape si zone protectie ape	2	1.13	3.8	1.89
Drumuri si circulatii	12.4	7.03	13	6.45
TOTAL INTRAVILAN	176.35	100.00	201.5	100.00

MODIFICARI ALE SUPRAFETELOR PE FUNCTIUNI – EXPLICATII SI JUSTIFICARI:

ZONA DE INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII: UTR Is

Zona de institutii publice si servicii in cazul localitatii Cepari nu s-a modificat fata de PUG anterior.

ZONA DE LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE: UTR L

Suprafete de locuinte si functiuni complementare scoase din intravilan.

Pe teritoriul localitatii Cepari exista cateva zone care nu s-au dezvoltat in ultimii ani (nu au aparut constructii noi, nu beneficiaza de utilitati sau drumuri).

In partea de Nord-Est a localitatii suprafata de **15.04 ha** a fost scoasa din intravilan deoarece din cauza lipsei infrastructurii in zona (drumuri, retele de utilitati) in acest areal nu s-au realizat constructii in ultimii ani.

In aceeasi situatie este o zona in suprafata de **2.60 ha** aflata in partea de NV a localitatii.

In partea de Central Nordica exista o zona cu suprafata de **1.45 ha** care a fost scoasa din intravilan din cauza ca nu s-a dezvoltat in ultimii ani. Aceasta zona nu beneficiaza de utilitati sau drumul de acces, fiind in consecinta dificil de dezvoltat.

Tot in partea de Nord, s-au scos din intravilan trei zone insumand **3.72 ha**. Acestea s-au scos din intravilan datorita faptului ca nu s-au dezvoltat in ultimii 10 ani.

O alta zona in suprafata de **1.66 ha**, amplasata in partea de Sud a localitatii a fost scoasa din intravilan deoarece este greu accesibila si nu a cunoscut o dezvoltare in ultimii ani.

Suprafete de locuinte si functiuni complementare introduse in intravilan:

Exista cateva zone la nivelul localitatii Cepari care au cunoscut o dezvoltare in ultimii ani, chiar daca acestea se aflau in extravilan. Tendinta generala este de dezvoltarea a acestor areale. Zona beneficiaza atat de terenuri bune de fundare cat si de retele de utilitati si drumuri (sau de proiecte de extindere a acestora).

In partea de Sud a localitatii, o zona cu suprafata de **25.94 ha** a fost introdusa in intravilan pentru ca a cunoscut o dezvoltare rapida in ultimii 10 ani. Se observa tendinta populatiei de a amenaja gospodarii in aceasta zona.

Din aceleasi motive s-au adaugat in intravilanul localitatii Cepari suprafetele de **9.46 ha** in partea de Nord si **5.95 ha** in partea de Nord-Est a localitatii.

In partea de Nord Vest s-a introdus in intravilan suprafata de **6.08 ha** pentru reintregirea parcelelor din aceasta zona (conturul noului PUG tine cont de parcelarul existent, prin urmare, s-au introdus in intravilan suprafete din acest motiv).

ZONA DE PRODUCTIE SI SERVICII (ZONA DE UNITATI AGRICOLE, INDUSTRIALE, AGROINDUSTRIALE SI DE DEPOZITARE) UTR AI

In cazul localitatii Cepari, s-a scos din intravilan suprafata de 0.2 ha de zone de productie si servicii din zona de Nord a localitatii. In PUG actualizat in zona localitatii Cepari aceasta functiune nu mai exista.

ZONA DE GOSPODARIRE COMUNALA UTR G

Zona de gospodarie comunala (cimitire si constructii tehnico edilitare) in cazul localitatii Cepari nu s-a modificat fata de PUG anterior.

ZONA DE SPATII VERZI: UTR V

In PUG anterior localitatea Cepari avea o suprafata de spatii verzi de 7.78 ha.

In localitatea Cepari necesarul de spatiu verde este de $26 \times 1240 = 32240$ mp, respectiv 3.23 ha.

Suprafata de spatii verzi existente s-a pastrat in PUG actualizat, respectiv 7.78 ha. In localitatea Cepari fiecarui locuitor ii revine o suprafata de spatii verzi de 62.76 mp.

ZONA DE APE SI PROTECTIE APE: UTR Th

Per total suprafata de ape si protectie ape a crescut fata de cea din PUG 2008.

Exista zone introduse in intravilan care contin cursuri de apa si zone de protectie ale lor (inspre Sud, o suprafata totala de **1.79 ha**).

ZONA DE DRUMURI SI CIRCULATII:

Per total suprafata de drumuri si circulatii a crescut fata de cea din PUG 2008.

Exista zone introduse in intravilan pe care fie exista drumuri care se propun pentru largire/modernizare/reabilitare fie s-au propus drumuri pe trasee noi pentru asigurarea infrastructurii necesare zonei.

Per total o suprafata de **0.60 ha** de drumuri au fost adaugate in intravilan odata cu extinderea acestuia.

Calculul suprafetelor introduse si scoase din intravila, in comparatie cu suprafetele totale de intravilan existent si propus – localitatea Cepari:

Suprafete scoase din intravilan (suprafete in ha la nivelul localitatii Cepari):
 $15.04 + 2.60 + 1.45 + 3.72 + 1.66 + 0.2 = 24.67$ ha

Suprafete introduse in intravilan (suprafete in ha la nivelul localitatii Cepari):

$25.94 + 9.46 + 5.95 + 6.08 + 1.79 + 0.6 = 49.82$ ha

Suprafata intravilanului existent la nivelul localitatii Cepari este de 176.35 ha.

Din acesta, 24.67 ha au fost scoase din intravilan, iar 49.81 ha este suprafata totala introdusa in intravilan la nivelul localitatii Cepari.

Suprafata de intravilan propus este de : **$176.35 - 24.67 + 49.82 = 201.50$ ha.**

BILANT TERITORIAL LOC. TARPIU				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	HA	%	HA	%
Zona de institutii publice si servicii	2.24	1.45	2.46	1.28
Zona de locuinte si functiuni complementare	123.3	79.80	123.11	63.83
Zona de productie si servicii (Zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare)	6.47	4.19	22.07	11.44
Zona de gospodarire comunale	1.83	1.18	25.93	13.44
din care zona desinata depozitului ecologic de deseyru			21.65	11.23
zone cu alte destinatii de gospodarire comunale			2.71	1.41
Zona spatii verzi	7.53	4.87	7.53	3.90
Ape si zone protectie ape	4.5	2.91	3.36	1.74
Drumuri si circulatii	8.65	5.60	9.97	5.17
TOTAL INTRAVILAN	154.52	100.00	194.43	100.81
	154.52		192.86	

ZONA DE INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII: UTR IS

In zona de institutii publice si servicii a fost introdusa suprafata de **0.22 ha** din zona de locuinte si functiuni complementare deoarece zona respectiva a fost incadrata in mod eronat in zona de locuinte in PUG 2008.

ZONA DE LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE: UTR L

Suprafete de locuinte si functiuni complementare scoase din intravilan.

Exista cateva zone care nu s-au dezvoltat in ultimii ani din cauza lipsei infrastructurii de drumuri si utilitati. Acestea au fost scoase din intravilan. O astfel de zona, in suprafata de **4.93 ha** se afla amplasata in partea de Est a localitatii Tarpiu. Mai exista atfel de zone in : Nord – suprafata de **3.44 ha**, in Sud – **0.49 ha** si in SE **3.90 ha**.

In partea de Vest a localitatii exista trei zone care insumeaza in total **3 ha** care s-au scos din intravilan din cauza faptului ca intravilanul vechi cuprindea doar

o mica parte din parcelele din aceasta zona. Conturul intravilanului nou tine cont de parcelarul existent, prin urmare, aceste suprafete au fost scoase din intravilan. In partea de Nord Est mai exista o zona cu suprafata de **1.44 ha** scoasa din intravilan din aceleasi considerente.

Suprafete de locuinte si functiuni complementare care si-au schimbat functiunea:

In zona de institutii publice si servicii a fost introdusa suprafata de **0.22 ha** din zona de locuinte si functiuni complementare deoarece zona respectiva a fost incadrata in mod eronat in zona de locuinte in PUG 2008.

De asemenea, in partea de Vest a localitatii Tarpiu doua zone cu suprafetele de **1.67 ha**, respectiv **5.69 ha** au trecut din zona de locuinte in zona de zona de productie si servicii (zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare) deoarece aceasta este functiunea reala din zona.

Suprafete de locuinte si functiuni complementare introduse in intravilan:

Exista cateva zone la nivelul localitatii Tarpiu care au cunoscut o dezvoltare in ultimii ani, chiar daca acestea se aflau in extravilan. Tendinta generala este de dezvoltarea a acestor areale. Zona beneficiaza atat de terenuri bune de fundare cat si de retele de utilitati si drumuri (sau de proiecte de extindere a acestora).

O astfel de zona se afla amplasata in partea de Est a localitatii si are o suprafata de **2.3 ha**. Aceasta beneficiaza de toata infrastructura necesara dezvoltarii.

Unele zone au fost introduse in intravilan pentru reintregirea parcelelor (conturul noului PUG tine cont de parcelarul existent, prin urmare, s-au introdus in intravilan suprafete din acest motiv). Acestea se regasesc in Sudul localitatii - trei zone care insumeaza suprafata de **5.70 ha**; in partea de SE a localitatii - **0.99 ha** si in partea de Nord - **6.24 ha**.

In partea de NV a fost introdusa in intravilan in zona de locuinte si functiuni complementare suprafata de **9.36 ha** (in trei zone) deoarece zona beneficiaza de infrastructura de drumuri si utilitati si s-a dezvoltat in ultimii ani.

ZONA DE PRODUCTIE SI SERVICII (ZONA DE UNITATI AGRICOLE, INDUSTRIALE, AGROINDUSTRIALE SI DE DEPOZITARE) UTR AI **Suprafete de zone de productie si servicii introduse in intravilan:**

In partea de Est a localitatii s-a introdus in intravilan in zona de productie si servicii suprafata de **4.30 ha**. Aceasta zona a cunoscut o dezvoltare in aceasta directie in ultimii ani, iar pozitia in cadrul localitatii face ca aceasta zona sa fie potrivita amenajarii unor functiuni de acest tip.

In partea de Vest, s-au adaugat in intravilan 2 zone insumand **3.94 ha**, pentru reintregirea parcelelor (conturul noului PUG tine cont de parcelarul existent, prin urmare, s-au introdus in intravilan suprafete din acest motiv).

Suprafete de alte functiuni care au devenit de zone de productie si servicii:

In partea de Vest a localitatii Tarpiu doua zone cu suprafetele de **1.67 ha**, respectiv **5.69 ha** au trecut din zona de locuinte in zona de productie si servicii (zona de unitati agricole, industriale, agroindustriale si de depozitare) deoarece aceasta este functiunea reala din zona.

ZONA DE GOSPODARIRE COMUNALA UTR G

In PUG existent in localitatea Tarpiu zona de gospodarie comunală era reprezentata de zona bazinului de apa in suprafata de **0.68 ha** si cimitirul din partea de Sud in suprafata de **1.15 ha**.

Zona aferenta bazinului de apa a fost scoasa din intravilan, pentru ca acesta nu mai este folosit in prezent.

In partea de Vest s-a adaugat in intravilan suprafata de **1.56 ha** - teren aferent statiei de epurare si suprafata de **21.65 ha** ca spatiu destinat amenajarii **depozitului ecologic de deseuri** din localitatea Tarpiu. Aceasta suprafata cuprinde atat amenajarile deja existente legate de acest depozit cat si terenul necesar extinderilor sale viitoare.

ZONA DE SPATII VERZI: UTR V

In PUG anterior localitatea Tarpiu avea o suprafata de spatii verzi de 7.53 ha.

In localitatea Tarpiu necesarul de spatiu verde este de $26 \times 1071 = 27846$ mp, respectiv 2.79 ha.

Suprafata de spatii verzi existente s-a pastrat in PUG actualizat, respectiv 7.53 ha. In localitatea Tarpiu fiecarui locuitor ii revine o suprafata de spatii verzi de 70.32 mp.

ZONA DE APE SI PROTECTIE APE: UTR Th

Per total suprafata de ape si protectie ape a scazut fata de cea din PUG 2008.

In partea de Sud a localitatii, nu s-a inclus in intravilan zona de parau din capetele parcelor. Intravilanul propus nu include in limitele sale paraul pe aceasta zona insumeaza o suprafata de **1.45 ha**.

De asemenea, exista zone care au fost scoase din intravilan care contin cursuri de apa. Suprafata apelor din aceste areale este de **0.69 ha**.

s-au introdus in intravilan zone care cuprind cursuri de apa. Acestea insumeaza o suprafata de **1 ha** de ape si zone de protectie ape.

ZONA DE DRUMURI SI CIRCULATII:

Per total suprafata de drumuri si circulatii a crescut fata de cea din PUG 2008.

Exista zone introduse in intravilan pe care fie exista drumuri care se propun pentru largire/modernizare/reabilitare fie s-au propus drumuri pe trasee noi pentru asigurarea infrastructurii necesare zonei.

Per total o suprafata de **1.32 ha** de drumuri au fost adaugate in intravilan odata cu extinderea acestuia.

Calculul suprafetelor introduse si scoase din intravila, in comparatie cu suprafetele totale de intravilan existent si propus – localitatea Tarpiu:

Suprafete scoase din intravilan (suprafete in ha la nivelul localitatii Tarpiu):
 $4.93+3.44+0.49+3.90+3+1.44 +0.68+1.45+0.69= 20.02$ ha

Suprafete introduse in intravilan (suprafete in ha la nivelul localitatii Tarpiu):

$2.3+5.70+0.99+6.24+9.36+4.3+2.37+1.56+23.22+1+1.32= 58.36$ ha

Suprafata intravilanului existent la nivelul localitatii Tarpiu este de 154.52 ha.

Din acesta, 20.02 ha au fost scoase din intravilan, iar 58.36 ha este suprafata totala introdusa in intravilan la nivelul localitatii Tarpiu.

Suprafata de intravilan propus este de : **$176.35 - 24.67 + 49.82 = 192.86$ ha.**

3.8. ZONE CU RISCURI NATURALE SI MASURI PROPUSE

Nu au fost identificate zone cu riscuri seismice, de inundabilitate sau alunecari de teren majore.

Zonele de versant cu potential de producere a unor alunecari de teren au fost marcate pe plansele propuse, iar emiterea autorizatiilor de construire in aceste zone sunt conditionate de existenta unui studiu geo, realizat conform legii si de realizarea unor lucrari de stabilizare a terenului.

Nu exista zone cu potential de inundabilitate cunoscute in comuna Dumitra. Se recomanda intretinerea cursurilor de apa pentru a evita colmatarea acestora si reversarile accidentale datorate neintretinerii acestora.

Vor fi respectate zonele de protectie pentru cursurile de apa impuse de Apele Romane. Toate cursurile de apa din zona si canalele vor fi decolmatate. Se vor executa lucrari de drenaj acolo unde este cazul.

Pentru zonele identificate ca fiind instabile amplasarea constructiilor se va face pe baza studiilor geotehnice cu calculul stabilitatii versantului la incarcările suplimentare date de constructii. Nu se vor executa lucrari de sapatura de anvergura pe versant – taluzuri verticale, santuri adanci, umpluturi, etc. Se vor executa sapaturi locale pentru fundatii sau pentru ziduri de sprijin, care vor fi betonate imediat ce s-au terminat lucrarile de sapaturi. Se vor lua masuri pentru a preintampina patrunderea apei in sapatura. Apele meteorice se vor directiona spre rigole si vor fi dirijate astfel incat sa se evite producerea de eroziuni. Plantarile de arbori si arbusti se vor face la distante corespunzatoare fata de constructiile ce urmeaza a se executa.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPARII TEHNICO EDILITARE

Prin extinderea perimetrelor construibile ale localitatilor comunei Dumitra vor apare noi consumatori de apa, care vor putea beneficia de aceasta utilitate prin extinderea si racordarea la retelele de distributie a apei existente in fiecare localitate.

Se propune de asemenea extinderea retelei de canalizare.

Alimentarea cu energie electrica a consumatorilor casnici, social-edilitari si economici nou propusi prin dezvoltarea prevazuta in cadrul acestei lucrari, se va face fie de la posturile de transformare existente (a caror capacitate poate fi marita), fie prin intermediul unor noi posturi de transformare legate in bucla prin cablu de 20 kV, amplasate in cabine de zidarie, cabine metalice sau in montaj aerian. Iluminatul public stradal se va extinde corespunzator cu extinderea perimetrului constructibil.

Deoarece construirea noilor consumatori se face treptat, realizarea noii retele electrice si a noilor posturi de transformare (daca este cazul) se va realiza tot treptat.

Rețelele de telecomunicatii se vor extinde corespunzator cu extinderea perimetrului fiecărei localitati in parte si vor fi adiacente cailor de acces.

Se propune introducerea unei retele de alimentare cu gaze naturale in comuna.

Sistemul de depozitare a gunoiiului menajer este reprezentat prin depozitul ecologic de la Tarpiu, realizat in conformitate cu sistemul de management integrat al deseurilor in judetul Bistrita-Nasaud.

3.10 PROTECTIA MEDIULUI

Actualizarea planului urbanistic general al comunei, are, pe langa rolul fundamental de creare a cadrului arhitectural urbanistic si rolul de dirijare a dezvoltarii urbanistice ca un echilibru intre componenta sociala, economica si de mediu.

Planul urbanistic general este elementul esential al unei dezvoltari dirijate si a unei dezvoltari strategice. Lipsa unui plan de reglementare ar putea duce la modificarea peisajului prin dezvoltarea haotica a constructiilor, prin amplasarea cladirilor cu functiuni incompatibile unele langa altele, prin alterarea valorii urbanistice si peisagere, prin fragementarea structurii

De asemenea in conditiile unor dezvoltari imobiliare fara asigurarea utilitatilor in mod centralizat, impactul asupra apelor freatice, a solului si a aerului ca urmare a utilizarii sistemelor individuale de colectare si epurare a apelor uzate menajere ar creste.

Un alt factor important ar fi lipsa unui control adecvat asupra zonelor agro industriale poluante, aflate in apropierea zonelor de locuit.

Prin neimplementarea unui plan urbanistic general s-ar reduce semnificativ dezvoltarea economica a localitatii din cauza neimplementarii unor masuri menite sa incurajeze investitiile in zona.

Evaluarea asupra factorilor de mediu are ca scop determinarea formelor de impact semnificativ asupra mediului ale planului urbanistic general supus analizei.

Obiectivele de mediu reflecta politicile de mediu la nivel national si european precum si cele stabilite la nivel regional si prin Planul de actiune pentru mediu al judetului Bistrita-Nasaud.

Obiectivele de protectie a mediului vizeaza atingerea unor tinte cu privire la calitatea aerului, apei, solului/subsolului, biodiversitate, managementul riscurilor de mediu, mediul social si economic, mostenire culturala si patrimoniu istoric.

CALITATEA AERULUI:

Obiectivul principal este limitarea emisiilor in aer la un nivel care sa nu afecteze semnificativ climatul zonei si reducerea impactului transporturilor asupra calitatii aerului.

Obiectivul de mediu este reprezentat de imbunatatirea microclimatului urban si imbunatatirea calitatii vietii.

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: reabilitarea, modernizarea si extinderea traseelor pietonale, introducerea unor trasee pentru piste de biciclete care sa uneasca principalele obiective turistice si de recreere amplasate la nivelul comunei, extinderea si amenajarea spatiilor verzi, de sport si recreere, precum si a perdelelor de verdeata.

CALITATEA APEI:

Obiectivul principal: limitarea interventiilor in dinamica naturala si compozitia chimica a apelor

Obiectivul de mediu: imbunatatirea infrastructurii utilitare in vederea eliminarii formelor de depreciere a calitatii apelor

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: extinderea sistemului centralizat de canalizare, imbunatatirea si extinderea sistemelor de epurare a apei, introducerea obligativitatii realizarii sistemelor de alimentare cu apa si canalizare inaintea definitivarii constructiilor in zonele rezidentiale

CALITATEA SOLULUI/SUBSOLULUI

Obiectivul principal : limitarea impactului negativ asupra solului si subsolului

Obiectivul de mediu: trasarea unor coordonate de extindere al fondului construit astfel incat impactul asupra solului si subsolului sa fie redus la minim

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: delimitarea suprafetelor ocupate de functiuni industriale, impunerea unor parametrii de ocupare al terenului care sa reduca la minim impactul negativ asupra solului si subsolului.

BIODIVERSITATE:

Obiectivul principal: reducerea impactului asupra biodiversitatii, florei si faunei

Obiectivul de mediu: stoparea exploatarei necontrolate a resurselor neregenerabile si a patrimoniului natural.

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: amplasarea zonelor industriale si agricole la distanta fata de spatiile verzi de recreere, amenajarea parcurilor, a scuarurilor, a perdelelor verzi de protectie, etc.

CALITATEA PEISAJULUI:

Obiectivul principal: reducerea impactului asupra peisajului

Obiectivul de mediu: organizarea zonelor de constructii noi in conformitate cu cele existente, integrarea buna a noilor constructii din punct de vedere estetic si peisagistic, respectarea specificului zonei.

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: impunerea unor parametrii care sa permita integrarea constructiilor noi in mediul natural si construit existent.

MANAGEMENTUL RISCURILOR DE MEDIU:

Obiectivul de mediu: reducerea gradului de vulnerabilitate la fenomene de risc

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de fenomene de risc, identificarea zonelor cu riscuri naturale și impunerea unor restricții de construire.

MEDIUL SOCIAL SI ECONOMIC:

Obiectivul principal: îmbunătățirea stării de sănătate a populației, îmbunătățirea condițiilor de infrastructură pentru încurajarea dezvoltării mediului economic.

Obiectivul de mediu: identificarea efectelor poluării asupra sănătății publice, protejarea obiectivelor socio economice, asigurarea calității mediului ambiant, reducerea suprafețelor afectate de fenomene de risc natural, reducerea poluării fonice și a aerului datorate traficului pe drumul național.

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: identificarea zonelor care necesită perdele de protecție, implementarea unui sistem pentru colectarea, manipularea, transportul și depozitarea deșeurilor, creșterea suprafețelor de spații verzi.

MOSTENIRE CULTURALA SI PATRIMONIU ISTORIC:

Obiectivul principal: protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, de arhitectură precum și celor ale cadrului natural.

Obiectivul de mediu: protejarea elementelor de valoare culturală și istorică

Tinte care se doresc a fi atinse prin implementarea PUG: restaurarea, protejarea și valorificarea monumentelor istorice și arhitecturale existente.

MASURI PENTRU DIMINUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Factor de mediu APA:

- Impunerea unor reguli turistice stricte și clare, care să preîntâmpine impactul asupra calității apei.
- Impunerea sau stimularea unui management eficient al deșeurilor
- Construirea sistemului de colectare-evacuare a apelor pluviale separat de sistemul de canalizare;
- Pastrea și menținerea zonelor de protecție sanitară în jurul captărilor de apă
- Respectarea zonelor de protecție sanitară la conductele de aducțiune apă
- Respectarea distanțelor minime de protecție între poluatori și sursele de apă de minim 30 m

Factor de mediu aer:

- Sporirea suprafeței de spații verzi
- Dezvoltarea zonelor industriale și agroindustriale viitoare în zone aflate în afara celor rezidențiale

Factor de mediu sol/subsol:

- Reglementarea strictă a zonelor pentru management a deșeurilor

- Obligativitatea realizarii de expertise geotehnice pentru zonele identificate ca fiind instabile
- Interzicerea defrisarilor si a unor categorii de lucrari pe zonele identificate ca fiind instabile
- Conducerea dirijata a apelor pluviale

Factor de mediu biodiversitate:

- Extinderea controlata a intravilanului in relatie directa cu nevoile de dezvoltare si cu evolutia demografica a localitatii
- Reducerea interventiilor antropice care ar putea afecta anumite componente ale florei sau faunei locale

Factor de mediu peisaj:

- Crearea cadrului necesar pentru ecologizarea spatiilor care necesita acest lucru
- Crearea cadrului pentru demolarea si curatarea terenurilor aferente unor cladiri rezidentiale abandonate
- Impunerea unui specific architectural, in concordanta cu specificul local existent, pentru constructiile noi
- Impunerea unor tehnici peisagere care sa ajute la mascarea unor functiuni cu valoare estetica redusa

Factor de mediu populatie:

- Sporirea suprafetelor verzi din interiorul intravilanului si amenajarea corespunzatoare a acestora astfel incat sa devina spatii de recreere si petrecere a timpului liber pentru locuitori
- Separarea zonelor industriale si de depozitare fata de zonele rezidentiale
- Scaderea disconfortului produs de traficul de tranzit pe drumul national
- Impunerea unor masuri de protectie sanitara in cazul noilor functiuni fata de obiective care ar putea afecta sanatatea si siguranta populatiei: depozit deseuri, linii electrice, cimitire, zone agricole si industriale, etc)
- Reglementarea lucrarilor de interventie asupra monumentelor istorice care ar putea conduce la introducerea acestora in circuitul turistic
- Realizarea unei zone turistice balneare
- Promovarea conceptului de energie regenerabila la nivelul intregii comunitati

MANAGEMENTUL DESEURILOR:

- Stimularea unor masuri pentru descresterea cantitatii de deseuri generate
- Stimularea colectarii selective a deseurilor
- Controlul depozitarii materialelor provenite de pe santiere si din demolari

3.11. Reglementari urbanistice

Reglementarile urbanistice si categoriile de interventii pentru fiecare localitate sunt prezentate in plansele de REGLEMENTARI dupa cum urmeaza :

- solutia generala de organizare si dezvoltare a localitatilor;
- organizarea cailor de comunicatie;

- destinatia terenurilor, zone functionale rezultate;
- zone protejate si limitele acestora;
- protejarea unor suprafete din extravilan;
- interdictii temporare de construire pentru zonele care necesita studii si cercetari suplimentare (PUZ privind parcelari, reparcelari, operatiuni de renovare);
- interdictii definitive de construire pentru zonele de servituti de protectie.

Plansele de reglementari cuprind situatii propuse in cadrul acestui proiect de actualizare a planului urbanistic general al comunei Dumitra si se citesc impreuna cu prezentul memoriu si cu volumul II – Regulament local de urbanism.

In zonele de extindere a perimetrului intravilan au fost instituite interdictii temporare de construire pana la elaborarea unor P.U.Z.- uri pe aceste zone privind parcelari, reparcelari, operatiuni de renovare.

Au fost introduse interdictii definitive de construire pentru zonele care prezinta servituti de protectie pentru zona de protectie a drumurilor, zonele de protectie a echipamentelor tehnico - edilitare, zona de protectie sanitara a statiilor de tratare a apei si de epurarea apelor uzate menajere, zona de protectie sanitara a cimitirelor.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICA

Serviciile publice sunt activitati organizate si reglementate de autoritatile publice pentru satisfacerea necesitatilor membrilor comunitatii. Ele sunt supuse dreptului comun, membrii comunitatii trebuie sa beneficieze de aceste servicii in rezolvarea problemelor cu care ei se confrunta.

Zonele publice si de interes public in localitatea Dumitra se regasesc in lista de mai jos:

- Intitutii administrative – primaria, politia, posta
- Institutii de invatamant – scoala generala, gradinita, after school, biblioteca
- Institutii de sanatate – dispensar medical uman, farmacie
- Culte – o biserica ortodoxa si una penticostala, cimitir
- Institutii pentru cultura – caminul cultural
- Sport, odihna, agrement – sala de sport, teren de sport si parcuri
- Servicii, comert – o serie de magazine si cladiri de alimentatie publica

Zonele publice si de interes public in localitatea Cepari se regasesc in lista de mai jos:

- Institutii de invatamant – scoala generala/gimnaziala, gradinita
- Culte – o biserica ortodoxa si una penticostala, cimitir
- Institutii pentru cultura – caminul cultural
- Sport, odihna, agrement –teren de sport
- Servicii, comert – o serie de magazine si cladiri de alimentatie publica

Zonele publice si de interes public in localitatea Cepari se regasesc in lista de mai jos:

- Institutii de invatamant – scoala generala/gimnaziala

- Culte – o biserica ortodoxa si una penticostala, cimitir
- Institutii pentru cultura – caminul cultural
- Sport, odihna, agrement –teren de sport
- Servicii, comert – o serie de magazine si cladiri de alimentatie publica

4.CONCLUZII. MASURI IN CONTINUARE

Actualizarea Planului Urbanistic General al comunei Dumitra s-a facut in concordanta cu prevederile PATN, a strategiilor de dezvoltare la nivel judetean si local si a optiunii populatiei.

Amplasarea comunei pe drumul national care leaga Bistrita de Nasaud este un mare avantaj in dezvoltarea acesteia.

Tendintele de modernizare si dezvoltare a oraselor se regasesc si la nivelul comunei, aceasta putand deveni o zona periurbana in timp.

De asemenea, cele doua orase ar putea fi puncte de desfacere si vanzare pentru orice tip de industrie s-ar dezvolta pe raza comunei Dumitra.

Este insa foarte importanta dezvoltarea si evolutia zonei cu pastrarea caracterului si identitatii locului, prin revitalizarea traditiilor, a sarbatorilor, acest lucru facand comuna Dumitra atractiva din punct de vedere turistic.

Amenajarea statiunii balneare este de asemenea un element cheie in dezvoltarea comunei.

Categoriile principale de interventie, asa cum au fost ele amintite si in capitolele anterioare sunt:

- Extinderea, reabilitarea si modernizarea strazilor existente
- Amenajarea strazilor comunale si a celor agricole
- Extinderea traseelor pietonale si a traseelor pentru biciclete, pentru facilitarea accesului la principalele zone de interes turistic din cadrul localitatilor – monumente istorice, zona balneara, parcuri, etc
- Trasee si strazi noi
- Impunerea prin Regulamentul de urbanism, parte componenta a PUG, a unor reguli de configurare spatial-morfologica a tesutului urban nou
- Reconvertia functionala si modernizarea cladirilor dezafectate
- Fasii de protectie intre zonele functionale si drumuri cu trafic intens
- Integrarea trupurilor de intravilan prin extinderea acestuia acolo unde se justifica
- Ocuparea terenurilor libere cu functiuni specifice zonei in care acestea se afla amplasate
- Incurajarea varietatii functionale si dezvoltarii functionale a localitatilor
- Marirea suprafetei de spatii verzi
- Dotari pentru agrement si sport care sa aduca un plus din punct de vedere al atractivitatii turistice
- Valorificarea potentialului peisager
- Valorificarea potentialului balnear si a celui turistic
- Diminuarea poluarii fonice
- Controlarea depozitarii deseurilor, stabilirea zonei destinate acestei functiuni si stabilirea zonei de protectie a acesteia

- Stoparea deversarilor necontrolate in apele de suprafata
- Ecologizarea activitatilor productive
- Reabilitarea fondului construit, in special in zonele monumentelor istorice si a protectiei acestora
- Dezvoltarea si modernizarea zonelor agro industriale
- Protejarea patrimoniului construit cu valoare arhitecturala si ambientala

In calitate de elaborator al PUG - ului apreciem ca va trebui valorificata la maximum amplasarea deosebit de favorabila a comunei in apropierea municipiului, resedinta de judet si a importantei artere rutiere, precum si potentialul si interesul agricol si agro industrial al zonei si a locuitorilor ei. De asemenea, utilizarea resurselor naturale pentru construirea unei statiuni balneare este oportuna si necesara in zona.

Intocmit,
Arh. Razvan TURCANU